

Edromos

ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΤΟ ΘΕΜΑ

«Γιατί;»

- Για το έγκλημα στη Ρόδο που συγκλόνισε τη χώρα
- Αμείλικτα ερωτήματα για τη σεξουαλική βία κατά των γυναικών

ΣΕΛΙΔΕΣ 2-3

ΚΥΠΡΟΣ: ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ «ΑΛΛΗΘΩΡΙΣΜΟΙ»

ΣΕΛΙΔΑ 11

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Χωρίς ρεύμα οι εκλογικοί σχεδιασμοί

ΣΕΛΙΔΑ 7

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Επίσκεψη Τσίπρα στη Ρωσία

ΣΕΛΙΔΑ 8

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Γλώσσα και Μακεδονία της Γιάννας Γιαννουλοπούλου

ΣΕΛΙΔΕΣ 12-13

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ανταπόκριση από το 21ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας της Ιφιγένειας Καλαντζή

ΣΕΛΙΔΑ 25

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΙΔΕΩΝ

Σοβιετικός Φάκελος Αλέξη Πάρνη (Μέρος Γ') Κατηγορούμενος για αντικομματική διαγωγή

ΣΕΛΙΔΕΣ 30-31

Κίτρινα Γιλέκα

Κίνημα δίκαιο, επείγον, βαθιά ριζοσπαστικό
Θεμελιακή επανίδρυση της Δημοκρατίας
στην Ευρώπη σε νέα βάση

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ 5 & 15-21

το θέμα της εβδομάδας

Πριν τη δολοφονία μιας γυναίκας υπάρχουν πολλά...

Πριν βρεθεί μια νέα γυναίκα άγρια δολοφονημένη και πεταμένη σε ερημική περιοχή, η πατριαρχία και η φαλλοκρατία έχουν εμποτίσει όλο το κοινωνικό σώμα, ενώ οι αντίστοιχες αντιλήψεις φαίνονται φυσικές και αυτονόητες σε όλους και κυρίως σε όλες.

Πριν θεωρήσει ένας άντρας ότι η άρνηση στις σεξουαλικές προτάσεις του, του δίνει το δικαίωμα να σκοτώσει, έχει εμπεδωθεί σε όλους και κυρίως σε όλες η αντίληψη ότι η γυναίκα είναι αντικείμενο. Αντικείμενο-μοντέλο, που το μισό περιττό γραμμάριο του στερεί τον δρόμο προς την επιτυχία, αντικείμενο-σώμα που δεν δικαιούται να λειτουργεί αυτόνομα, αλλά μόνο για τα ανδρικά μάτια και την ανδρική επιθυμία. Αντικείμενο με ημερομηνία λήξης, μιας και για τις γυναίκες κάθε χρόνος που περνά είναι βάρος ασήκωτο που πρέπει να αποσιωπηθεί, ενώ αντιθέτως για τους άνδρες η βιολογία μάλλον προβλέπει το αντίθετο από ό,τι προβλέπεται για όλα τα είδη του ζωικού βασιλείου.

Πριν θεωρήσει ένας άντρας ότι μια γυναίκα που λέει «όχι» εννοεί «ναι», έχουν προηγηθεί αιώνες γυναικείας σιωπής ή ακριβέστερα αιώνες κατά τους οποίους οι γυναίκες δεν πρέπει να κάνουν φασαρία, αλλά να πετυχαίνουν τους στόχους τους (δηλαδή την αποδοχή από τους άντρες) με γλυκύτητα, κατανόηση, έμμεσους και τελικά ύπουλους τρόπους. Έχουν προηγηθεί δεκαετίες τυπικής ισότητας και ισονομίας των γυναικών, κατά τις οποίες η τυπική ικανοποίηση ορισμένων αιτημάτων του γυναικείου κινήματος δεν απέτρεψε τις οπισθοδρομήσεις. Η αναγωγή της μοίρας των γυναικών στο «τι δρόμο επιλέγει η καθεμιά» και στο «δεν είναι όλοι οι άνδρες βιαστές» όσο κι αν περιγράφουν με έναν τρόπο την υπάρχουσα κατάσταση, δεν παύουν να συσκοτίζουν το αποκρουστικό πρόσωπο της πατριαρχίας.

Πριν το γυναικείο σώμα θεωρηθεί αντικείμενο ηδονής και εργαλείο αναπαραγωγής, έχει προηγηθεί ο σκοταδισμός της αμαρτίας –εκκλησιαστικής προέλευσης– και ο νεο-σκοταδισμός του απολύτως κατασκευασμένου (με χορηγία των φαρμακευτικών εταιρειών) φύλου, που θα καταστήσει το γυναικείο σώμα ανύπαρκτο.

Η φαλλοκρατία σκοτώνει και τα θύματα αυξάνονται. Ένα παλιό σύνθημα του φεμινιστικού κινήματος έλεγε «κάθε γυναίκα μπορεί να βιαστεί, όλες μαζί να σπάσει η σιωπή». Είναι επείγουσα η συγκρότηση αυτού του «όλες».

Σκίτσο του John Antóno

«Γιατί;»

Αμείλικτα ερωτήματα πίσω από τη σεξουαλική βία κατά των γυναικών

■ της **Μαρίας Μπρέστα**

«**Κ**άθε μία οικογένεια, κάθε γονιός, αν βρισκόταν στη θέση μας τι θα ρωτούσε; Γιατί; Το Γιατί είναι αυτό που μας αναστατώνει και μας βασανίζει. Ένα κορίτσι σαν τα κρύα τα νερά. Γιατί αυτοί οι άνθρωποι εκμεταλλεύτηκαν την καλοσύνη ή την αδυναμία του; Για ποιο λόγο; Τι τους έφταιγε;». Αυτά είναι τα λόγια της μητέρας της Ελένης.

Γιατί; Είναι το ερώτημα που χρήζει απάντησης. Μετά το γεγονός, σε κάθε γονιό φώλιασε ο φόβος. Αλλά και σε κάθε –νέο ειδικά– κορίτσι, κλονίζεται η εμπιστοσύνη, το αίσθημα ασφάλειας, αυξάνεται η επιφυλακτικότητα, εδραιώνεται ο διάχυτος, και πολλές φορές ανείπωτος, φόβος για το άλλο φύλο. Γιατί η πιθανότητα έγινε πραγματικότητα ακόμα μια φορά. Από δυο νέους άνδρες, καθ' όλα (φαινομενικά τουλάχιστον) «κανονικούς». Κι αυτό υπενθυμίζει πως στη θέση της Ελένης, θα μπορούσε να είναι η κάθε γυναίκα.

Ψάχνοντας λίγο τα γεγονότα στην Ελλάδα, είναι τρομακτικά εντυπωσιακό πως μόνο το τελευταίο εξάμηνο βγήκαν στα Μέσα πολλές υποθέσεις

βιασμού ανά την Ελλάδα: Σε Καστοριά, Ρέθυμνο, Λαμία και στη Ρόδο ξανά λίγους μήνες πριν, στο Ζεφύρι που παράτησαν στην ερημιά μια γυναίκα σε κωματώδη κατάσταση, και στον Έβρο με τη δολοφονία τριών γυναικών προσφύγων.

Κι αυτές είναι από τις λίγες μόνο υποθέσεις που γίνονται γνωστές, αφού οι βιασμοί ετησίως στην Ελλάδα υπολογίζονται σε 5.000 και μόνο 150-200 καταγγέλλονται στην αστυνομία! Γιατί, όπως διαπιστώνεται σε όλες τις έρευνες, ο βιασμός και η σεξουαλική βία είναι το μοναδικό έγκλημα στο οποίο ενοχοποιείται και στιγματίζεται το θύμα. Είναι χαρακτηριστικό πως η πρώτη ερώτηση που γίνεται είναι «μήπως το προκάλεσες», ενώ, αν βρει το θύμα το κουράγιο να το καταγγείλει, όλη η διαδικασία (αστυνομία, ιατροδικαστικές εξετάσεις, δίκη) είναι φοβερά επώδυνη ψυχικά, διότι ενοχοποιείται και καταλήγει να κατηγορείται πως «τα ήθελε» κιόλας. Αυτή η αντιμετώπιση, αποτρέπει το θύμα να καταγγείλει τον βιασμό. Γιατί κι εδώ τα κοινωνικά στερεότυπα διαβρώνουν την κρίση της δικαιοσύνης.

Είναι σοκαριστικό το συμπέρασμα που προέκυψε από έρευνα του Ευρωβαρόμετρου: Συνολικά, το 27% των Ευρωπαίων πιστεύουν ότι το σεξ χωρίς συγκατάθεση είναι δικαιολογημένο ή αποδεκτό, σε κάποιες περιπτώσεις, ενώ στην Ελλάδα, αυτή την άποψη εξέφρασε το 32% των ερωτηθέντων. Οι «δικαιολογίες» που φαίνεται από την έρευνα να αποδέχονται οι ερωτώμενοι («ήταν προκλητική», «είχε αρκετούς συντρόφους» κ.λπ.) δείχνουν πως η κουλτούρα του βιασμού, θλώνει τα όρια και τα κριτήρια, όχι μόνο στους άνδρες αλλά και στις γυναίκες.

Ο βιασμός ήταν και είναι στοιχείο επιβολής. Σε μια κοινωνία πατριαρχική και φαλλοκρατική, η σχέση των φύλων είναι σχέση εξουσίας, σχέση εξουσιαστή και υποτελούς. Είναι μια σχέση όπου οι γυναίκες έχουν αντικειμενοποιηθεί-εργαλειοποιηθεί και συνεπώς η θέληση τους από το ανδρικό υποκείμενο δεν μπορεί να ληφθεί ως ισότιμη.

Η Ελένη, από ό,τι φάνηκε είχε το θάρρος να πει «όχι». Αυτό έφταιξε. Είχε τη δύναμη να αντισταθεί και να υπερασπιστεί τη θέληση και την αξιοπρέπεια της, την ελευθερία

της ως άνθρωπος. Είχε το θάρρος να αμφισβητήσει την εξουσία τους, την κυριαρχία τους. Η γενετήσια ελευθερία δεν είναι αυτονόητη, ούτε δεδομένη για τις γυναίκες. Και, όπως η Ελένη, πολλές γυναίκες το πληρώνουν αυτό με την ζωή τους.

Ένα «ξεθωριασμένο» αίτημα;

Ανοίγουν έτσι πιο δύσκολα ζητήματα. Χρειάζεται μια πιο βαθιά ερμηνεία, η οποία θέλει... κότσια, απαιτεί και αναστοχασμό, αυτοκριτική και τομές. Τομές σε πολύ βαθιά ριζωμένες αντιλήψεις για τον ρόλο των φύλων, την αντίληψη μας για αυτά, την ύπαρξη μας ως ανθρώπινα όντα. Γιατί η υπεροχή του άνδρα θεωρείται κάτι «φυσικό». Είναι τόσο εδραιωμένη αυτή η πεποίθηση, που δεν γίνεται καν αντιληπτή, είναι πια μη συνειδητή: «Η ανδρική τάξη (ordre) είναι τόσο βαθιά ριζωμένη ώστε δεν χρειάζεται δικαιολόγηση: επιβάλλεται η ίδια ως προφανής, καθολική.

(Ο άνδρας, homo) τείνει να γίνεται αποδεκτός ως αυτονόητος, χάρη στη σχεδόν απόλυτη και άμεση συμφωνία που καθιρύεται, από τη μια, ανάμεσα στις κοινωνικές δομές, όπως αυτές εκφράζονται στην κοινωνική οργάνωση του χώρου και του χρόνου και στον καταμερισμό της εργασίας μεταξύ των δύο φύλων, και, από την άλλη, στις εγγεγραμμένες στα σώματα και τις νοήσεις γνωστικές δομές» (Πιερ Μπουρντιέ, «Η ανδρική κυριαρχία»)

Δεν έχουμε ξεμπερδέψει με τα πατριαρχικά και φαλλοκρατικά στερεότυπα, όσο κι αν τα τελευταία χρόνια έχει «ξεθωριάσει» το αίτημα της ισότητας. Αν κάποιος, παρόλα αυτά, παρακολουθήσει πιο προσεκτικά, θα διαπιστώσει πως ειδικά γύρω από τα ζητήματα σεξουαλικής βίας, έχουν γνωρίσει μεγάλες διαδηλώσεις γυναικών. Απέναντι σε φόνους και βιασμούς γυναικών, στην αθώωση βιαστών, ή ακόμα στην παράνομη βιντεοσκοπήση ιδιωτικών στιγμών σε μαζική κλίμακα.

Λίγες μέρες πριν, στις 25 Νοεμβρίου, ήταν η Ημέρα κατά της βίας κατά των γυναικών. Τραγική ειρωνεία... Το λιγότερο που μπορούμε να κάνουμε στη μνήμη της Ελένης, θα ήταν η δολοφονία της να μην γίνει ακόμα ένα στατιστικό στοιχείο για αυτή την ημέρα, αλλά αφορμή για να απαντηθεί αυτό το επίμονο «Γιατί» της μητέρας της.

Αφιερωμένο στην Ελένη

Γοβάκι

«Ένα γοβάκι σταχτοπούτας πλαστικό
βρέθηκε στην παραλία,
δίχως κολοκύθα.
Τα εγκλήματα ζούνε
πέρα από την σάρκα που τα έπραξε.»

Ελένη Μοσχοβάκη
δημιουργική κολεγιά / totsakmaki.wordpress.com

Ήταν φοιτήτρια στη Ρόδο

■ της Βασιλικής Δραγάτση

Σαν να τους ακούω να μιλάνε, σηκώνοντας βάρη στο γυμναστήριο:

- Ρε μαλάκα, θα έρθεις να πάρουμε παρτούζα τη δικιά μου;

- Θα θέλει, ρε, ή θα βρούμε κάναν μπελά;

- Ναι, ρε! Στρωμένη την έχω, αυτές οι φοιτήτριες, τι νομίζεις, τρελαίνονται για π..., γι' αυτό έρχονται εδώ! Σαν τις τουρίστριες!

Πριν από αυτούς, όμως, σαν να ακούω τους πατεράδες τους: «Οι γυναίκες, ρε, μόνο για γαμήσι είναι! Και για να μας κάνουν και κάνα παιδί! Όλες ξεσκισμα θέλουν», θα τους έλεγαν, καθώς τους συνόδευαν στα 15 να ξεσκίσουν την Σβετλάνα, που πριν την είχαν «ξεσκίσει» οι ίδιοι εκατό φορές. Πριν από αυτούς, σαν να ακούω τις μανάδες τους: «Να προσέχεις μην σε τυλίξει καμιά, αγόρι μου, τόσο ωραίο παιδί που είσαι, με τέτοιο σώμα και τόσα λεφτά! Κι αν γκαστρώσεις καμιά να το πεις του πατέρα σου, να κανονίσει!»... Ναι, τους έχω ακούσει να μιλάνε μεταξύ τους για τις γυναίκες, σε λεωφορεία, παρές, μπαρ, παραλίες... Σαν να τους ακούω όλους σε τηλεοράσεις, sites, πορνοταινίες. Δεν είναι πλά-

σματα από άλλον πλανήτη αυτά τα εικοσάχρονα αγόρια, είναι τα δικά μας παιδιά. Τα δικά μας παιδιά που εμείς τα μεγαλώσαμε, στα σχολεία και στα σπίτια μας. Που τα αφήσαμε να χαζεύουν στην τηλεόραση εκπομπές με γυναίκες που μοιάζουν ψεύτικες κούκλες, με «τέλειες αναλογίες». Που τα αφήσαμε στα sites να λιγουρεύονται την «οπίσθια» όψη της τάδε μοντέλας και της αειθαλούς πεννητάρας με «το κορμί που θα ζήλευε εικοσάρα». Που τα αφήσαμε να πιστεύουν ότι η ερωτική πράξη ταυτίζεται με τον εξευτελισμό της γυναίκας, ότι σημαίνει τριολέ και ομαδικούς βιασμούς.

Εμείς φταίμε που θεωρούμε «καλές» οικογένειες, τις «πλούσιες», ανεξάρτητα από το πώς αποκτήθηκε αυτός ο πλούτος. Εμείς που μάθαμε σε κάθε κωλόπαιδο με λεφτά ότι έχει δικαίωμα ζωής και θανάτου πάνω στον υπάλληλο του, τη γυναίκα του, το παιδί του, την ερωμένη του, γιατί είναι «του», κτήμα του δηλαδή, πράγμα του που το κάνει ό,τι θέλει. Εμείς φταίμε που αφήσαμε τα φτωχά παιδιά χωρίς εκπαίδευση, που δεν προσπαθήσαμε να τους δείξουμε δρόμους διαφορετικούς. Που τα αφήσαμε να θεωρούν τη «μαγκιά» και την

«ανδρίλα» μόνο τρόπο επιβίωσής τους στην κοινωνία. Που τους δείξαμε με την ανοχή μας ότι σε μια κοινωνία με καθίκια, μόνον ως καθίκι επιβιώνεις. Τέλος, φταίμε που δεν μάθαμε στους άνδρες, πολύ πριν γίνουμε μάνες, ότι δεν τους επιτρέπονται τα πάντα, φταίμε για εκείνο το «όχι» που ντραπήκαμε να πούμε για να μην φανούμε συντηρητικές, φταίμε γιατί όταν έπρεπε δεν υπερασπιστήκαμε τους εαυτούς μας, φταίμε, γιατί στριμωχθήκαμε στην εικόνα του «αδύναμου» θηλυκού που υποτάσσεται στην αρσενική δύναμη και δεν είπαμε: «Τέρμα! Ως εδώ!»... Αυτό που ξέρω, είναι ότι το κορίτσι στη Ρόδο δεν έπρεπε να πεθάνει, όπως δεν έπρεπε να αυτοκτονήσει ο Γιακουμάκης ή η φοιτήτρια στη Θεσσαλονίκη που την εκβίαζαν με φωτογραφίες στο διαδίκτυο. Όπως δεν έπρεπε να πεθάνει ο Αλβανός μετανάστης στην Κέρκυρα, όπως δεν έπρεπε να πεθάνει ο Ζακ... Γιατί τελικά, υπάρχει ένα αόρατο νήμα που συνδέει ρατσισμό, σεξισμό με την κουλτούρα της αρρενωπότητας, τα μπράτσα, τη βία και μας κρατάει και μας με τις καλές μας προθέσεις, δεμένους πισθάγκωνα, σκλάβους αμήχανους, στο βασίλειο της αγριότητας.

editorial

Ταραγμένη περίοδος, όχι απλά προεκλογική

Ο πολιτικός κόσμος φορά τα προεκλογικά του ρούχα και ετοιμάζεται για την «πανδαισία» 4 εκλογικών αναμετρήσεων που μπορεί και να συμπέσουν. Η εποχή, όμως, είναι ιδιαίτερα ταραγμένη και με αλλαγές συσχετισμών που δεν μπορούν να ερμηνευτούν με δημοσκοπικά κριτήρια μιας «κανονικότητας» που πλέον δεν υπάρχει. Οι βασικοί πυλώνες της ευρωκρατίας, καθένας ξεχωριστά και όλοι ως σύνολο, περνούν μια τεράστια κρίση απονομιμοποίησης. Τραντάζεται ολόκληρη η Ευρώπη. Ένα κοινωνικοπολιτικό χάσμα χωρίζει ολόκληρους πληθυσμούς από το διοικητικό, χρηματιστικό και πολιτικό σύστημα της ευρωπαϊκής παγκοσμιοποίησης. Οι εξελίξεις σε Ιταλία, Γαλλία, Βρετανία, Ισπανία, Γερμανία, το δείχνουν καθαρά.

Στα Βαλκάνια, η παρτίδα ξεκίνησε και η Συμφωνία των Πρεσπών πιστοποιεί πως άνοιξε για τα καλά κι ο ασκός του Αιόλου για μεινοτικά και συνοριακά ζητήματα. Αυτά θα εμπλέξουν όλες σχεδόν τις τοπικές δυνάμεις, αλλά και τους διεθνείς προστάτες της «ειρήνης και σταθερότητας».

Στη θάλασσα και τα «οικόπεδα» της Νοτιοανατολικής Μεσογείου (η θάλασσα κατά Τσίπρα δεν έχει σύνορα, έχει όμως πολύ προσδιορισμένα οικόπεδα...) μαζεύονται σύννεφα και στόλοι. Ξετυλίζονται σχεδιασμοί όπως αυτός των ΗΠΑ για στρατιωτικές βάσεις στην Κύπρο, η Ρωσία αντιδρά κι ανεβάζει τόνους, ενώ η Τουρκία διακηρύσσει πως θα διασφαλίσει τα επεκτατικά της συμφέροντα δια του πολέμου.

Ουκρανία, Βαλκάνια, Αιγαίο, Ανατολική Μεσόγειος, Συρία και Μέση Ανατολή, ορίζουν το τόξο μιας σχεδόν εμπόλεμης ζώνης. Αλλού εξελίσσονται πραγματικές μάχες κι αλλού ένας υβριδικός πόλεμος, κανείς δεν μένει ανεπηρέαστος.

Αυτό το γενικό φόντο δεν επιτρέπει να βλέπουμε την προεκλογική περίοδο με τον τρόπο που συνηθίσαμε τις τελευταίες δυο δεκαετίες. Άλλοι άνεμοι φυσούν. Ο «εθνολαϊκισμός», η σύζευξη κοινωνικού, εθνικού γεγονότος και λαϊκής παρέμβασης, αποκτά διαφορετικές διαστάσεις. Το αίτημα να αλλάξει η πραγματικότητα που επιβάλλει η παγκοσμιοποίηση, πανευρωπαϊκά και εθνικά σε κάθε χώρα, παίρνει χαρακτηριστικά ρεύματος που δεν εκφράζεται απ' τον υπαρκτό πολιτικό κόσμο.

Το εγχώριο πολιτικό σύστημα προσπαθεί να διαχειριστεί την κατάσταση, αποφεύγοντας μια ραγδαία υποβάθμιση ή μια έκρηξη. Δεν αποκλείεται διόλου, πάνω σε αυτό το έδαφος να εκφραστούν και τυχοδιωκτικές κινήσεις ή τακτικές ώστε να δημιουργηθούν δεδομένα ή να αποτραπούν συντριβές. Εκλογικιστικοί υπολογισμοί και τακτικισμοί δημιουργούν μια δική τους «φούσκα» που γεννά πολλαπλά φιάσκα και αστοχίες. Για παράδειγμα, η κυβέρνηση ανοίγει θέματα (Εκκλησία, Novartis, ΚΕΛΠΙΝΟ, Ριχάρδος κ.λπ.), στα οποία αναγκάζεται στη συνέχεια να υποχωρήσει κακήν κακώς. Τις επιπτώσεις του «Μακεδονικού», δεν τις μέτρησε καθόλου καλά. Τώρα, ελπίζει με γιορτινούς μπονανάδες να αλλάξει λίγο το κλίμα. Στην ίδια φούσκα ζουν κι όσοι βλέπουν τις εκλογές χωρίς να υπολογίζουν σοβαρά τους ανέμους που φυσούν. Χωρίς να έχουν απαντήσεις για τα καίρια προβλήματα.

Συμπέρασμα: Κάθε προσπάθεια που νοιάζεται πραγματικά για τον τόπο και τον ελληνικό λαό, οφείλει να συνδεθεί με τα βαθιά «θέλω» της εποχής και των κατατρεγμένων. Έξω από στερεότυπα και αλαζονείες «καθοδήγησης» των δήθεν καθυστερημένων και αποπροσανατολισμένων μαζών. Η μάχη του φρονήματος είναι πιο ουσιαστική από αυτή του ψηφοδελτίου. Το Παρίσι και η εξεγερμένη «καθυστερημένη» γαλλική περιφέρεια «στέλνουν περήφανο χαιρετισμό»...

Πέμπτη 13/12, Κτίριο 115

Συζήτηση: Βία κατά των γυναικών

Μια κουβέντα με αφορμή το έγκλημα στην Ρόδο, με το βιασμό και τη δολοφονία της νεαρής φοιτήτριάς, για την βία κατά των γυναικών, την θέση της γυναίκας στην κοινωνία, τις αντιλήψεις για τα φύλα και το ρόλο τους. Μια σημαντική συζήτηση όχι μόνο για τις γυναίκες αλλά και για τους άνδρες.

Την Πέμπτη 13/12, στις 18:30, στο Κτίριο 115
(Ρεθύμνου 11 και Ιουλιανού, Πεδίο του Άρεως).

ατζέντα

08.12-14.12.2018 agenda@edromos.gr

ΜΠΑΡ
οικονομικής
ενίσχυσης
Δρόμου

ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ:
21:00

Κτίριο 115
Ρεθύμνου 11
Πεδίο του Άρεως

Σάββατο
8/12

Μπαρ οικονομικής ενίσχυσης του Δρόμου το Σάββατο 8 Δεκεμβρίου. Στο Κτίριο 115 (Ρεθύμνου 11, Πεδίο του Άρεως), ώρα έναρξης 21:00.

► Εκδηλώσεις

■ Σάββατο 8/12

Χανιά

Εκδήλωση με θέμα «**Από τα ερωτήματα του Δεκέμβρη στα «κοινά» της εποχής μας**», διοργανώνει στις 19:30 το Κοινωνικό Στέκι-Στέκι Μεταναστών (Χατζημικήλη Νταλιάνη 5). Τα ερωτήματα του Δεκέμβρη, το πού βρίσκεται ο Δεκέμβρης του 2008 σήμερα, οι μορφές που λαμβάνει η συλλογική δράση μετά το βίωμα της εξέγερσης, θα είναι μερικά από τα θέματα της συζήτησης με τον Αλέξανδρο Κιουπκιολή, με αφορμή τη συγγραφή του βιβλίου του «**Πολιτικές της ελευθερίας: Αγώνα και δημοκρατία, μετα-αναρχικές ουτοπίες**

και η ανάδυση του πλήθους».

Κυριακή 9/12 Γαλάτσι

Την ταινία «**Η ζωή των μποέμ**» (Ρομαντική κομεντί, 1992, διάρκειας 103', σκηνοθεσία Άκι Καουρισμάκι) προβάλλει το Σινέ Αμπάρζα. Λυσίου και Γαλακιδών, ώρα 20:00.

■ Κυριακή 9/12 Αθήνα, Βύρωνα

Η Αριστερή Παρέμβαση Πολιτών Βύρωνα διοργανώνει συζήτηση με θέμα: **Τα προβλήματα του Βυρωνιώτικου λαού, ο ρόλος του δήμου στην εποχή των μνημονίων και του**

Κλεισθένη και ποια η αναγκαία απάντηση. Στις 18:00 στην αίθουσα του ΚΑΠΗ της Μεταμόρφωσης, Αγ. Σοφίας και Καλλιπόλεως 59, πλ. Κολημένου (πρώην Τσιρακοπούλου).

■ Κυριακή 9/12 Αθήνα

Αγορά αλληλεγγύης χωρίς μεσάζοντες διοργανώνει η Κίνηση Αλληλεγγύης Πατριών 5ης Δημοτικής Κοινότητας. Στο Πάρκο Δρακόπουλου (Πατριών 356-358) από 9:00 έως 14:00. Συγκεντρώνονται φάρμακα για το Φαρμακείο Αλληλεγγύης και το Κοινωνικό Ιατρείο. Επίσης, τρόφιμα, είδη ατομικής υγι-

εινής και προϊόντα καθαριότητας.

■ Παρασκευή 14 – Σάββατο 15/12 Αθήνα, Πετρούπολη

Την Παρασκευή 14 και το Σάββατο 15 Δεκεμβρίου 2018, ο Δήμος Πετρούπολης διοργανώνει διήμερο αλληλεγγύης και προσφοράς προς τους άπορους πολίτες του Δήμου. Σημεία συγκέντρωσης τροφίμων (μακράς διάρκειας) και φαρμάκων: Κοινωνικό Παντοπωλείο (25ης Μαρτίου 168, Θερινός Κινηματογράφος), Πλατεία «Ηρώ», Περικλέους (πλησίον Σκλαβενίτη). Οι χώροι συλλογής θα λειτουργούν 9:00 – 21:00.

✓ Πέμπτη 13 Δεκεμβρίου, Αθήνα. Βιβλιοπαρουσίαση

Οι Εκδόσεις Στοχαστής οργανώνουν την παρουσίαση του βιβλίου του Νίκου Ιγγλέση «**Στρατηγικές επιλογές επιβίωσης του Ελληνισμού**». Για το βιβλίο θα μιλήσουν, εκτός του συγγραφέα, οι: Διονύσης Χιόνης, καθ. Οικονομικών στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Κωνσταντίνος Γρίβας, αν. καθ. Γεωπολιτικής στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων. Πύργος Χαρβαλιάς, δημοσιογράφος, πολ. αναλυτής, αρθρογράφος στη Δημοκρατία. Θα ακολουθήσουν παρεμβάσεις των προσκεκλημένων. Την εκδήλωση θα συντονίσει ο διευθυντής του Στοχαστή, Λουκάς Αξελός. Στο κτίριο της ΕΣΗΕΑ (Ακαδημίας 20), ώρα 19:00.

ΚΡΗΤΙΚΟ ΓΛΕΝΤΙ
Σάββατο 8/12 στις 21:00

Κώστας Γαρεφαλάκης (λύρα)
Γιάννης Παπαδόπουλος (λαούτο)
Γιάννης Σωμαράς (λαούτο)

ΕΥΛΙΝΗ TABYA

✓ Τρίτη 11 Δεκεμβρίου, Θεσσαλονίκη. Δυο αγώνες συναντιούνται

Ο αγώνας για την υπεράσπιση της ζωής ενάντια στην εξόρυξη συναντάει τον αγώνα της ΒΙΟ.ΜΕ. για αυτοδιείριση και εργατικό έλεγχο. Δυο αγώνες συναντιούνται στον δρόμο, με αιτήματα: Παύση της διαδικασίας πλειστηριασμού των οικοπέδων - η ΒΙΟ.ΜΕ. θα μείνει σε χέρια εργατικά! Άμεση απαλλαγή όλων των δικώκμων αγωνιστών ενάντια στις εξορύξεις - κανένας και καμία μόνι! Πορεία στις 18:00, από την Καμάρα.

✓ Σάββατο 8 Δεκεμβρίου, Ηράκλειο. Γλέντι στην Ξύλινη Tabya

Κρητικό γλέντι με Κώστα Γαρεφαλάκη (λύρα), Πάννη Παπαδόπουλο (λαούτο), Πάννη Σωμαρά (λαούτο) στην Ξύλινη Tabya. Μαστραχή 14 και Ντεντιδάκηδων, ώρα 21:00.

✓ Σάββατο 8 Δεκεμβρίου, Γαλάτσι. Με το λυχνάρι των παραμυθιών

Λαϊκά παραμύθια της προφορικής παράδοσης απ' τις άκρες του κόσμου και τα βαθύτερα της ανθρώπινης ψυχής για να δοθούν απαντήσεις στα μικρά και τα μεγάλα ερωτήματα, τα σημαντικά και τα ασήμαντα. Αναζητούν τα πολύτιμα «Πώς» και δίνουν απαντήσεις στα σοφά «Γιατί» επιχειρώντας να βάλουν το χόρτο του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος σε τάξη, παρουσιάζοντας έναν τρόπο εξήγησης της ίδιας της ζωής, απλό και συνάμα αποκαλυπτικό. Βραδιά αφήγησης στο στέκι «Παίρνω Αμπάρζα» από την ομάδα «... **Με το λυχνάρι των παραμυθιών...**». Στις 19:30, Γαλακιδών 11. Είσοδος ελεύθερη.

Έξω ο Τούρκικος στρατός από τη Βόρεια Συρία (Αρρίν, Αλ Μπαμ, Τζορμολούς)

Κάτω τα χέρια από το Κομπάνι

Αλληλεγγύη στον Κουρδικό λαό

ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ

από τα Προπύλαια (Πανεπιστημίου)
προς την Τουρκική πρεσβεία

Σάββατο 15 Δεκέμβρη στις 12 το μεσημέρι

Πολιτιστικό Κέντρο Κουρδιστάν
Οργανώσεις, συλλογικότητες, άτομα που στέκονται αλληλέγγυοι
MKP, DKP, MLKP, TKP/ML, SYKP

✓ Σάββατο 15 Δεκεμβρίου, Αθήνα. Κάτω τα χέρια από το Κομπάνι

Διαδήλωση αλληλεγγύης στον κουρδικό λαό οργανώνει το Πολιτιστικό Κέντρο Κουρδιστάν, οργανώσεις και συλλογικότητες. Στις 12μ. στα Προπύλαια (Πανεπιστημίου) προς την τουρκική πρεσβεία.

✓ Σάββατο 15 Δεκεμβρίου, Νίκαια. Παραμύθια σε δύσκολους καιρούς

Αφήγηση παραμυθιών με τον Δημήτρη Προύσαλη και τη μουσική συνοδεία του Φίλιππου Πλακιά διοργανώνει ο ανοικτός κοινωνικός χώρος Σβούρα. Τα έσοδα της εκδήλωσης θα διατεθούν για την υποστήριξη του Συλλόγου Μεταμοσχευμένων Καρδιάς-Πνευμόνων «**Η Σκυτάλη**». Στη Σβούρα, Π. Τσαλδάρη 123 και Καισαρείας, ώρα 18:30.

της Αριστεράς
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ρεθύμνου 11, 106 82 Αθήνα
Τηλ.: 210 3468282
Φαξ: 210 3468282
E-mail: info@edromos.gr
www.edromos.gr

ΔΙΟΙΚΗΣΙΑ:
ΕΝΟΤΗΤΑ αστική μη
κερδοσκοπική εταιρεία

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Ρούντι Ρινάλντι

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:
Τάσος Βαρούνης, Στέλιος
Ελληνιάδης, Σωκράτης
Μαντζουράνης, Σταμάτης
Μαυροειδής, Δημήτρης Μόνος,
Ρούλα Μουτσέλου, Βασίλης
Ξυδιός, Σπύρος Παναγιώτου,
Πύργος Παπαϊωάννου, Σοφία
Παπασπυριδίου, Μιχάλης Σιάχος,
Νίκος Ταυρής, Ερρίκος Φινιάλης

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Κώστας Ανδριανόπουλος,

Αντώνης Ανδρουλιδάκης
Λουκάς Αξελός, Απόστολος
Αποστολόπουλος, Βαγγέλης
Βενιζέλος, Νίκος Γεωργιάδης,
Παύλος Δερμενιάκης,
Χριστίνα Βαλεντίνα Θάνου,
Στέργιος Θεοδωρίδης,
Πύργος Θεοδωρόπουλος,
Ιφιγένεια Καλαντζή, Γιάννης
Κιμπούροπουλος, Κώστας
Λιβιεράτος, Πύργος Λιερός,
Μαρία Μάρκου, Μανόλης
Μούστος, Ευτύχης Μπιστάκης,

Μύρωνας Ξυδάκης, Δημήτρης
Ουλής, Πύργος Πατέλης,
Χρήστος Πραμαντιώτης, Γιάννης
Ραχιώτης, Σωτήρης Ρούσσοσ,
Τριαντάφυλλος Σερμπίτης, Λόλα
Σκαλτσά, Κώστας Στοφόρος, Φώτης
Τερζάκης, Πύργος Τσαφέρης

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:
Κάρλο Φορμέντι (Ιταλία), Κατού
Αρκανόδα (Βολιβία), Σάλεμ Μπεν
Παχία (Τυνησία), Χάλεντ Μπαρρακάτ
(Παλαιστίνη), Μάρκο Σαντοπάντρε

(Ιταλία), Μουμία Αμπού Τζαμάλ
(ΗΠΑ), Χοσέ Μαρία Σισόν (ILPS),
Ρικάρντο Φιέρο (Αργεντινή)

ΣΚΙΤΣΑ:
Βαγγέλης Παπαβασιλείου,
Πέτρος Ζερβός, John Αντόνο
(Γιάννης Αντωνόπουλος), Latuff,
Vasco Gargalo

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ:
Δημήτρης Αρβανίτης

ΥΠΕΥΘ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ:
Νίκος Μάλλιαρης
Τηλ.: 6945804299
E-mail: malliaris@edromos.gr

Τάνια Μήτσιου
Τηλ.: 6976864058

ΕΚΤΥΠΩΣΗ:
Newspresshold
Γ. Τασσιόπουλος – Κ. Μπάρλας Ο.Ε.
Τηλ. 210 6620788-734

01 ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΚΙΤΡΙΝΑ ΓΙΛΕΚΑ

Ωραία μου Ευρώπη!

■ ΤΟΥ ΡΟΥΝΤΙ ΡΙΝΑΛΝΤΙ

Στη Γηραιά Ήπειρο, οι δυνάμεις της παγκοσμιοποίησης εμφανίζονταν ως υπερασπιστές και εγγυητές της δημοκρατίας, της σύγκλισης, της ευρωπαϊκής ιδέας. Τελευταία, κραύγαζαν μονότονα για άνοδο της ακροδεξιάς και της φασιστικής απειλής, για τον κίνδυνο του «εθνολαϊκισμού». Παριστάνοντας έτσι, τους θεματοφύλακες του «πολιτικά ορθού», του σεβασμού της «διαφορετικότητας», της κοινωνικής ευαισθησίας. Ένωσαν, λοιπόν, ότι κάτι δεν πάει καλά, αλλά αρκούσαν στο αφήγημα ότι όλοι οι τριγμοί οφείλονται στην εκμετάλλευση από ακροδεξιές δυνάμεις των ρατσιστικών, εθνικιστικών, φοβικών αισθημάτων που τάχα κατακλύζουν τις κοινωνίες των ευρωπαϊκών χωρών.

Δεν ήθελαν να δουν, ή μάλλον ήθελαν να αποκρύψουν, την καταστροφή και ταπεινώση που προκαλεί η οικονομική διαχείριση σε βάρος των εργαζόμενων, η ραγδαία επιδείνωση και φτωχοποίηση του πληθυσμού. Να αποκρύψουν κυρίως το τεράστιο έλλειμμα δημοκρατίας που επέβαλλαν για να χτίσουν μια τεράστια φυλακή, τη νεοφιλελεύθερη Ε.Ε. που εφάρμοσε επί 30 περίπου χρόνια την πολιτική του κνούτου απέναντι σε λαούς και περιοχές της Ευρώπης. Ο γαλλογερμανικός άξονας υπήρξε βασικός μοχλός και η γερμανική αλαζονεία στηρίχθηκε στο οικονομικό ρήμαγμα του -όχι μόνο με γεωγραφική έννοια- ευρωπαϊκού Νότου.

Ο σεισμός πολλών ρίχτερ που συνταράσσει την Γαλλία, ήρθε μετά από όλα αυτά και αφού έχουν συσσωρευτεί επεισόδια και γνώση γύρω από το πώς «λύνουν» τα ζητήματα οι ευρωκράτες μέχρι σήμερα: Κύπρος, Ελλάδα, Καταλονία, Βαλκάνια, σήμερα Ιταλία. Τελεσίγραφα, καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, πραξικοπήματα και μνημόνια. Ένα κέντρο (το Βερολίνο), ένας άξονας (ο γαλλογερμανικός), μία επιτροπή (η Κομισιόν και δίπλα της το εκτρωματικό Ευτογτουρ), μία τράπεζα (η ΕΚΤ), χωρίς κανέναν έλεγχο, χωρίς καμία νομιμοποιητική διαδικασία, έχουν οδηγήσει στην καταπάτηση οικονομικών και κυριαρχικών -εθνικών και λαϊκών- δικαιωμάτων. Δημιούργησαν μια νεοφεουδαρχική διοικητική δομή, καταλύοντας κάθε δημοκρατική κατάσταση. Εκλογές, δημοψηφίσματα, κάθε είδους έκφραση του λαού, ακόμα και ο ίδιος ο λαός, όλα καταργούνται.

Τι είναι λοιπόν αυτό που συμβαίνει σήμερα;

Ένα ισχυρό λαϊκό ρεύμα αυθεντικών κινήματων, καθώς κι ένα ισχυρότατο «λαϊκίστικο» κίνημα των «από κάτω», σε πολλές χώρες κάνει την εμφάνισή του, αλλάζοντας συσχετισμούς και καθορίζοντας εξελίξεις. Αλλού περισσότερο, αλλού λιγότερο. Αλλού με Πλατείες, αλλού με ανάθεση σε κόμματα που είτε δημιουργήθηκαν μέσα στην κρίση είτε προϋπήρχαν δίχως ιδιαίτερη εμβέλεια, αλλού με πανεθνικά κινήματα πρωτότυπα, όπως τα Κίτρινα Γιλέκα, γκρέμισαν κυβερνήσεις και διέλυσαν το δικομματικό παιχνίδι που παίζονταν

Οι Γάλλοι μαθητές, αιχμάλωτοι των δυνάμεων ασφαλείας στη Μαντ Λα Ζολί. Το καθεστώς είναι ιδιαίτερα σκληρό απέναντι στην νέα γενιά. Η μάχη του φρονήματος και της ψυχής είναι στο επίκεντρο και οι νέοι πρέπει να σκύψουν το κεφάλι. Αναζητείστε και δείτε το 17 δευτερολέπτων σοκαριστικό βίντεο στο [youtube.com](https://www.youtube.com)

για δεκαετίες, αλλάζοντας και σημαδεύοντας τις κοινωνίες στις οποίες εμφανίστηκαν. Ποιος μπορεί να αποκόψει αυτές τις διεργασίες και εξελίξεις από τον διεθνή ορίζοντα και περίγυρο, από αντίστοιχες εξεγέρσεις και συμπεριφορές που εμφανίζονται παντού ενάντια στην παγκοσμιοποιητική πολιτική; Αλλά μιλώντας πιο ιδιαίτερα για τα Κίτρινα Γιλέκα, μπορούμε να τα χαρακτηρίσουμε ως την πιο πλατιά, βαθιά και ριζοσπαστική εκδήλωση απονομιμοποίησης της ευρωκρατίας και των πολιτικών της σε μια από τις βασικότερες χώρες της Ε.Ε. Στη Γαλλία, με τη μεγάλη συμβολική και ιστορική παρακαταθήκη που έχει αυτή η χώρα σαν πολιτική πυριτιδαποθήκη στη σύγχρονη εποχή.

Πρόκειται για την πιο emphatic και σαφή διεκδίκηση μιας δημοκρατικής επανίδρυσης ολόκληρης της Ευρώπης. Επανίδρυση σε νέα βάση, με ανατροπή των πολιτικών και θεσμών που οικοδόμησε η ευρωκρατία και η Γερμανική Ευρώπη. Είναι η πλέον εξέχουσα μορφή που παίρνει η διευρυνόμενη απονομιμοποίηση της ευρωπαϊκής παγκοσμιοποίησης και των παραρτημάτων της στο εσωτερικό κάθε χώρας. Το ιδιαίτερο αυτού του ξεσπάσματος είναι ότι γίνεται στην καρδιά της Ευρώπης, και ότι όλες οι βασικές χώρες και δομές της εμπλέκονται και διαπερνούνται από αυτό το ρεύμα. Βρετανία, Ισπανία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, κλυδωνίζονται από πολιτικά γεγονότα.

Τα Κίτρινα Γιλέκα, μέσα σε λίγες βδομάδες, με την αποφασιστικότητα και την εφευρετικότητά τους, κέρδισαν μια σημαντική θέση στους σταθμούς της χειραφετητικής ιστορίας της Γηραιάς Ηπείρου. Ένα νέο «1848» στην Ευρώπη είναι αναγκαίο και πολύ όμορφο!

στο πλευρό του. Δεν κάμπτεται, συσπειρώνει νέες δυνάμεις, έχει πανγαλλικές διαστάσεις, αγκαλιάζει τη μαθητική νεολαία. Απέναντι στη νεολαία, το καθεστώς θα είναι ιδιαίτερα σκληρό. Η καταστολή παίρνει ιδιαίτερες διαστάσεις που σοκάρουν όλη τη Γαλλία. Η νέα γενιά πρέπει να καμφθεί παραδειγματικά...

Τρίτη γλώσσα, τα 42 αιτήματα που παρουσιάζει. Αιτήματα που δείχνουν τον βασικό αυθόρμητο, πραγματικά λαϊκό, καθαρό χαρακτήρα του, γιατί δεν ορίζονται από την «πολιτική μηχανική» των «ειδικών της πολιτικής».

Η όποια συνέχεια δεν ακυρώνει τη σημασία του

Οι ελιγμοί του Μακρόν, προς το παρόν δεν αποδίδουν. Μοιάζουν ψεύτικοι. Τα Κίτρινα Γιλέκα, χωρίς έναν ηγέτη αλλά με τεράστιο συμβολικό φορτίο (κίτρινο γιλέκο, που τους δίνει ταυτότητα και φωνή), επιμένουν: Μακρόν, παραιτήσου! Άδειασε τη γωνιά!

Ο Μακρόν αναγκάζεται να κινητοποιήσει αστυνομία, χωροφυλακή και στρατό. Για όποιον θυμάται, μοιάζει να ενεργοποιείται ένας μηχανισμός σαν αυτόν που ετοίμαζε ο Ντε Γκωλ για να αντιμετωπίσει τον Μάη του 68. Εκείνος, όμως, δεν ήταν τόσο απομονωμένος όπως ο Μακρόν. Κατόρθωσε τότε να κινητοποιήσει ένα μαζικό δεξιό ακροατήριο. Είχε και τη συνδρομή των συνδικάτων με τη ντροπιαστική «Συμφωνία της Γκρενέλ» για να σπάσει το μεγαλύτερο απεργιακό κίνημα.

Ο Μακρόν ζητά τη βοήθεια των συνδικάτων, αλλά αυτά δεν μπορούν πια... Σήμερα, τα Κίτρινα Γιλέκα, χωρίς την οργάνωση και τη διακλάδωση που είχε τότε το εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα, διαθέτουν μια πολύ μεγαλύτερη λαϊκότητα, ενώ οι καθεστωτικές δυνάμεις και το πολιτικό σύστημα, είναι βαθιά απονομιμοποιημένα στον γαλλικό λαό. Γάλλοι διανοούμενοι που βρέθηκαν στο πλευρό του κινήματος των Κίτρινων Γιλέκων, εφιστούν την προσοχή στον κίνδυνο να προχωρήσει ο Μακρόν σε εκτεταμένη καταστολή για να ξεμπερδεύει με την εξέγερση αυτή. Πολλά θα παιχτούν τις επόμενες μέρες.

Αρκετοί κάνουν λόγο και για την ιστορική σημασία του κινήματος αυτού, όχι μόνο για τη Γαλλία αλλά και για την πορεία της Ευρώπης. Δεν έχουν άδικο. Θέτει ζήτημα δημοκρατίας στην Ευρώπη, δημοκρατίας στις σύγχρονες συνθήκες. Η λαϊκή φωνή όσων δεν εκπροσωπούνται σήμερα -και είναι η πλειοψηφία- θα επαναθεμελιώσει τη δημοκρατία στην Ευρώπη σε άλλη βάση. Πώς; Ανοίγοντας δρόμους κι ορίζοντας διαφορετικά τον δημόσιο πολιτικό χώρο. Η τυραννία θα πέσει. Οι Βασίλεις κι όλες οι σύγχρονες φυλακές θα πέσουν. Τα Κίτρινα Γιλέκα, μέσα σε λίγες βδομάδες, με την αποφασιστικότητα και την εφευρετικότητά τους, κέρδισαν μια σημαντική θέση στους σταθμούς της χειραφετητικής ιστορίας της Γηραιάς Ηπείρου. Ένα νέο «1848» στην Ευρώπη είναι αναγκαίο και πολύ όμορφο!

01 **ΠΟΛΙΤΙΚΗ****Με όχημα
την ποίηση****Ανθολόγος:
Λουκάς Αξελός****ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΡΑΛΗΣ (1917-1996)****Ο Νεκρός**

Η συλλογή και η λύπη της βραδιάς τον φέρνει
και η ανεμοριπή που πάει αλαφρωμένη.
Σκυμμένος κάθεται κι ουδέ παραπονιέται
κι ούτε θυμάται αν κάποιος τον αναζητούσε.

Δεν έχει τίποτα του ονειρού κι όλος όνειρο είναι
κι από τη μοναξιά μας τίποτα δε λείει να πάρει.
Πράσινο φύλλο αν θα του απλώσεις, το κρατάει για λίγο
κ' έπειτα, ακνογελώντας, τ' ακουμπάει στην άκρη.

Όσο μένει κοντά μας, κρύφιο δεν υπάρχει
να μην το νοεί, ούτε σκέψη να τον βασανίζει.
Έρχεται μόνο να μας πει, με τη σιωπή του,
πως όλα τα κατέχει, κι όλα είναι δικά μας.

Στη δύσκολη ώρα, ανασκώνοντας τα μάτια,
μας κοιτάει και θαρρείς πως λείπαμε από χρόνια.
Φέγγει σαν γέλιο – ώρα πια δεν απαντάει
παρά τη μουσική που μας τον ξαναπαίρνει
διαβαίνοντας βαθιά μας σαν γαλήνιο κύμα –
θερμό, σαν σφίξιμο χεριού σαν μίαν υπόσχεση.

Αδελφή

Δεν περπατά, μετεωρίζεται. Με των αγγέλων το ντύμα,
άγγελος θάτανε αν οι άγγελοι τον πόνο αγγίζανε,
απ' τον δικό τους πόνο ένα χαμόγελο αποσπώντας.
Τρυφερή πιο πολύ απ' τη μουσική, σαν μουσική μιλά
λάμποντας ξαφνικά μες σε μακριά
πληκτικά διαστήματα. Όπως φεύγει,
περνά από τις σελίδες του βιβλίου μας σβήνοντάς τις.
Πιο βέβαιη για τη δύναμή της όταν μας προσφέρει
στο κουτάλι τον ύπνο. Σιωπηλά αποσύρεται
στη λευκή σκιά, κι όλη τη νύχτα παρακολουθεί,
με μια έγνοια σοβαρή, την περιπλάνησή μας.

Εκείνη με τον ουρανό

Για κάτι ελάχιστο βουρκώνει:
στο απορημένο βλέμμα ενός σκυλιού,
στην πρώτη προσελήνωση του ανθρώπου
- τότε που πέθανε οριστικά το φεγγάρι.

Είχε τη σπάνια έπαρση να μη μιλά
όταν πονούσε. Και θαρρώ πονούσε
κάθε φορά που απόστρεφε το βλέμμα,
να το ακουμπήσει σ' ένα νιόβγαλο φυτό.

Θυμόταν μόνο για να συγχωρέσει.
Ονειρευόταν μόνο για να δώσει ελπίδα.
Ποτέ δε ζήτησε να πάρει άλλο απ' το φορτίο
που ολοπρόθυμα παίρνει η σταυρωμένη αγάπη.

Ανάμεσα σε ονόματα πικρά
-ποιητές, δημοκράτες, ήρωες πετυχημένους-
διάβηκε ανώνυμη. Κι όπως αθόρυβα περνούν
όσοι τιμούν αληθινά το ανθρώπινο γένος.

Η Γερμανία απειλεί τις ΗΠΑ■ του **Απόστολου Αποστολόπουλου**

Ενα φάντασμα πλανιέται πάνω από την
Ευρώπη, αλλά δεν είναι ο κομμουνισμός που έβλεπε ο Μαρξ πριν από
σχεδόν δυο αιώνες. Δεν είναι όμως ούτε ο
φασισμός. Τα μαζικά, λαϊκά κινήματα του
περασμένου αιώνα, Κομμουνισμός και Φα-
σισμός/Ναζισμός έχουν περάσει στο μουσείο
της Ιστορίας και καμία Μέρκελ, και πολύ
περισσότερο κανέναν Τσίπρας, δεν μπορούν
να τα νεκραναστήσουν. Είναι απλώς γελοίες
οι κατηγορίες ότι το 70% των Γάλλων που
υποστηρίζουν τα Κίτρινα Γιλέκα το γύρισαν
στον φασισμό, ή ότι οι μαθητές που διαδη-
λώνουν για τη Μακεδονία και κάνουν κατα-
λήψεις στα σχολεία τους μελετούν, αντί για
τα μαθήματά τους, το *Αγών μου* του Χίτλερ
ή τα συγγράμματα του Πλευρή. Γελοιοποι-
ούνται οι εμπνευστές των κατηγοριών και
δεν τρομάζουν οι κατηγορούμενοι.

Οι μαζικές, απρόσωπες και ευημερούσες έως
πρότινος, κοινωνίες, συνέτριψαν πολλές από
τις ταξικές αντιθέσεις έτσι ώστε τα γαλλικά
συστημικά ΜΜΕ (π.χ. *Φιγκαρό* 3/12/2018) να
μιλούν για εξεγερμένη μικρομεσαία (και όχι
εργατική) τάξη αναφέροντας συνεντεύξεις
νταλικέρηδων των 2 με 4.000 ευρώ τον μήνα...
Οι εξεγερμένοι δεν βρίσκονται ακριβώς στο
κατώφλι της πείνας, αλλά επαληθεύουν τον
Μαρξ που επισήμαινε πως η έννοια της φτώ-
χειας είναι μεταβλητή, ανάλογα με την κάθε
εποχή και κοινωνία, και ότι οι εργαζόμενοι
αμείβονται τόσο ώστε να αποκαθίσταται η
παραγωγική τους δραστηριότητα. Οι εργά-
τες/μικρομεσαίοι και τηλεόραση έχουν και
αυτοκίνητο, άπιαστο όνειρο κάποτε. Δεν
έχουν πια ανάγκη την υπόσχεση του Χίτλερ
ότι θα δώσει ένα αυτοκίνητο σε κάθε εργάτη.
Το έχουν χωρίς ναζισμό. Και ως εκ τούτου
σκέπτονται αλλιώς. Έτσι, όταν οι απογοητευ-
μένοι ψηφοφόροι του Κ.Κ. Γαλλίας ψήφισαν
μαζικά το Εθνικό Μέτωπο δεν άλλαξαν αυτοί,
αλλάζει το κόμμα της η Δεπέν για να τους
εκπροσωπήει. Όπως αλλάζει και η ιταλική
Λίγκα του Σαλβίνι.

Κάτι πλανιέται πάνω από την Ευρώπη και
δεν είναι φάντασμα. Είναι χιλιάδες υπαρ-
κτοί άνθρωποι, εργαζόμενοι, νέοι, μαθητές,
συνταξιούχοι, με την απαίτηση, όπως λένε:
«Θέλουμε να ζήσουμε, όχι (απλώς) να επιβι-
ώσουμε». Είναι προφανές ότι η κατεστημέ-
νη Αριστερά, χωρίς ιστορικό όραμα, έκανε
τεράστιο λάθος να νομίζει ότι οι οπαδοί της
αφομοιώθηκαν χωρίς επιστροφή. Ξεπου-
λήθηκε η ίδια θεωρώντας, όπως πριν από

έναν αιώνα ο θεωρητικός του σοσιαλισμού
Μπερνστάιν, ότι ο καπιταλισμός θα απορ-
ροφήσει τα πάντα και τους πάντες. Το ίδιο
νόμιζε και ο Φουκουγιάμα με το *Τέλος της
Ιστορίας*, αλλά έκαναν και οι δυο λάθος.
Μ' αυτό το κοινωνικό πρόσωπο τα Κίτρι-
να Γιλέκα έχουν την υποστήριξη του 70%,
ίσως του 80% των Γάλλων. Το πρώτο θύμα
της ανατροπής ήταν ο ευρωκομμουνισμός.
Το δεύτερο θύμα θα είναι η σημερινή Ε.Ε.
και η δεσποτική κυριαρχία του Βερολίνου
και των Βρυξελλών.

Το κοινωνικό στοιχείο ωθεί στην εξέγερση,
αλλά είναι η μια όψη των εντάσεων. Η άλλη,
αλληλένδετη, είναι οι συγκρούσεις των ισχυ-
ρών εθνών και των αδύναμων κολαούζων
τους. Στην Ελλάδα-κολαούζο διαδίδεται η
άποψη ότι η χώρα αναβαθμίζεται επειδή ο
Αμερικανός πρεσβευτής δεν τσιγκουνεύεται
τις τζάμπα κολακείες.

Τα συστημικά ΜΜΕ στρέφουν την προσοχή
της κοινής γνώμης της Δύσης στη διαμάχη
των ΗΠΑ με την Κίνα και στις κατηγορίες
κατά του Τραμπ για συναλλαγή με τη Ρωσία.
Παραπλανούν και αποκρύπτουν. Η κρίσιμη
σύγκρουση δεν είναι ΗΠΑ εναντίον Κίνας ή
Ρωσίας. Η αποφασιστική σύγκρουση αντιπα-
ραθέτει τις δυτικές μητροπόλεις. Με έπαθλο
την ηγεσία του Δυτικού Κόσμου. Στο επίκεντρο
αυτής της διαμάχης είναι από τη μια οι ΗΠΑ
και από την άλλη το Βερολίνο, αλαζονικό
όπως παλιά. Χαρακτηριστικά ο Γερμανός
ΥΠΕΞ Χ. Μάας δήλωσε σε συνέντευξή του:
*«Με πλησίασε αμερικανός φαντάρος και μου
ψιθύρισε παρακαλεστικά “μην εγκαταλείπετε
την Αμερική”!»* (*Χάντσεμπλατ* 22/8/2018).

Οι Γερμανοί πιστεύουν ότι είναι ήδη νικη-
τές. Πώς να μη σκεφτεί κανείς ότι η βλάβη
στο αεροπλάνο της Μέρκελ θα μπορούσε
να είναι μια μικρή ηλεκτρονική παρεμβολή
«αγνώστου προελεύσεως» για να υπενθυμί-
σει στην Καγκελάριο ότι το ΝΑΤΟ υπάρχει
«για να κρατάει τη Γερμανία πατημένη στο
χώμα»; Ο Τραμπ παρέπεμψε στο ΝΑΤΟ τη
Μέρκελ και τον Μακρόν όταν μίλησαν για
αυτόνομο ευρωστρατό. Ο Μακρόν αντιμε-
τωπίζει αιφνιδίως γενικευμένη εξέγερση,
όπως ο Καντάφι, η Ουκρανία, η Αίγυπτος,
όλες οι «έγχρωμες επαναστάσεις»...

Ο Γερμανός ΥΠΕΞ, Χ. Μάας, εμφανίζεται
βέβαιος ότι η χώρα του είναι όχι μόνο ο από-
λυτος αλλά και αδιαμφισβήτητος άρχων της
Ευρώπης. Γράφει στη *Χάντσεμπλατ* ενόμα-
τος της Ε.Ε.: *«Να πούμε στους Αμερικάνους
ότι δεν θα επιτρέψουμε να δρουν εναντίον
μας»*. Εναντίον μας; Γερμανία και Ελλάδα
έχουν κοινό εχθρό τις ΗΠΑ; Από πότε; Με
ποιο κοινό συμφέρον;

Εννοείται ότι ανεξαρτησία από τις ΗΠΑ χωρίς
προσέγγιση Γερμανίας (και Γαλλίας) με τη
Ρωσία, είναι απλώς αδιανόητη. Η επανεξέ-
ταση των συμμαχιών είναι πολύπλοκη και
σχετικώς μακρά υπόθεση, όπως ήταν και τις
παραμονές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Η
ονείρωση κάποιων από τις ευρωπαϊκές ελίτ
αποικιοκρατικών δυνάμεων έναντι των δυο
ισχυρών, πυρηνικών, Δυνάμεων και μάλιστα
υπό την ηγεμονία της Γερμανίας δεν είναι
ένα απλό όνειρο. Είναι εφιάλτης.

Αν η Γαλλία, με την πίεση του κόσμου, πάψει
να είναι σκυλάκι του Βερολίνου όλα μπορεί
να αλλάξουν. Και αυτή τη φορά, αν κάτι αλ-
λάξει δεν θα οφείλεται στην ενσωματωμένη
συστημική Αριστερά, αλλά στις εθνικές και
πατριωτικές λαϊκές δυνάμεις.

Το κοινωνικό στοιχείο ωθεί στην εξέγερση, αλλά είναι η μια όψη των εντάσεων. Η άλλη, αλληλένδετη, είναι οι συγκρούσεις των ισχυρών εθνών και των αδύναμων κολαούζων τους. Στην Ελλάδα-κολαούζο διαδίδεται η άποψη ότι η χώρα αναβαθμίζεται επειδή ο Αμερικανός πρεσβευτής δεν τσιγκουνεύεται τις τζάμπα κολακείες

Χωρίς ρεύμα οι εκλογικοί σχεδιασμοί

ΣΥΡΙΖΑ και Ν.Δ. επενδύουν στη πόλωση με πενιχρά ως τώρα αποτελέσματα

■ ΤΟΥ Νίκου Ταυρή

Το «οχυρό» ΣΥΡΙΖΑ φαίνεται να ταμπουρώνεται και να προσπαθεί να οργανωθεί όπως μπορεί καλύτερα για να αντιμετωπίσει τις προσεχείς εκλογικές αναμετρήσεις. Ο στόχος είναι να μην συντριβεί, να φέρει, ειδικά στις εθνικές εκλογές ένα σκορ που θα του επιτρέπει να παίζει ρόλο στις εξελίξεις ως επικεφαλής μιας ευρείας κεντροαριστερής παράταξης. Κύρια μέσα για αυτό είναι η χρησιμοποίηση της κρατικής μηχανής, της πρωτοβουλίας που δίνει η διακυβέρνηση, της ανοχής που έχει προς στιγμή από τους «μεγάλους», εφόσον τηρεί όλες τις δεσμεύσεις. Ο συντονισμός και χειρισμός όλων των φιλοσυριζικών-κεντροαριστερών δυνάμεων συναντά εμπόδια γιατί οι «συνδοιπόροι» και οι, μέχρι τώρα, συνομιλητές του κυβερνητικού ΣΥΡΙΖΑ δεν θέλουν να εκτεθούν την στιγμή της κατιούσας πορείας της Κουμουνδούρου. Αυτό είναι ιδιαίτερα φανερό στις αυτοδιοικητικές και την δυστοκία που εμφανίζει η ομάδα ΣΥΡΙΖΑ. Έχει να περάσει και τον σκόπελο της κύρωσης μέσα στην Βουλή της Συμφωνίας των Πρεσπών και τα τραντάγματα που αυτή θα επιφέρει ξανά. Ο, χωρίς ρεύμα, Μητσοτάκης και η Ν.Δ. περιμένουν και τάζουν. Δεν εκφράζουν κάποιο ρεύμα αλλαγής. Νοιώθουν κι αυτοί την δυσπιστία των απλών ανθρώπων απέναντι στο πολιτικό σύστημα. Οι χαμηλοί τόνοι της Δεξιάς εκνευρίζουν ίσως λιγότερο την κοινωνία –από το θράσος των Συριζαίων που βρίζουν ανερευθρίαστα τους πάντες– αλλά ούτε αυτό αλλάζει

το κλίμα. Η Ν.Δ. και όποιοι σύμμαχοί της θα είναι «μια από τα ίδια». Δεν θα αλλάξουν πολλά πράγματα, ούτε θ' έρθει διέξοδος για την χώρα και τον λαό. Ο ΣΥΡΙΖΑ και η Ν.Δ. θέλουν μια πόλωση που θα προσελκύσει, θα εμπλέξει περισσότερο κόσμο και ίσως να στριμώξει τις άλλες ενδιαμέσες δυνάμεις. Γνωρίζουν ότι το συνολικό άθροισμα των ψήφων που θα μαζέψουν είναι σημαντικός δείκτης, και γι' αυτό ορισμένες από τις κινήσεις που κάνουν μοιάζουν με σημαδεμένα χαρτιά, σαν ένα σικέ παιχνίδι. Ρεύμα δεν έχει και κανένα άλλο πολιτικό κόμμα. Ο συσχετισμός ανάμεσα σε όλα τα κόμματα παραμένει σταθερός εδώ και μήνες και κανένας δεν φαίνεται ικανός να «εισπράξει» σημαντικά οφέλη από την λαϊκή δυσαρέσκεια και οργή. Η μόνη σοβαρή αλλαγή θα είναι η πτώση του ΣΥΡΙΖΑ από το ποσοστό που είχε τον Σεπτέμβριο του 2015 και η άνοδος της Ν.Δ. που θα φλερτάρει με την αυτοδυναμία αλλά δεν θα πιάσει σαραντάρι, που θα ήταν το φυσιολογικό αν είχε ρεύμα. Ούτε θα εκτιναχθούν οι λοιπές μνημονιακές ή αντιμνημονιακές δυνάμεις. Ακόμα παίζεται, αν δεν έχει ήδη κριθεί, η τύχη των μικρών κομμάτων που αποσαθρώνονται, όπως το Ποτάμι ή η Ένωση Κεντρώων. Οι ΑΝ.ΕΛ. δεν ελπίζουν σε διάσωση εκλογική αλλά θα ρισκάρουν παίζοντας το «μακεδονικό χαρτί». Η διάλυση αυτού του χώρου που κάποτε συγκέντρωνε μια σημαντική φέτα του εκλογικού σώματος δεν εισπράττεται από τα άλλα κόμμα-

τα ΚΙΝ.ΑΔΔ., ΚΚΕ, Χ.Α. (μόνο η Ν.Δ. «παίρνει» ένα τμήμα). Αυτή η νηνεμία δημιουργεί προς το παρόν αυταπάτες ή φιλοδοξίες ότι ποσοστά του 1,5% μέχρι και 3-4% μπορούν να συγκεντρωθούν από τα «άλλα κόμματα» –υπαρκτά ή πρωτοεμφανιζόμενα. Ένα τμήμα της κοινωνίας που πλησιάζει το 40% και είναι «ορφανό» εκλογικά δελεάζει πολλούς. Αλλά υπάρχει συνωστισμός προσφερομένων, πολλοί εκ των οποίων ακολουθούν την πεπατημένη –λείπει ένας αστέρας, λείπει και η αξιοπιστία. Κάποτε υπήρχε η εμφάνιση των Οικολόγων ή και η καινοτομία των Κυνηγών. Τώρα υπάρχει μια αίσθηση «μαγαιάτικου». Φυσικά θα επηρεάσει και ένα άλλο γεγονός. Ας υποθέσουμε ότι πάμε σε τετραπλές εκλογές που θα γίνουν σχεδόν ταυτόχρονα. Σκεφτείτε τέσσερις κάλπες, τρεις διαφορετικές ουρές και πόσα συνολικά ψηφοδέλτια; Η πολλαπλή επιλογή και η εκτόνωση που προσφέρει, τα πολλά ψηφοδέλτια, το μέρδεμα και η σύγχυση, μπορεί να ευνοήσουν τον ΣΥΡΙΖΑ ειδικά στις εθνικές εκλογές όπου θα καλέσει να καταδικαστεί η «ακροδεξιά Ν.Δ.» για να λάμψουν «η δημοκρατία και τα δικαιώματα στην κοινωνία». Το δίλημμα αυτό ήδη προσανατολίζει ακόμα και δυνάμεις που άλλοτε καλούσαν σε «εκλογική απεργία»... Λείπει ένα πειστικό ενδιαφέρον εγχείρημα που να εκφράσει τη κουρασμένη και διάσπαρτη περιοχή της κοινωνίας. Γιατί η σύγχυση και η καθήλωση δεν έχουν αντιστραφεί, γιατί δεν έχει εκφραστεί ένα ρεύμα ή γιατί δεν έχουν υπάρξει αγώνες που να ξεπερνούν την κεντροαριστεροποίηση. Τέλος, ακόμα και οι αγώνες για την Μακεδονία υπήρξαν κατά βάση αμυντικοί χωρίς άλλες διαστάσεις. Υπάρχει ακόμα δρόμος να διανυθεί.

Προβλεπόμενα μπάχαλα...

Δέκα χρόνια πέρασαν απ' τη δολοφονία του μαθητή Γρηγορόπουλου από τον αστυνομικό-φονιά Κορκονέα, που ξεσήκωσε το 2008 τους μαθητές και τους νέους σε όλη τη χώρα. Ο Αλέξανδρος θα ήταν σήμερα 25 χρονών, αυτή η σκέψη, απλή αλλά και τόσο φορτισμένη, από μόνη της συγκινεί πολλούς. Είναι σίγουρο ότι δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι κάθε 6 Δεκεμβρίου, σκέφτονται κάτι γύρω από αυτό το γεγονός, θυμούνται ίσως και πού βρίσκονταν οι ίδιοι ή τι έχει αλλάξει στη ζωή τους και γύρω τους. Αν αυτές οι διεργασίες είναι υπαρκτές και ενδιαφέρουσες, στο πιο «οργανωμένο» πεδίο, το σκηνικό είναι κάπως γνώριμο. Οι καθιερωμένες διαδηλώσεις συγκεντρώνουν ελάχιστο κόσμο, αποκλειστικά σχεδόν μέλη αριστερών ομάδων και του αναρχικού χώρου. Τα συνθήματά τους, κι αυτά αναμενόμενα και τυποποιημένα. Τα επεισόδια στην περιοχή των Εξαρχείων, μια ατραξιόν χωρίς κάποιο νόημα ή μήνυμα. Το «θέαμα» πρωταγωνίστησε και φέτος, τα κανάλια το χάρηκαν, η αστυνομία έκανε μια καλή άσκηση σε πραγματικές συνθήκες, δυο αύρες βγήκαν από τα γκαράζ και «ξεμούδιασαν»... Οι κάτοικοι, κυρίως οι πιο ηλικιωμένοι, τραβούν πράγματι μια απίστευτη ταλαιπωρία. Θα ήταν «συντηρητικό» να το επισημάνει κανείς αν οφειλόταν σε κάποια εξέγερση και όχι σε ένα συστημικό, στην ουσία του, παιχνίδι.

Εδώ, όμως, μιλάμε για τυφλή βία που έχει πάρει ανεξέλεγκτες, αντικοινωνικές διαστάσεις. Προχθές, διαμερίσματα πήραν φωτιά και μια γυναίκα τραυματίστηκε κοντά στη λεωφόρο Αλεξάνδρας από ναυτική φωτοβολίδα που, σύμφωνα με μαρτυρίες, εκτοξεύθηκε από απόσταση 100 περίπου μέτρων. Εγκληματική ενέργεια που θα μπορούσε να προκαλέσει τον θάνατο αν προσγειωνόταν σε άλλο σημείο του σώματος ή σε πιο κοντινή απόσταση. Από παρόμοια ενέργεια, θυμίζουμε, είχε τραυματιστεί σοβαρότατα και κινδυνέψει πέσει μια άλλη γυναίκα στην Αθήνα, ενώ μια 19χρονη στο Αγρίνιο τραυματίστηκε πριν τρεις μήνες σοβαρά στο πρόσωπο. Παρόμοιας φύσης ενέργειες και επεισόδια είχαμε προχτές και στη Θεσσαλονίκη. Φυσικά, το όλο σκηνικό έγινε και πάλι θέμα εκμετάλλευσης στην κεντρική πολιτική σκηνή. Η Ν.Δ. καταγγέλλει τον ΣΥΡΙΖΑ, παρουσιάζοντας σαν πρωτόγνωρα τα επεισόδια και η στζέντα της «ατάξης και ασφάλειας» είναι μόνιμη επικοινωνιακή επωδός της, αφού το θέμα έχει «ψωμί». Στην ανακοίνωσή της, μάλιστα, η Ν.Δ. βλέπει πίσω από την «ανοχή του ΣΥΡΙΖΑ» πρόβες ταραχών απέναντι στην επερχόμενη κυβέρνηση... Ακόμα, ο Κ. Μπακογιάννης φωτογραφήθηκε την Παρασκευή δίπλα σε ένα καμένο μηχανάκι στη Στουρνάρη, για να φύγει στη συνέχεια βιαστικά με τη συνοδεία του... Η κυβέρνηση δεν ενοχλείται ιδιαίτερα, μπορεί έτσι «διά της αντανακλάσεως» να παρουσιαστεί σαν πιο φιλελεύθερη και ανεκτική απέναντι σε τέτοια «κοινωνικά φαινόμενα». Οι σκηνές με αστυνομικό των ΜΑΤ να χτυπά βάνουσα στο κεφάλι με την ασπίδα έναν νεαρό που έχει ήδη συλληφθεί και άλλους να πετούν ασφυξιογόνες βόμβες μέσα σε είσοδο πολυκατοικίας, συμπληρώνουν την εικόνα. Γιατί, μην ξεχνάμε, το κράτος έχει συνέχεια...

Γιώργος Παπαϊωάννου

Λείπει ένα πειστικό ενδιαφέρον εγχείρημα που να εκφράσει τη κουρασμένη και διάσπαρτη περιοχή της κοινωνίας. Γιατί η σύγχυση και η καθήλωση δεν έχουν αντιστραφεί, γιατί δεν έχει εκφραστεί ένα ρεύμα ή γιατί δεν έχουν υπάρξει αγώνες που να ξεπερνούν την κεντροαριστεροποίηση

01 ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Γιατί ενόχλησε
το πρωτοσέλιδο
του Δρόμου;

Το τελευταίο πρωτοσέλιδο του Δρόμου φάνηκε να ενοχλεί αρκετά κάποιους στον χώρο της Αριστεράς. Και μάλιστα, κύκλους που δεν ανήκουν στον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά κινούνται έξω από αυτόν.

Αρκετοί σχολίασαν σε μέσα δικτύωσης ότι τέτοιες απόψεις ξεφεύγουν από τα όρια του αριστερού χώρου, υπερβαίνουν τα εσκαμμένα ή και επανέλαβαν το γνωστό «ποίηση» περί συγγένειας με τις εθνικιστικές αφηγήσεις.

Τι έλεγε, όμως, στην πραγματικότητα ο Δρόμος του περασμένου Σαββάτου; Απλούστατα, διαχωρίστηκε από το «μπούλινγκ» και τη γενικευμένη επίθεση που έγινε «αδιακρίτως στους μαθητές της Βόρειας Ελλάδας και σε όποιον διαφωνεί με τη Συμφωνία των Πρεσπών». Και κατηγορήσε τον ΣΥΡΙΖΑ ότι σε ένα ακόμα θέμα τυχοδιωκτικά «κλιμακώνει την επικίνδυνη τακτική διχασμού».

Οι απόψεις αυτές είναι γνωστές και δεν προβάλλονται για πρώτη φορά από την εφημερίδα. Ακόμα κι αν διαφωνεί με αυτές, χρειάζεται να προβεί κανείς οπωσδήποτε σε ένα λογικό άλμα για να τις ενοχοποιήσει για δήθεν συγγένεια με ακροδεξιές φωνές... Ειδικά όταν στον ίδιο τίτλο, ευθέως υποστηρίζεται ότι η κυβερνητική τακτική, για λόγους εκλογικής διάσωσης, «αβαντάρει συνειδητά τη Χρυσή Αυγή».

Εκείνη λοιπόν που μάλλον ενόχλησε περισσότερο, είναι η διαπίστωση ότι μέσα από συγκεκριμένες ιεραρχήσεις και πρακτικές, μεγάλο τμήμα της Αριστεράς μετατρέπεται σε «ουρά της κυβέρνησης». Μήπως όμως δεν είναι έτσι;

Μέσα από τη σιωπή για τη Συμφωνία των Πρεσπών ή και την ανοικτή υποστήριξή της, την αποδοχή της ατζέντας του ΣΥΡΙΖΑ σε μια σειρά ζητήματα, ή παίρνοντας συγκεκριμένη θέση σε οτιδήποτε εκείνος χρησιμοποιεί για να πλώσει το κλίμα με την «ρεβανιστική και ακροδεξιά» Ν.Δ., είναι ψέμα ότι μεγάλο τμήμα της «εξωσυριζικής» Αριστεράς συστρατεύεται με τους κυβερνητικούς;

Αυτή ακριβώς είναι άλλωστε η βασική τακτική του ΣΥΡΙΖΑ. Η «φαντασμαγορία» δύο δήθεν αντιμαχόμενων στρατοπέδων, ώστε στο ένα να ηγεμονεύει αυτός. Στην περίπτωση των σχολείων, είχαμε το «εξάλωμα» αυτής της τακτικής, με χώρους εκτός ΣΥΡΙΖΑ να είναι όχι απλώς «ουρά» αλλά πρωταγωνιστές –όπως σωστά μας διόρθωσε ένας φίλος της εφημερίδας– σε αυτό το «παιχνίδι». Από τήν άποψη αυτή, μπορούμε να κατανοήσουμε τουλάχιστον ότι η δυσарέσκεια που προκαλέσαμε δεν ήταν τυχαία ή χωρίς λόγο.

Γ. Παπ.

Επίσκεψη Τσίπρα στη Ρωσία

Όταν η γάτα παίζει... μόνη της

■ του Σπύρου Παναγιώτου

Η συνέντευξη του Ρώσου υπουργού εξωτερικών Λαβρόφ στην Εφ.Συν., την πρώτη ημέρα του ταξιδιού του Αλ. Τσίπρα στη Μόσχα, προκαλεί εύλογα πικρά χαμόγελα ως δείγμα υψηλής διπλωματικής πολιτικής μιας χώρας με σαφείς πολιτικές βλέψεις.

«Είμαστε πεπεισμένοι» δήλωσε, «ότι αντικειμενικά προσκόμματα, τα οποία θα εμπόδιζαν τη σταθερή ανάπτυξη των ρωσοελληνικών σχέσεων, δεν υπάρχουν. Μπορούμε να αυξήσουμε τις κοινές προσπάθειες για την εμβάθυνση των σχέσεων σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένων εκείνων του εμπορίου, της οικονομίας και των επενδύσεων.»

Είναι βέβαια γνωστό, η ρωσική διπλωματία δεν έχει αφήσει περιθώρια παρανοήσεων, ότι υπάρχουν σοβαρές διαφορές που χωρίζουν τις δύο χώρες, τέτοιες μάλιστα που η κυβέρνηση Τσίπρα έχει οδηγήσει σε ιστορικά πρωτοφανή οξύτητα. Και αυτά δεν αφορούν βέβαια την πολιτική Κοτζιά με τις απελάσεις των Ρώσων διπλωματών και την απαγόρευση εισόδου σε ιερείς που σκόπευαν να επισκεφθούν το Άγιο Όρος. Η ρωσική διπλωματία έχει τη δυνατότητα να βλέπει το κύριο έναντι του δευτερεύοντος, όσο ακραίο και αν είναι αυτό.

Πλήρης παράδοση στο ΝΑΤΟ

Η πρώτη διαφορά, που ειρωνικά υπονοεί ο Σ. Λαβρόφ, αφορά τη σπουδή Τσίπρα να κλείσει τάχα τις αλυτρωτικές βλέψεις της ΠΓΔΜ με τη Συμφωνία των Πρεσπών. Η ρωσική πλευρά έχει σαφώς δηλώσει ότι αυτή η συμφωνία υπηρετεί απολύτως τα σχέδια ΗΠΑ- Γερμανίας για ένταξη της Βαλκανικής στη σφαίρα επιρροής τους. Εντάσσονται στην πολιτική του ΝΑΤΟ για στρατιωτική περικύκλωση της Ρωσίας και αποκοπή της από παραδοσιακούς συμμάχους με στόχο την απομόνωση και την αποδυνάμωση της. Πρόκειται για στρατηγική σημασίας ζήτημα που αφορά την ασφάλεια της Ρωσίας και έναντι του οποίου η Ελλάδα επιταχύνει και ολοκληρώνει με τη στάση της. Για αυτό άλλωστε το ρωσικό υπουργείο Εξωτερικών διευκρίνισε ότι δεν υπάρχει κανένα περιθώριο αλλαγής στάσης της Ρωσίας συμπεριλαμβανόμενης και της δηλωμένης πρόθεσης της να ασκήσει βέτο στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ όταν θα εισαχθεί για επικύρωση η αλλαγή του ονόματος της ΠΓΔΜ.

Στο ίδιο πλαίσιο των σοβαρών προβλημάτων η Ρωσία εντάσσει την επέκταση της αμερικανικής παρουσίας στην Ελλάδα και τα σχέδια δημιουργίας νέων στρατιωτικών βάσεων στην χώρα (Δάρια, Αλεξανδρούπολη, Κάρπαθο) δίπλα σε αυτές που ήδη υπάρχουν και πρωταγωνιστούν στην αντιρωσική εκστρατεία τόσο στη Συρία όσο και στην Κριμαία. Συχνά η Ρωσία κάνει αναφορές στο ρόλο της Σούδας στα πολεμικά μέτωπα της Μ. Ανατολής ενώ μόλις πριν μερικές μέρες έδωσε αναλυτικά στοιχεία της πτήσης κατασκοπευτικού αεροπλάνου των ΗΠΑ

Οι ειρωνικές επισημάνσεις Λαβρόφ δεν αποσκοπούν απλά και μόνο στο να υπενθυμίσουν τις ρωσικές αντιρρήσεις στην πολιτική Τσίπρα αλλά να υποσημειώσουν ότι οι ελληνικές κυβερνητικές επιλογές θα καθορίσουν τη ρωσική στάση απέναντι στη χώρα

που από τη βάση της Σούδας εντοπίστηκε να πετά στη Μαύρη Θάλασσα κοντά στις βάσεις της Κριμαίας.

Την ίδια στιγμή έντονες ρωσικές αντιδράσεις έχει προκαλέσει η συζήτηση σχετικά με την ένταξη της Κύπρου στο ΝΑΤΟ ως δήθεν μέσο προστασίας από τις τουρκικές απειλές για το ενεργειακό της πρόγραμμα. Μόλις λίγες μέρες νωρίτερα η εκπρόσωπος του ρωσικού υπουργείου Εξωτερικών Μ. Ζαχάροβα προειδοποίησε ότι: «Η περαιτέρω στρατιωτικοποίηση του νησιού, η συμμετοχή του στην εφαρμογή των αμερικανικών και ΝΑΤΟϊκών σχεδίων θα οδηγήσει αναπόφευκτα σε επικίνδυνες και αποσταθεροποιητικές συνέπειες για την ίδια την Κύπρο. Η Μόσχα δεν μπορεί να μην λάβει υπόψη το αντιρωσικό υπόβαθρο αυτών των σχεδίων». Η Ρωσία βέβαια γνωρίζει ότι η Ελλάδα και η Κύπρος, εσχάτως, ανήκουν στη δυτική συμμαχία. Το ότι αποδέχεται αυτήν την πραγματικότητα δεν σημαίνει ότι αποδέχεται και το γεγονός ότι οι δύο χώρες θα μετατραπούν σε πρωταγωνιστές των ΝΑΤΟϊκών σχεδιασμών περικύκλωσης της Ρωσίας. Πολύ περισσότερο όταν, όχι μόνο η Κύπρος ως μέλος των αδεσμευτών χωρών, αλλά και η ΝΑΤΟϊκή Ελλάδα, ακόμα και στις πιο κρίσιμες στιγμές του Ψυχρού Πολέμου, κρατούσε ανοικτές γέφυρες επικοινωνίας με την Σοβιετική Ένωση και αξιοποιούσε αυτές τις σχέσεις στην αντιμετώπιση προβλημάτων τόσο στο Αιγαίο όσο και στο νησί.

Οι ειρωνικές επισημάνσεις Λαβρόφ δεν αποσκοπούν λοιπόν απλά και μόνο στο να υπενθυμίσουν τις ρωσικές αντιρρήσεις στην πολιτική Τσίπρα αλλά να υποσημειώσουν ότι οι κυβερνητικές επιλογές θα καθορίσουν τη Ρωσική στάση απέναντι στη χώρα.

Διαφοροποιήσεις
και οικονομικά ανοίγματα

Παρά τις σοβαρότατες γεωπολιτικές αντιθέσεις που χωρίζουν τις δύο χώρες η ρωσική διπλωματία συνηθίζει να «διαφοροποιεί» τις

σχέσεις της με άλλα κράτη, καλλιεργώντας την οικονομική συνεργασία. Με αυτό τον τρόπο αποσκοπεί στο να αξιοποιεί εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες για να συγκρατεί ή και να αμβλύνει πολιτικές διαφορές. Η Ρωσία δεν θα παρασυρθεί σε μια «εκδικητική συμπεριφορά» έναντι της Ελλάδας επειδή εκτιμά ότι η σημερινή κυβέρνηση παραδίδει «γη και ύδωρ» στις ΗΠΑ. Να θυμίσουμε μόνο ότι ενώ αναμένονταν οικονομικά αντίμετρα μετά την απέλαση των 2 Ρώσων διπλωματών, και με αφορμή τις καταστροφικές πυρκαγιές στην Αττική, ο ίδιος ο Ρώσος πρόεδρος τα ακύρωσε δηλώνοντας ότι δεν σκοπεύει να στραφεί εναντίον του φιλικού ελληνικού λαού σε μια δύσκολη στιγμή παρά τα λάθη της κυβέρνησης του.

Το πρόβλημα όμως παραμένει. Όταν η Ρωσία παρουσιάζει ένα πλαίσιο οικονομικών συνεργασιών, με γνώμονα το αμοιβαίο συμφέρον, τις εννοεί και αναμένει αντίστοιχη ανταπόκριση. Την στάση αυτή επέδειξε απέναντι στη Γερμανία όταν συζητήθηκε, παρά την σφοδρή αντίρρηση των ΗΠΑ, η επίσημη του αγωγού Nordstream 2 με παραχωρήσεις, κατόπιν απαίτησης από την Μέρκελ, έναντι της Ουκρανίας. Την ίδια στάση επιβεβαίωσε και έναντι της Τουρκίας σε όλο την περίοδο που ακολούθησε την αλλαγή πλεύσης της τουρκικής πολιτικής μετά την κατάρριψη του ρωσικού πολεμικού αεροσκάφους στα σύνορα με τη Συρία και που παρά λίγο να οδηγήσει τις δύο χώρες στη σύρραξη. Μένει να αποδεχθεί αν οι δηλώσεις Τσίπρα «η ιστορική σχέση συνεργασίας ανάμεσα στις δύο χώρες μας παραμένει αναγκαία, προκειμένου να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις σταθερότητας, ειρήνης και συνεργασίας στην περιοχή» κατά την υποδοχή του από τον Πούτιν θα αποδειχτούν αντίστοιχου «βάρους» και «σοβαρότητας» με τις ομιλίες του στην Κ.Ε. του ΣΥΡΙΖΑ.

Δεν ξεχνάμε ότι στη χώρα της «φαιδράς πορτοκαλέας» για να συμφωνηθεί κάτι πρέπει υποχρεωτικά να βήξει ο ανθύπατος Πάιατ...

Συνεχείς προκλήσεις Ζάεφ

Ο εθνικισμός ενθαρρύνεται από τη Συμφωνία των Πρεσπών

■ ΤΟΥ Νίκου Γεωργιάδη

Όταν η κυβέρνηση υπέγραψε τη Συμφωνία των Πρεσπών δεν εκτιμούσε πόσο δύσκολα θα ολοκληρωθεί η διαδικασία αλλά και πόσο μπορεί να της στοιχίσει. Το βασικό της ενδιαφέρον ήταν με ένα γρήγορο τρόπο να ολοκληρώσει την παραγγελία των ΗΠΑ και της Γερμανίας για ένταξη της ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ και την Ε.Ε. Τα Σκόπια για πολλοστή φορά επιλέγουν προκλητικά να ανεβάσουν τους τόνους. Από το βήμα της Βουλής των Σκοπίων ο Ζ. Ζάεφ μίλησε ξεκάθαρα για την ύπαρξη «μακεδονικής μειονότητας» στην Ελλάδα, ενώ αυτοκριτικά δήλωσε πως, παρά τα 27 χαμένα χρόνια, τώρα θα υπάρχει η δυνατότητα να διδάσκεται η «μακεδονική γλώσσα» και στα ελληνικά σχολεία.

Η συχνότητα και η ένταση με την οποία γίνονται τέτοιες δηλώσεις αποδεικνύουν πόσο διάτρητη, επικίνδυνη αλλά και αδιέξοδη είναι η Συμφωνία των Πρεσπών.

Μετά την παρέμβαση του διαμεσολαβητή Μ. Νίμιτς ο εκπρόσωπος της κυβέρνησης Τσίπρα έσπευσε να διασκεδάσει τις εντυπώσεις κάνοντας λόγο για παρερμηνεία των δηλώσεων Ζάεφ. Παρόλα αυτά, την επόμενη μέρα, ο πρωθυπουργός της ΠΓΔΜ επανήλθε δηλώνοντας πως: «Είμαστε Μακεδόνες, μιλάμε μακεδονικά και κανείς δεν θα το αμφισβητήσει ξανά αυτό». Και συνέχισε λέγοντας πως «η συμφωνία δίνει απλά ένα γεωγραφικό προσδι-

ορισμό με τη λέξη Βόρεια αλλά παραμένουμε Μακεδονία, δεν υπάρχει άλλη χώρα με αυτό το όνομα, υπάρχει Ελλάδα».

Στάση ένοχης σιωπής και αμηχανίας

Στο διαρκές ανέβασμα των τόνων της ΠΓΔΜ, η ελληνική κυβέρνηση επιλέγει μια στάση σιωπής και αμηχανίας ελπίζοντας κάθε φορά πως κάποιος από τους «μεγάλους φίλους» θα προσπαθήσει να συμμορφώσει τους αξιωματούχους της ΠΓΔΜ. Η μόνη κίνηση της κυβέρνησης, του ΣΥΡΙΖΑ και των φιλο-κυβερνητικών μέσων είναι να προωθείται το επιχείρημα πως ο Ζ. Ζάεφ αναγκάζεται να ανεβάσει τους τόνους προκειμένου να μπορέσει να περάσει τη συμφωνία από τη χώρα του. Είναι η διαρκής στάση που κρατάει η περιβόητη «ενεργητική» εξωτερική πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ, που υποστηρίζει ανιαρά ότι κάθε πρόκληση σε βάρος της χώρας – από το casus belli της Τουρκίας ως τους λεονταρισμούς του Ζάεφ – γίνεται μόνο για «εσωτερική κατανάλωση» και κατά συνέπεια δεν υπάρχει λόγος για αντίδραση. Στην πραγματικότητα με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η διαιώνιση και η κλιμακούμενη ένταση των προκλήσεων. Η εκκωφαντική σιωπή των κυβερνητικών επιτελείων γίνεται ακόμη πιο προκλητική αν σκεφτεί κανείς ότι έρχεται λίγες μέρες αφότου εξαπολύθηκε δριμεία επίθεση απέναντι στις

μαθητικές καταλήψεις που εναντιώνονταν στην συμφωνία των Πρεσπών. Σε αυτή την περίπτωση ήταν λαλίστατα τα κυβερνητικά στελέχη και δεν δίστασαν να χαρακτηρίσουν τους μαθητές «φασίστες και ακροδεξιούς» που καθοδηγούνται από τη Χρυσή Αυγή. Φυσικά την ίδια στάση κράτησε σύσσωμο το λεγόμενο δημοκρατικό τόξο, από πολιτικά κόμματα μέχρι ΜΜΕ.

Οι χλιαρές δηλώσεις του Προκόπη Παυλόπουλου ή οι κατευναστικές ατάκες του Γιώργου Κατρούγκαλου προφανώς και δεν μπορούν να μετρηθούν ως απάντηση στις προκλήσεις Ζάεφ. Πόσο δε μάλλον οι δηλώσεις του Π. Καμμένου και των ΑΝΕΛ, που αποσκοπούν αποκλειστικά στην εκλογική τους διάσωση. Η πίεση προς την κυβέρνηση μεγαλώνει και θα συνεχίσει να μεγαλώνει καθώς η Συμφωνία των Πρεσπών δείχνει τα όρια της όσο εξελίσσονται οι διεργασίες για τη συνταγματική αναθεώρηση στη Βουλή της ΠΓΔΜ. Χαρακτηριστικό είναι πως το μαξιλάρι του Ποταμιού αρχίζει να δείχνει αβέβαιο, αφού μετά τις δηλώσεις του Ζάεφ – και σε συνάρτηση με την εξομάλυνση των σχέσεων Μητσοτάκη-Θεοδωράκη – δεν είναι δεδομένη η στάση που θα κρατήσει όταν το θέμα έρθει στην ελληνική βουλή. Σε αυτή τη φάση και υπό το βάρος των νέων εξελίξεων βολιδοσκοπούνται εκ νέου οι «ανεξάρτητοι» βουλευτές ώστε από τις τάξεις του να βρεθούν οι «πρόθυμοι» που θα στηρίξουν με την

Συνειδητά αμφίσημη γλώσσα σε αφίσσα για την ομιλία Τσίπρα στην Θεσσαλονίκη. Δεν μας ξεκαθαρίζουν όμως, σε ποια Μακεδονία λένε «Ναι». Στη Βόρεια ή στη Νότια; Ή μήπως σε μια ενιαία, με ΝΑΤΟϊκή διοίκηση;

ψήφο τους την συμφωνία. Οι εμπλοκές και οι κίνδυνοι στην εσωτερική πολιτική σκηνή συναντιούνται με τις ασφυκτικές πιέσεις των ΗΠΑ να κλείσει με την σημερινή κυβέρνηση η Συμφωνία των Πρεσπών και συμπίεζουν το διαθέσιμο πολιτικό χρόνο επαναφέροντας την συζήτηση των πρόωρων εκλογών. Η σπαζοκεφαλιά δεν θα αργήσει να λυθεί. Οι συνέπειές της όμως για το ΣΥΡΙΖΑ και τους «προθύμους» των Πρεσπών δεν προβλέπεται ανώδυνη...

Βαφτίσια, νουθεσία και η Αριστερά που κυβερνά...

Στις «καταλήψεις της τυρόπιτας», διαβλέπαμε εύκολα και το παιγνίδες και το υπόστρωμα του. Το πρώτο συχνά δικαιολογούνταν άκοπα και χωρίς δια ταύτα πιο απαιτητικά για κάποιον που διδάσκει. «Λογικό τα παιδιά να θέλουν να χάσουν μάθημα» και πάμε παρακάτω. Στο δεύτερο νομίζαμε ότι «δίναμε γραμμή». Καθιστούσαμε αυτόματα τους μαθητές «μαθητικό κίνημα» για να δοθούν οι κατάλληλες προδιαγραφές και να κουμπώσουν έπειτα τα σωστά απήματα. Οι νέοι είτε παρατημένοι στην ηλικία και την εποχή τους, είτε φορείς ενός λόγου ελάχιστα δικού τους.

Έπειτα οι από δω κι οι από κει. Τα «φασιστάκια» και «ο ανθός της ελληνικής νεολαίας». Επειδή οι πρώτοι τραγουδούν το «Μακεδονία ξακουστή» και οι δεύτεροι με τα ωραία μαύρα τους τα ρούχα σπκώνουν αντιφασιστικά πανό. Χωρίς καμιά σκέψη για το εάν αυτή η διπολική καταγραφή, ενόσω δεν στέκει, ταυτόχρονα παράγει πραγματικό και αχρείαστο διχασμό. Τα βαφτίσια πρέπει να γίνουν οπωσδήποτε. Και μάλιστα με τα «τσακίστε» να εκτο-

ξεύονται με μια βλακώδη αφέλεια, χωρίς συνείδηση ότι ζούμε ακριβώς στην εποχή του «τσακίστε».

«Θα σου πω εγώ πώς να αγαπάς την πατρίδα σου καλέ μου μαθητή». Έτσι κι έτσι κι έτσι. «Αν και καλύτερα να παλεύεις για πιο συγκεκριμένα πράγματα».

Να είσαι ενήλικος, αριστερός, σε εποχές όπου οι πιο συλλογικές ταυτότητες και τα οράματα χλευάζονται και να θεωρείς σπουδαίο τον αγώνα μόνο για το «συγκεκριμένο» είναι κάπως πρόβλημα...

στον όταν οι μαθητές αντιδρούν για το χαλασμένο καζανάκι, όλοι γνωρίζουμε, «κι εμείς κι αυτοί», ότι πρόκειται περί αμοιβαίου παραμυθιάσματος. Να είσαι όμως ενήλικος, αριστερός, σε εποχές όπου οι πιο συλλογικές ταυτότητες και τα οράματα χλευάζονται και να θεωρείς σπουδαίο

τον αγώνα μόνο για το «συγκεκριμένο» είναι κάπως πρόβλημα. Όχι, οι μαθητές δεν έχουν διαβάσει τη συμφωνία των Πρεσπών. Ούτε γενικώς οι καθηγητές. Όμως συναισθάνονται ότι κάτι κακό συμβαίνει και έχουν δίκιο. Αλλά ως προς αυτό, την ευαισθησία για τα εθνικά θέματα, η συζήτηση τείνει να ποινικοποιηθεί. Ας αφήσουμε τα φασιστοσάιτ να αποτελούν τη μοναδική πηγή πληροφόρησης. Έπειτα, άλλοι φαντασιώνονται ότι ο φασισμός δυναμώνει εξ' αιτίας των όσων διδάσκονται τα παιδιά και όχι λόγω της γενικής άγνοιας της ιστορίας και της στοχευμένης αμορφωσιάς. Άλλοι πάλι δεν κατανοούν ότι το παιδικό κριτήριο με τρόπο αντιφατικό και περιέργο έχει μια καθαρότητα και κάτι που δεν έχει ακόμα χαλάσει: «Κύριε εσείς που μιλάτε τι είστε, ΣΥΡΙΖΑ;». Το κλίμα έχει αλλάξει. Το αεράκι που εύκολα θα έσπρωχνε την όποια Αριστερά δεν υπάρχει πια, διότι μια κάποια Αριστερά κυβερνά όπως κυβερνά. Το «ενάντια στο σύστημα» και το «για την πατρίδα» εκφράζονται πια προνομιακά από την ακροδεξιά. Μην μιλήσουμε εδώ

για το πόσο πιο εύκολα κάνει παιχνίδι ο φασισμός, γνωστά πράγματα. Ας δούμε όμως πώς και γιατί και το ένα και το άλλο έχουν οβηστεί από την προοδευτική ατζέντα. Και τέλος πάντων, ας δοθούν κάποιοι αγνοί αγώνες από τον κλάδο κι ας αποκτήσει έτσι το κύρος που θα του αρμόζει. Θα ήταν καλύτερο από τις νουθεσίες.

Δεν είναι εύκολο να προσδιοριστεί μια στάση. Δεν ζούμε την εποχή που «σπκώνουν κεφάλι οι Χρυσουγίτες», αλλά την εποχή που πρέπει να αναρωτηθούμε το γιατί και πώς τα καταφέρνουν. Η περίοδος δεν περιλαμβάνει σκέτα Ακροδεξιά, αλλά αποαριστεροποίηση, κυνισμό, μεταμοντέρνο, παλιούς και νέους εκφασισμούς. Πριν λοιπόν γκρινιάσουμε για το πόσο στεγνά διδάσκεται στο σχολείο το ένα και το άλλο, πόσο αποκομμένα παρουσιάζονται τα ζητήματα, πόσο λείπουν οι ερμηνείες για τα κάθε λογής ιστορικά φαινόμενα, ας είμαστε εμείς οι ίδιοι πιο διαλεκτικοί.

Ένας αριστερός καθηγητής

01 ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Μέρος Β'

Η «σωτηρία» των τραπεζών συνεχίζεται

Νέα κερδοσκοπία εις βάρος της κοινωνίας φέρνουν οι λύσεις που συζητούνται για την διάσωση του τραπεζικού συστήματος

■ ΤΟΥ Παύλου Δερμενάκη

Στο προηγούμενο άρθρο είδαμε ότι το σύστημα κυβέρνηση, ΤΧΣ, Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), Τρίκα κινούνται σε εξεύρεση λύσης για τα κόκκινα δάνεια που θα απαλλάσσει τους μετόχους των τραπεζών από νέες αυξήσεις κεφαλαίου και θα μεταφέρει τα οικονομικά βάρη στο λαό. Στο πλαίσιο αυτό εξετάσαμε την τεχνική «λύση» της ΤτΕ. Σήμερα θα δούμε και τις λοιπές αντίστοιχες «λύσεις».

Η «λύση» ΤΧΣ-κυβέρνησης-J.P. Morgan

Η πρόταση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) σε συνεργασία με την κυβέρνηση που ετοιμάστηκε με τη βοήθεια της J.P. Morgan έχει τέσσερα βασικά σημεία: α) Τη δημιουργία από τις τράπεζες εταιρειών ειδικού σκοπού στις οποίες θα μεταφέρουν μέρος των κόκκινων δανείων τους, στην τρέχουσα εμπορική τους αξία μαζί με τις συνοδευτικές εγγυήσεις.

β) Οι εταιρείες θα φροντίσουν μέσω διαδικασιών και διαμεσολαβούντων ιδιωτών να πουλήσουν τα δάνεια στις αγορές (funds).

γ) Έναντι αυτών των κόκκινων δανείων θα εκδοθούν από την κάθε εταιρεία τίτλοι οι οποίοι θα πουληθούν στην αγορά (τιτλοποίηση δανείων). δ) Οι τίτλοι θα εκδοθούν με την εγγύηση του δημοσίου, δηλαδή το δημόσιο θα καλύψει την ζημιά μεταξύ της αρχικής αποτίμησης των δανείων για την έκδοση των τίτλων και της τελικής τιμής πώλησης.

Στο σχήμα αυτό προβλέπεται να ενταχθούν κατ'ελάχιστον 15-20 δισ. ευρώ κόκκινων δανείων στα οποία αναμένεται να σημειωθούν ζημιές ύψους 5-6 δισ. ευρώ τουλάχιστον, που θα καλυφθούν από το δημόσιο και μάλιστα από το ειδικό απόθεμα που έχει σχηματιστεί για την κάλυψη των δόσεων του δημόσιου χρέους. Προβλήματα φαίνεται να δημιουργούνται από την χρήση μέρους του δημοσιονομικού αποθέματος ως εγγύηση για την τιτλοποίηση καθώς και από το γεγονός ότι υπάρχουν ερωτηματικά σχετικά με τη συμβατότητα των εργαλείων που προτείνονται με τους κανόνες ανταγωνισμού (άμεση κρατική χρηματοδότηση) της Ε.Ε. Η ΕΚΤ φαίνεται να συμφωνεί με αυτό το πλαίσιο που ήδη έχει χρησιμοποιηθεί στην Ιταλία.

Και σε αυτή την «λύση» απαλλάσσονται οι μέτοχοι από τις ζημιές και αυτές μεταφέρονται σε εμάς μέσω της εγγύησης του δημοσίου στους τίτλους που θα εκδοθούν. Μάλιστα εδώ, συγκριτικά με το σχέδιο της ΤτΕ, η οικονομική συμμετοχή του δημοσίου είναι αναλογικά μεγαλύτερη. Και ενώ μας βάζουν να πληρώσουμε για μία ακόμα φορά τη ζημιά δεν εισάγουν κανένα κοινωνικό κριτήριο στη διαχείριση των κόκκινων δανείων που θα ενταχθούν στο σχήμα και συνεπώς οι κατασχέσεις και οι πλειστηριασμοί θα συνεχίζουν να είναι στην ημερήσια διάταξη.

Η «λύση» συγχώνευσης Eurobank-Grivalia

Η Eurobank, για να απαλλάξει τον μεγαλομέ-

τοχο Watson από τη συμμετοχή του σε αύξηση κεφαλαίου, προχώρησε σε συγχώνευση με τη θυγατρική της Grivalia, εταιρεία διαχείρισης ακίνητης περιουσίας.

Τα βήματα της διαδικασίας είναι τα ακόλουθα: α) Συγχώνευση των δύο εταιρειών, β) σπάσιμο της Eurobank σε «καλή» και «κακή» τράπεζα, γ) η καλή θα γίνει η «Νέα Eurobank» που θα έχει τις τραπεζικές εργασίες και το υγιές χαρτοφυλάκιο δανείων, δ) η σημερινή Eurobank, εισηγμένη στο χρηματιστήριο, θα παραμείνει ως «κέλυφος» που θα έχει τη Νέα Eurobank, τα τρέχοντα κόκκινα δάνεια και τα ήδη τιτλοποιημένα, ε) πώληση της θυγατρικής της FPS που διαχειρίζεται κόκκινα δάνεια και είναι η μεγαλύτερη εταιρεία του είδους στην Ελλάδα, με υπό διαχείριση δάνεια 29 δισ. ευρώ και στ) δημιουργία Νέας Grivalia που θα αναλάβει τη διαχείριση όλης της ακίνητης περιουσίας της Eurobank μετά τη συγχώνευση.

Η συγχώνευση αυξάνει τα κεφάλαια της Eurobank κατά 900 εκ. ευρώ, ενώ τα άλλα 300 εκ. που απαιτούνται για της κεφαλαιακή της επάρκεια θα προέλθουν από το fund που θα εξαγοράσει την FPS. Έτσι η Eurobank γίνεται η ισχυρότερη κεφαλαιακά τράπεζα καθώς θα μπορέσει να «ξεφορτωθεί» κόκκινα δάνεια 7 δισ. ευρώ, που θα μείνουν στην «κακή» Eurobank και άλλα 2 δισ. που είναι σε διαδικασία τιτλοποίησης. Έτσι τα υπόλοιπα, λιγότερο καθυστερημένα, δάνεια 6 δισ. ευρώ που θα παραμείνουν στη νέα τράπεζα ώστε θα επιτευχθεί ο στόχος που

θέλει η ΕΚΤ για το 2021.

Από πρώτης ματιάς φαίνεται «καλό το deal». Όμως μια προσεκτική ανάλυση δείχνει πως για μία ακόμα φορά ο ισχυρός «επενδυτής» που α) δεν θέλει να βάλει νέα χρήματα, β) θέλει όμως να «αυγατίσει» την συμμετοχή του στην επιχείρηση και γ) θέλει να προχωρήσει σε νέες κερδοσκοπικές δραστηριότητες, μπορεί να το κάνει όταν η κυβέρνηση και το ΤΧΣ του «κάνουν πλάτες» ή στην καλύτερη περίπτωση είναι απλώς θεατές.

Με το σύνολο των κινήσεων που αναφέραμε η Eurobank δεν θα χρειαστεί αύξηση κεφαλαίου. Με τη συγχώνευση με την Grivalia το ποσοστό του ΤΧΣ στη Eurobank θα μειωθεί περαιτέρω, από το 2,38% στο 1,40%. Παράλληλα έχουμε εκτίναξη του ποσοστού της Fairfax (ο μεγαλομέτοχος της Eurobank και της Grivalia) στο 32,93% από 18,23%. Μάλιστα για να μην μειωθεί το ποσοστό της Fairfax δεν θα χρησιμοποιηθεί ούτε ο αναβαλλόμενος φόρος που θα έδινε στο Δημόσιο αντίστοιχες μετοχές. Με τη δημιουργία της Νέας Grivalia και τη διαχείριση όλων των ακινήτων της Eurobank καθώς και με την πώληση της FPS σε τρίτο fund ανοίγουν νέοι κύκλοι «επιχειρηματικών» δραστηριοτήτων κυρίως σε βάρος των δανειοληπτών που έχουν βάλει τα ακίνητά τους ως εγγύηση.

Επεξεργασία «λύσεων» από Ε.Ε.-Κομισιόν

Η Κομισιόν επεξεργάζεται μέτρα ώστε να διευ-

κολύνει τις τράπεζες αποκλειστικά στα θέματα της διαχείρισης των κόκκινων δανείων. Στο πλαίσιο αυτό προετοιμάζονται α) η δημιουργία πανευρωπαϊκής πλατφόρμας συναλλαγών (πωλήσεις) κόκκινων δανείων, β) η δυνατότητα οι τράπεζες να παίρνουν εξωδικαστικά τα ενέχυρα των δανείων που δεν εξυπηρετούνται γ) «βελτιωμένες» διατάξεις για τις κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών όταν πωλούν κόκκινα δάνεια με ζημιά, δ) η δημιουργία εθνικών εταιρειών διαχείρισης ενεργητικού στις οποίες θα μεταφέρονται κόκκινα δάνεια.

Συνεπώς: α) διευκολύνονται οι τράπεζες όσον αφορά την κεφαλαιακή τους επάρκεια, ακόμα και αν είναι πλαστή, β) ανοίγουν νέοι δρόμοι κερδοσκοπίας στα funds μέσω της πλατφόρμας και γ) τιμωρούνται με «θανατική» καταδίκη οι οφειλέτες, αφού πλέον οι κατασχέσεις των εγγυήσεων (δανειοληπτών και εγγυητών) θα γίνεται άμεσα.

Η «λύση» συγχώνευσης Alpha-Πειραιώς

Ο κ. Πόλσον, μεγαλομέτοχος των Alpha και Πειραιώς, επειδή ούτε αυτός θέλει «να βάλει το χέρι στην τσέπη» για αυξήσεις κεφαλαίων επιδιώκει την συγχώνευση των τραπεζών στις οποίες συμμετέχει βάζοντας όρο τις κεφαλαιακές ανάγκες να τις καλύψει το δημόσιο άμεσα ή έμμεσα. Η πρόταση αυτή απορρίφθηκε άμεσα από το ΤΧΣ-κυβέρνηση αλλά και από την ΕΚΤ. Δείχνει όμως το πόσο αδιάστακτο μπορεί να είναι ένα fund στην προσπάθεια να υπερασπιστεί τα κεφάλαιά του και την αναμενόμενη κερδοφορία του.

Συμπεράσματα

Το πρόβλημα των κόκκινων δανείων και της κεφαλαιακής ανεπάρκειας των τραπεζών είναι προφανή δια γυμνού οφθαλμού. Τα προβλήματα επιδέχονται δύο σενάρια να αντιμετωπιστούν: Το πρώτο και ουσιαστικό, που αποτελεί πραγματική λύση, είναι μέσα από ένα ολοκληρωμένο σχέδιο παραγωγικής ανασυγκρότησης και σεισάχθειας. Αυτά σημαίνουν άλλη πορεία για τη χώρα.

Το δεύτερο, που στην ουσία δεν αποτελεί λύση, είναι η κερδοσκοπία σε βάρος του λαού που, από το 2010 μέχρι σήμερα, έχει στοιχίσει 55 δισ. ευρώ σε κεφάλαια τραπεζών, 20 δισ. σε αναβαλλόμενο φόρο, και τουλάχιστον 100 δισ. σε συρρίκνωση της παραγωγής και σφετερισμού λαϊκής περιουσίας.

Η κυβέρνηση της «αριστεράς» ενώ εκλέχθηκε για να εφαρμόσει το πρώτο εφαρμόζει το δεύτερο. Ας τα θυμόμαστε αυτά κάθε φορά που μιλάνε υποκριτικά για κοινωνικά μερίσματα και ευαισθησίες. Το κοινωνικό μέρισμα που θα μοιράσουν είναι μόλις 800 εκ. ευρώ και το επικείμενο δώρο στις τράπεζες θα ξεπεράσει τα 10 δισ. ευρώ. Αυτό είναι το μέτρο της «ευαισθησίας» τους.

Η διαχείριση των κόκκινων δανείων και της κεφαλαιακής ανεπάρκειας των τραπεζών από το 2010 μέχρι σήμερα έχουν στοιχίσει, 55 δισ. ευρώ σε κεφάλαια τραπεζών, 20 δισ. σε αναβαλλόμενο φόρο, και τουλάχιστον 100 δισ. σε συρρίκνωση της παραγωγής και σφετερισμού λαϊκής περιουσίας. Τώρα σχεδιάζεται να χαριστούν άλλα 10 δισ.

Αλληθωρισμοί της Λευκωσίας ενόψει εξελίξεων

Ο Αναστασιάδης με δυο κράτη, το ΑΚΕΛ με τη ρατσιστική Διζωνική και η απουσία αριστερής πολιτικής

■ του Κώστα Βενιζέλου*

Εξωθεν πιέσεις δρομολογούνται στο Κυπριακό για μια διαδικασία εξπρές, με στόχο να αποφευχθούν περιπλοκές ενόψει των εξελίξεων στα ενεργειακά. Οι διεθνείς παίκτες δεν θα ήθελαν ανατροπή των σχεδιασμών τους είτε από ένα «ατύχημα» στην Ανατολική Μεσόγειο είτε από μια υπερβολική αντίδραση της Τουρκίας, η οποία κλιμακώνει την ένταση. Το σκηνικό στο Κυπριακό αναμένεται να ξεκαθαρίσει με την επίσκεψη στην περιοχή της απεσταλμένης των Ηνωμένων Εθνών, Τζέιν Χολ Λουτ, η οποία θα επιχειρήσει να διαμορφώσει ένα κοινό έγγραφο, αυτό που έχει ονομαστεί ως «όροι αναφοράς». Ένα κείμενο που θα καθορίζει τη βάση για συζήτηση και συμφωνίας.

Ενόψει, λοιπόν, εξελίξεων στο εσωτερικό της Κύπρου, προκαλούνται πολιτικές αντιπαραθέσεις μέχρι και αναταράξεις. Η κυβέρνηση Αναστασιάδη επιχειρεί προφανώς να φρενάρει τις εξελίξεις μέχρι να ξεκαθαρίσει το τοπίο με τις έρευνες της Exxon Mobil και να φανεί το μέγεθος των ανακαλύψεων από τις γεωτρήσεις. Ενόψει αυτών των αποτελεσμάτων, οι κινήσεις τακτικής που υιοθετεί η Λευκωσία την καταστούν όμηρο των κοντόφθαλμων σχεδιασμών της. Προσπαθεί να συγκρατήσει την Άγκυρα από κάποιες ακραίες αντιδράσεις παρουσιάζοντας παρασκηνακά ιδέες που παραπέμπουν σε ένα μοντέλο συνομοσπονδίας δυο κρατών. Οι ιδέες αυτές δεν αφήνουν ασυγκίνητη την Τουρκία, η οποία επιχειρεί από την πλευρά της να οδηγήσει τις συζητήσεις προς αυτή την κατεύθυνση. Είτε ο Νίκος Αναστασιάδης πιστεύει σε αυτό το μοντέλο συμφωνίας είτε όχι, από τη στιγμή που το έχει διατυπώσει στις άτυπες συναντήσεις του με τον Τούρκο υπουργό Εξωτερικών, Μεβλούτ Τσαβούσογλου, στην Άγκυρα θεωρούν πως οι συζητήσεις θα πρέπει να διεξάγονται σε αυτή τη βάση. Σημειώνεται συναφώς ότι η Τουρκία συζητά μόνο συνομοσπονδία, γιατί μόνο έτσι θα ελέγχει ολόκληρη την Κύπρο και θα είναι από την πίσω πόρτα στην Ε.Ε.

Στο κομματικό πεδίο, ο κυβερνών Δημοκρατικός Συναγερμός κρατά αποστάσεις από τον Αναστασιάδη προτάσσοντας με υπερβολικό τρόπο, στις πλείστες φορές, τη Διζωνική Δικονομική Ομοσπονδία (ΔΔΟ). Ο πρόεδρος του ΔΗ.ΣΥ., Αβέρωφ Νεοφύτου, προσπάθησε να δημιουργήσει ένα πλειοψηφικό ρεύμα στο κομματικό σκηνικό προσεγγίζοντας το ΑΚΕΛ και το ΔΗ.ΚΟ. Είναι σαφές πως οι σχέσεις Αναστασιάδη και Νεοφύτου δεν είναι οι καλύτερες αυτή την περίοδο και προφανώς ο λόγος δεν είναι το Κυπριακό, αλλά και εσωτερικές ισορροπίες. Αν και οι

προεδρικές εκλογές χρονικά απέχουν καθώς θα διενεργηθούν το 2023, ωστόσο, πολλοί είναι εκείνοι που θεωρούν πως αποτελεί από τώρα σημείο τριβής.

Φανατικοί προασπιστές της ΔΔΟ

Την ίδια ώρα, το ΑΚΕΛ πολιτεύεται με υστερικές εξάρσεις. Το κόμμα που έχει στηρίξει μέχρι το Κραν Μοντάνα (Ιούλιο 2017) τον πρόεδρο Αναστασιάδη, τώρα στέκεται απέναντι του, παρουσιάζομενος ως ο μεγάλος προασπιστής της ρατσιστικής ΔΔΟ. Η σημερινή ηγετική ομάδα του κόμματος, είναι κατά το πλείστον οπαδοί του Σχεδίου Ανάν και αυτό αντανακλάται στη γραμμή του κόμματος. Κάθε άλλη φωνή στο κόμμα έχει εξουδετερωθεί και ο πολιτικός λόγος που αρθρώνεται είναι ακραίος και παραπέμπει σε λογικές του «εδώ και τώρα συμφωνία». Ανεξαρτήτως εάν δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις και χωρίς να συνυπολογίζονται οι επιπτώσεις από μια νέα αποτυχία στο Κυπριακό.

Στο ΑΚΕΛ, προασπιστές μια μορφής λύσης, που προωθείται από αυτούς που δημιούργησαν και συντηρούν το Κυπριακό και το διαχωρισμό, δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν το ζήτημα σε μια άλλη βάση. Ανατροπής των κατοχικών δεδομένων και ανάδειξης της κοινωνικής διάστασης, της ταξικής.

Η αδυναμία τους να αντιμετωπίσουν το Κυπριακό πέραν από τα όρια της ΔΔΟ είναι αποτέλεσμα και της πολιτικό-ιδεολογικής σύγχυσης που χαρακτηρίζει το κόμμα αυτό. Είναι εσωτερικά ένα σταλινικού τύπου κόμμα με πολιτική, όμως, σοσιαλδημοκρατική. Αυτό επιβεβαιώνεται με τη στάση που τηρεί διαχρονικά ενώ κατά την περίοδο που κυβέρνησε (2008-2013), αποδείχθηκε και μνημονιακό. Το ζήτημα με το ΑΚΕΛ είναι πως δεν μπορεί να δει από τα αριστερά το Κυπριακό. Οι επαφές με κόμματα της τουρκοκυπριακής

κοινότητας είναι περισσότερο για το θεαθήναι. Για παράδειγμα δεν τέθηκε ποτέ θέμα να ενωθούν κόμματα ή να δημιουργήσουν κοινά προεδρεία διαμορφώνοντας μια συνδεδεμένη σχέση μεταξύ των κόμματος, έχοντας στόχο και όραμα την απελευθέρωση.

Τολμούν, όμως, να το κάνουν αυτό; Ή θα συνεχίσουν να επιλέγουν την οδό των επαφών που γίνονται κυρίως για να δημιουργούν εντυπώσεις; Θα συνεχίσουν την υποκρισία των φωτογραφίσεων, έχοντας ως λάβαρο μια ρατσιστική, άκρως διαχωριστική λύση; Στην περίπτωση εκείνη, που οι πολιτικές δυνάμεις θα τοποθετούνται πολιτικά, ιδεολογικά και όχι με βάση την εθνική τους προέλευση και καταγωγή, η δημοκρατία και η ισονομία θα λειτουργήσει καλύτερα. Ξεπερνιέται έτσι και η όποια στρεβλωτική προσέγγιση μπορεί να δοθεί στην «πολιτική ισότητα». Δεν θα χρειάζονται βέτο και ειδικές πλειοψηφίες. Οι δεξιοί θα τοποθετούνται με βάση την πολιτική και ιδεολογική τους προσέγγιση, το ίδιο και όσοι αυτοπροσδιορίζονται αριστεροί.

Ο ενδιάμεσος χώρος

Τα κόμματα του λεγόμενου ενδιάμεσου χώρου, περί άλλων τυρβάζουν. Το ΔΗ.ΚΟ. κάνει ανοίγματα προς ΔΗ.ΣΥ. (οικονομία, κοινωνικά) και προς το ΑΚΕΛ (Κυπριακό, αντιπολίτευση), θυμούμενο τη ΔΔΟ με το... σωστό περιεχόμενο. Τα υπόλοιπα κόμματα τρέχουν να προλάβουν το ΕΛΑΜ (το αδελφό κόμμα της Χρυσής Αυγής), το οποίο με βάση τις δημοσκοπήσεις φαίνεται να είναι μπροστά διεκδικώντας την τέταρτη θέση ενόψει ευρωεκλογών, απειλώντας την ΕΔΕΚ.

* Ο Κώστας Βενιζέλος είναι δημοσιογράφος στην Κύπρο και διδάκτορας Επικοινωνίας στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών και Διακυβέρνησης.

Acappella

■ της Ζηνοβίας Σαπούνα

Βγάλτε το σκασμό, βέβηλοι

Είναι πολλές οι φορές τον τελευταίο καιρό που σκέφτομαι ότι αυτή η κοινωνία νοσεί βαριά. Τόσο βαριά που δεν ξέρω καν εάν υπάρχει θεραπεία για να τη σώσει, να της δώσει έστω μια ανάσα για παράταση ζωής.

Το τελευταίο τραγικό συμβάν με το στραγγαλισμό και το πέταγμα του σώματος της Ελένης Τοπαλούδη στα βράχια μιας παραλίας στη Ρόδο έδειξε για ακόμη μία φορά το τελευταίο χρονικό διάστημα, τη μαυρίλα, το φασισμό, τη σαπίλα που έχει εμφιλοχωρήσει για τα καλά στον κοινωνικό ιστό.

Η Ελένη είναι το πιο πρόσφατο θύμα.

Το θύμα δύο νεαρών ανδρών που με το έτσι θέλω προσπάθησαν να συννευρευθούν ερωτικά μαζί της κι όταν εκείνη αντιστάθηκε αυτοί τη σκότωσαν. Είναι ταυτόχρονα το θύμα μιας μερίδας της κοινωνίας που βρήκε το θράσος να γράψει οχετούς σε βάρος της στα social media και στα sites και το θύμα μερίδας των μέσων μαζικής ενημέρωσης που έφτασαν στο σημείο να γράψουν και να αναπαραγάγουν αντιλήψεις και στερεότυπα του τύπου «ήταν ήσυχο κορίτσι» και «δεν είχε δώσει δικαιώματα».

Είχε προηγηθεί ο Ζαχαρίας Κωστόπουλος.

Το θύμα του κοσμηματοπώλη και του μεσίτη που τον κλωτσούσαν στο κεφάλι αλλά και των αστυνομικών που τον κλωτσούσαν βάζοντάς του χειροπέδες ενώ ήταν ημιθανής, το θύμα μιας μερίδας της κοινωνίας που «ξέρασε» μίσος στα social media και το θύμα μερίδας των μέσων μαζικής ενημέρωσης που έφτασαν στο σημείο να γράψουν και να αναπαραγάγουν ψευδείς ειδήσεις του τύπου «ληστής, κράδαινε μαχαίρι, πρεζάκι» και αντιλήψεις στιγμιαισμού όπως «οροθετικός», «γκέι» κ.λπ.

Η ανθρώπινη ζωή έχει πάψει προ πολλού να είναι σεβαστή.

Είμαστε στο σημείο της παντελούς έλλειψης σεβασμού στο δικαίωμα να ζεις όπως επιθυμείς, να διαθέτεις το σώμα σου, να επιλέγεις τους φίλους σου. Κυρίως απαγορεύεται να έχεις επιθυμίες, απαγορεύεται να ξεφεύγεις από τη νόρμα που επιβάλλει η πατριαρχική κοινωνία, απαγορεύεται να είσαι διαφορετικός, να είσαι γυναίκα με άποψη, να είσαι άνθρωπος.

Κι ακόμα παραπέρα... είμαστε στο σημείο που κάποιος άγνωστος, τυχαίος, τυχάρπαστος, θα σχολιάσει έναν νεκρό, θα τον κρίνει και κυρίως θα τον επικρίνει.

Τον νεκρό.

Που δεν μπορεί να υπερασπιστεί τον εαυτό του, δεν μπορεί να απαντήσει, δεν αναπνέει πια στο μάταιο τούτο κόσμο.

Βγάλτε το σκασμό, βέβηλοι...

01 **ΠΟΛΙΤΙΚΗ**

■ της **Γιάνας Γιαννουλοπούλου***

Τη δεκαετία του 1920 και συγκεκριμένα το 1925, το ελληνικό κράτος σταματά να αποκαλεί τους σλαβόφωνους πληθυσμούς που υπάρχουν στα όρια της ελληνικής επικράτειας «βουλγαρόφωνους, βουλγαρίζοντες ή Βούλγαρους» και αρχίζει να τους αποκαλεί «Μακεδονοσλάβους», ώστε να μην συγχέονται ούτε με τους Βούλγαρους ούτε με τους Σέρβους. Θεωρεί, επίσης, τη γλώσσα τους «μακεδονοσλαβικό ιδίωμα» διαφορετική από τη βουλγαρική αλλά και από τη σερβική. Το Μάιο του 1925, το τμήμα για την εκπαίδευση των σλαβόφωνων του ελληνικού υπουργείου Παιδείας εκδίδει και το αλφαβητάρι «Αμπεσεντάρ», για να χρησιμοποιηθεί για την εκμάθηση της μακεδονοσλαβικής. Τόσο οι Βούλγαροι, όσο και οι Σέρβοι διαφωνούν έντονα με την έκδοση του «Αμπεσεντάρ», διότι δεν ήταν γραμμένο ούτε στη βουλγαρική, ούτε στη σερβική. Τόσο η Βουλγαρία, όσο και η Σερβία θεωρούν ότι η σλαβόφωνη μειονότητα ανήκε στο δικό τους έθνος. Το αλφαβητάρι δεν χρησιμοποιήθηκε ποτέ, καθώς οι αντιδράσεις ήταν έντονες και από ντόπιους Έλληνες εθνικιστές, πολλοί από τους οποίους ήταν σλαβόφωνοι και το θεώρησαν προσβολή για την ελληνική εθνική τους συνείδηση (τα στοιχεία είναι από την διδακτορική διατριβή του Ραυμόνδου Αλβανού, Κοινωνικές συγκρούσεις και πολιτικές συμπεριφορές στην περιοχή της Καστοριάς (1922-1945), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2005).

Η σύντομη ιστορική πληροφόρηση είναι απολύτως διαφωτιστική και απολύτως χρήσιμη για το βασικό επιχείρημα που πρόκειται να αναπτύξω στη συνέχεια του κειμένου, ότι, δηλαδή, η χρήση του όρου «μακεδονική» γλώσσα για τη γλώσσα της ΠΓΔΜ είναι αφενός ανακριβής, αφετέρου συσκοτίζει τη γλωσσική πραγματικότητα στη Μακεδονία, τόσο ιστορικά, όσο και συγχρονικά. Η έμφαση δίνεται στις γλώσσες και τις διαλέκτους, ενώ είναι προφανές ότι οι ιδεολογικές και πολιτικές διαστάσεις απαιτούν περισσότερη εμβάθυνση.

Η χρήση του όρου «μακεδονική» για τη γλώσσα της ΠΓΔΜ είναι λανθασμένη και συσκοτιστική, τόσο για ιστορικούς λόγους που αφορούν την αρχαία μακεδονική, όσο και για λόγους που αφορούν τις νεοελληνικές διαλέκτους της Μακεδονίας, καθώς και για τα ίδια τα χαρακτηριστικά της μακεδονοσλαβικής.

Αρχαία μακεδονική

Στο γραμμικό ιστορικό χρόνο η πρώτη παρουσία μακεδονικής γλώσσας αφορά την αρχαία μακεδονική, η οποία ανήκε στις αρχαίες ελληνικές διαλέκτους. Οι κλασικές ταξινομήσεις του Kretschmer και του Χατζιδάκι τη θεωρούν ενδιάμεση αρχαιοελληνική διάλεκτο, που εμφανίζει στοιχεία τόσο δωρικά, όσο και αχαιικά. Αξίζει να σημειωθεί ότι η περιοχή της Μακεδονίας ήταν αρχαιολογικά παραμελημένη στη σύγχρονη εποχή.

Κατά τον 19ο και 20ο αιώνα, όταν πλήθος αρχαιολογικών ανασκαφών από Γερμανούς, Αμερικανούς, Ιταλούς πραγματοποιούνται

Γλώσσα και Μακεδονία

Στην ελληνική επικράτεια υπάρχει μικρός αριθμός ομιλητών μακεδονοσλαβικών ιδιωμάτων, που ονομάζονται «ντόπια», και τα οποία είναι μέρος της γλωσσικής τους κληρονομιάς και ταυτότητας. Δεν υπάρχει κανείς λόγος το επίσημο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα να αγνοήσει αυτήν την κληρονομιά, ούτε να την δαιμονοποιήσει. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να αναγορευτεί μια «μακεδονική γλωσσική μειονότητα», η γλώσσα της οποίας πρέπει να διδάσκεται στα σχολεία, όπως υποστηρίζουν ορισμένοι. Η διδασκαλία των διαλέκτων, ακόμη και της ελληνικής, δεν υπάρχει στα ελληνικά σχολεία –για λόγους που απαιτούν ειδική ανάλυση σε επόμενο σημείωμα– και δεν μοιάζει καθόλου αθώο να ξεκινήσει αυτή με τη δήθεν «μακεδονική»

στον ελλαδικό χώρο, η Μακεδονία δεν ανήκει στις περιοχές που ερευνώνται, για λόγους που σχετίζονται με τις πολιτικές και ιστορικές εξελίξεις στη νότια Βαλκανική στους αιώνες αυτούς. Έπρεπε να φτάσουμε στο τέλος της δεκαετίας του 1970 και στην ανασκαφή της Μεγάλης Τούμπας στη Βεργίνα από τον καθηγητή Μανόλη Ανδρόνικο για να έρθουν στο φως πλήθος αρχαιολογικών τεκμηρίων από την αρχαία Μακεδονία. Από την έρευνα που ακολούθησε έχει προκύψει ότι η μακεδονική διάλεκτος ήταν κυρίως προφορική, γιαυτό και την εντοπίζουμε σε ιδιωτικά κείμενα, όπως είναι ο «κατάδεσμος της Πέλλας» (4ος αιώνας π.Χ.). Ο κατάδεσμος είναι μια κατάρα, μια ερωτική μαγική επωδός, χαραγμένη σε φύλλο μολύβδου με ελαστική μορφή. Πιθανότατα έχει συντεθεί από μια γυναίκα, τη Δαγίνα, της οποίας ο εραστής Διονυσοφών επρόκειτο να νυμφευθεί τη Θετίμα (εκείνη που τιμά τους θεούς). Η Δαγίνα επικαλείται τους δαίμονες να μεταστρέψουν τον Διονυσοφώντα να παντρευτεί εκείνη αντί της Θετίμας, και να μην παντρευτεί ποτέ άλλη γυναίκα, εκτός αν η ίδια ξετυλίξει τον κατάδεσμο. Διαχρονικά τα ερωτικά πάθη και οι αντιζηλίες!

Η έρευνα για την αρχαία μακεδονική βρίσκεται ακόμη σε αρχικό επίπεδο, αλλά έχει να δώσει πολλά για τη γλωσσική και την κοινωνιογλωσσική κατάσταση της Αρχαίας Μακεδονίας. Από την έρευνα έχει επίσης διαπιστωθεί ότι στις επίσημες λειτουργίες του μακεδονικού κράτους χρησιμοποιείτο η αττική κοινή, μιας και

ήταν η γλωσσική ποικιλία με κύρος την εποχή εκείνη. Αυτή η κοινή διαδίδεται με το κράτος του Μεγάλου Αλεξάνδρου και επικρατεί χωρίς ανάσχεση χάρη στα ελληνιστικά βασίλεια. Ενδιαφέρον είναι ότι για κάποιους «αττικιστές» (δηλαδή τους καθαρευουσιάνους της εποχής), ο όρος μακεδονίζειν σήμαινε “μιλώ την κοινή”, και μάλιστα με τρόπο “νεώτερο” ή “ευτελή” (Α. Παναγιώτου, «Η θέση της μακεδονικής», στο Α.Φ. Χριστίδης (επιμ.) 2001, Ιστορία της ελληνικής γλώσσας, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας).

Νεοελληνικές διαλέκτοι της Μακεδονίας

Είναι, πάλι, ο ιδρυτής της ελληνικής γλωσσολογίας, ο Γεώργιος Χατζιδάκις, που αποδεικνύει ότι οι όλες οι νεοελληνικές διαλέκτοι (με την εξαίρεση της τσακωνικής) προέρχονται από την κοινή ελληνική. Βεβαίως, τίθεται προς συζήτηση στην έρευνα και το θέμα του αρχαιοελληνικού υποστρώματος, αλλά η διαλεκτική διαφοροποίηση της νέας ελληνικής σαφώς δεν συνδέεται γραμμικά με την αντίστοιχη της αρχαιοελληνικής. Χρειάζεται, ωστόσο, να σημειώσουμε τη συστηματική αγνόηση της μεσαιωνικής περιόδου ως προς το θέμα των διαλέκτων, καθώς και το γενικά χαμηλό επίπεδο των διαλεκτολογικών ερευνών στην Ελλάδα (λείπει, π.χ. ακόμη ένας γλωσσογεωγραφικός χάρτης της χώρας). Η Μακεδονία είναι για άλλη μια φορά παραμελημένη περιοχή ως προς τη μελέτη των νεοελληνικών διαλέκτων, μαζί με τη Θράκη και τη Θεσσαλία (δες Χ. Τζιτζιλής 2000,

«Νεοελληνικές διαλέκτοι και νεοελληνική διαλεκτολογία» στο Η ελληνική γλώσσα και οι διαλέκτοί της, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας). Ευτυχώς, ο Μανόλης Τριανταφυλλίδης στην «Ιστορική Εισαγωγή» της μνημειώδους «Νεοελληνικής Γραμματικής» (1941) κατηγοριοποιεί στα «βόρεια ιδιώματα» τα ρουμειώτικα, τα ηπειρώτικα, τα θεσσαλικά, τα μακεδονικά και τα θρακικά. Και αναφέρει συγκεκριμένες μελέτες για μακεδονικά ιδιώματα, όπως του Μπουντώνα (1892) για το ιδίωμα του Βελβενοπού, του Παπαδόπουλου (1923) για το ιδίωμα του Άθω και της Χαλκιδικής, του Σπανδωνίδη (1930) για το ιδίωμα του Μελενίκου. Δεν είναι πολύ περισσότερες οι αναφορές που έχουν προστεθεί στα επόμενα χρόνια στην επιστημονική βιβλιογραφία για την έρευνα των μακεδονικών διαλέκτων (κυρίως οι διδακτορικές διατριβές: Μ. Μαργαρίτη-Ρόγκα, 1985, Φωνολογική ανάλυση του σιατιστινού ιδιώματος, Σ. Χατζησαββίδης, 1985, Φωνολογική ανάλυση της ποντιακής διαλέκτου, Ν. Κατσάνης, 1996, Το γλωσσικό ιδίωμα της Σαμοθράκης).

Η μακεδονοσλαβική

Η μακεδονοσλαβική, όπως αρχικά ονομάστηκε, είναι μια γλωσσική ποικιλία σλαβικής προέλευσης και τυπολογίας, η οποία ανήκει στις νότιες σλαβικές ποικιλίες. Ξεκίνησε όπως όλες οι ποικιλίες ως διάλεκτος, ενώ η ανάδειξη της σε επίσημη γλώσσα κράτους της δίνει το καθεστώς γλώσσας. Αυτό δεν είναι διόλου πρωτότυπο. Αποτελεί κοινό τόπο για τις γλωσσολογικές

Η χρήση του όρου «μακεδονική» για τη γλώσσα της ΠΓΔΜ είναι λανθασμένη και συσκοτιστική, τόσο για ιστορικούς λόγους που αφορούν την αρχαία μακεδονική, όσο και για λόγους που αφορούν τις νεοελληνικές διαλέκτους της Μακεδονίας, καθώς και για τα ίδια τα χαρακτηριστικά της μακεδονοσλαβικής

μελέτες ότι η διάκριση γλώσσας και διαλέκτου γίνεται στη βάση δύο κριτηρίων: α) εκείνου του γλωσσικού συστήματος και της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των ομιλητών διαφορετικών διαλέκτων της ίδιας γλώσσας. Υπό αυτή την έννοια η αμοιβαία κατανόηση μεταξύ ομιλητών της βουλγαρικής και της μακεδονοσλαβικής είναι εξηγήσιμη, και β) του κριτηρίου του κοινωνιογλωσσικού στάτους. Εάν μια διάλεκτος αναπτύξει σώμα λογοτεχνίας κύρους, τυποποιηθεί και προτυποποιηθεί μέσω εγχειριδίων, λεξικών και γραμματικών, λαμβάνει το καθεστώς διακριτής γλώσσας. Αυτό πραγματοποιήθηκε στην περιοχή της Γιουγκοσλαβικής Μακεδονίας μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Σε τέτοιες περιπτώσεις το κριτήριο της συγγένειας με άλλες ποικιλίες σε επίπεδο γλωσσικού συστήματος, είτε υποβαθμίζεται συνειδητά από τους ασκούντες κρατική γλωσσική πολιτική, είτε τέλος ατονεί και για τους ομιλητές (μετά βέβαια από πολλούς αιώνες). Αντίστοιχο παράδειγμα γλωσσών που αναδείχθηκαν ως τέτοιες στα αντίστοιχα εθνικά κράτη, ενώ είχαν συγγένεια σε επίπεδο γλωσσικού συστήματος που θα επέτρεπε την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των ομιλητών είναι οι γλώσσες των σκανδιναβικών χωρών (Νορβηγία, Σουηδία, Δανία).

Στην ελληνική επικράτεια υπάρχει μικρός αριθμός ομιλητών μακεδονοσλαβικών ιδιωμάτων, που ονομάζονται «ντόπια», και τα οποία είναι μέρος της γλωσσικής τους κληρονομιάς και ταυτότητας. Αυτά τα ιδιώματα εμφανίζουν δομικές ομοιότητες αλλά και αρκετές λεξιλογικές διαφορές με την πρότυπη γλώσσα της ΠΓΔΜ, καθώς

αυτή εμπλουτίστηκε λεξιλογικά και προτυποποιήθηκε μετά τον Β' Παγκόσμιο. Δεν υπάρχει κανείς λόγος το επίσημο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα να αγνοήσει αυτήν την κληρονομιά, ούτε να την δαιμονοποιήσει. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να αναγορευτεί μια «μακεδονική γλωσσική μειονότητα», η γλώσσα της οποίας πρέπει να διδάσκεται στα σχολεία, όπως υποστηρίζουν ορισμένοι. Η διδασκαλία των διαλέκτων, ακόμη και της ελληνικής, δεν υπάρχει στα ελληνικά σχολεία – για λόγους που απαιτούν ειδική ανάλυση σε επόμενο σημείωμα – και δεν μοιάζει καθόλου αθώο να ξεκινήσει αυτή με τη δήθεν «μακεδονική». Όσοι δε αριστεροί, δημοσιολογούντες και γλωσσολογούντες υποστηρίζουν παρόμοιες απόψεις, ίσως θα έπρεπε να θυμηθούν ότι την υπεράσπιση της «μακεδονικότητας» δεν την πραγματοποιεί πλέον η Κομμουνιστική, όπως κάποτε, αλλά το ΝΑΤΟ και το Ίδρυμα Σόρος.

Εν είδει συμπεράσματος

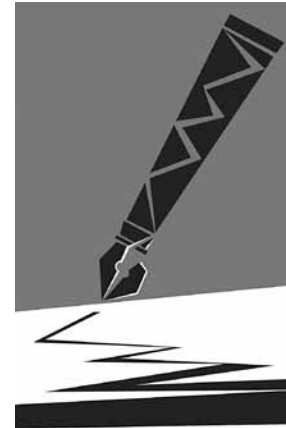
Ακριβώς επειδή εδώ είναι Βαλκάνια και οι λαοί της περιοχής έχουν πληρώσει με αίμα τις επεμβάσεις των μεγάλων Δυνάμεων, τις κατατμήσεις, τους εθνικισμούς και τους αλυτρωτισμούς, δεν υπάρχει στις γλώσσες μας η λέξη «μακεδονική σαλάτα» ως δηλωτικό του «ανάκατου». Αυτό που έχουν ανάγκη οι λαοί των Βαλκανίων είναι η συνύπαρξη και η συνεργασία χωρίς ηγεμονισμούς και επιταγές των ιμπεριαλιστικών κέντρων. Επομένως, κάθε επιλογή ονομασίας που διαστρέφει την ιστορική και την σύγχρονη πραγματικότητα, όπως είναι η ονομασία «μακεδονική» για τη γλώσσα της ΠΓΔΜ πρέπει

να αποτραπεί. (Αρνούμαι να σχολιάσω το επιχείρημα ότι σε μια υποσημείωση της Συμφωνίας των Πρεσπών αναφέρεται ότι η γλώσσα είναι σλαβικής προέλευσης). Τα ονόματα αφενός ονομάζουν, αφετέρου αναδιαμορφώνουν την πραγματικότητα. Το γνωρίζουν αυτό όσοι αριστεροί μπορεί να έχουν δώσει μάχες για τον τίτλο του κόμματός τους (το «Κ», το «εσ» και λοιπά), αλλά αδιαφορούν για το αν ένα ολόκληρο γεωγραφικό διαμέρισμα της χώρας μας, η Μακεδονία, αποκτά με τη Συμφωνία των Πρεσπών ένα πρόβλημα ταυτοποίησης (τουλάχιστον)!

Το γνωρίζουν επίσης και όσοι επιστήμονες μολονότι επιμένουν στην πλήρη ακρίβεια που απαιτεί η επιστημονική ορολογία – και ορθώς – είναι πολύ ανεκτικοί σε έναν γενικό προσδιορισμό «μακεδονική» για τη γλώσσα της ΠΓΔΜ, ενώ αυτό δημιουργεί σοβαρά προβλήματα προσδιορισμού και ανάλυσης τόσο της αρχαίας μακεδονικής διαλέκτου, όσο και των νεοελληνικών διαλέκτων της Μακεδονίας.

Είναι πάντα πιο δύσκολο να αναλαμβάνεις τις ευθύνες σου ως πολίτης, ως πολιτικός, ως επιστήμονας, ως διανοούμενος και μάλιστα ενάντια στην τρέχουσα αριστερή «πολιτική ορθότητα»! Το εύκολο είναι να σαρκάζεις τους εφήβους που βγήκαν στους δρόμους των βορειοελληνικών πόλεων και να ενοχλείσαι από το αμαθές «πόπολο», τη γλώσσα που μιλά και την ταυτότητα που διεκδικεί. Αυτό άλλωστε έκαναν όλων των ειδών οι καθαρευουσιάνοι στην ιστορία των γλωσσικών ζητημάτων!

* Η Γιάννα Πανουλοπούλου είναι καθηγήτρια Γλωσσολογίας (ΕΚΠΑ)

■ ΤΟΥ Περικλή Δανόπουλου

Η ιστορία διδάσκει...

Η ιστορία διδάσκει, αρκεί να θες να διδαχθείς. Η ιστορία σε μορφώνει, αρκεί να την δεις αντικειμενικά και να αφαιρέσεις τα πολιτικά, κομματικά, ιδεολογικά ή άλλα φίλτρα. Η ιστορία γράφεται από τους ιστορικούς, πολύ συχνά όμως γράφεται από τους λαούς τους ίδιους.

Ιστορικά γεγονότα διαδραματίζονται, τα οποία φυσικά κανείς δεν ξέρει αν θα επιφέρουν τις αντίστοιχες κοσμογονικές αλλαγές ή θα καταλήξουν διαφορετικά. Αλλά σε κάθε περίπτωση, τα αντικειμενικά συμπεράσματα έχουν βγει.

Πάρα πολλοί πολίτες, σε διάφορες χώρες, αντιλαμβάνονται ότι το «μοντέλο» έχει καταρρεύσει, ότι δεν μπορεί να συνεχίζεται επ' άπειρον η νέο-φεουδαρχία, ότι ο κόσμος πρέπει να σταματήσει να γυρίζει προς ένα νέο μεσαίωνα, αλλά σύντομα να αλλάξει η ρότα προς άλλους ορίζοντες, με δημοκρατία, κοινωνική δικαιοσύνη, με άλλα οικονομικά συστήματα.

Ήδη η αντίδραση του κόσμου, συντελείται, ή με ανάθεση, όπως στην Ιταλία, ή με τον λαό άμεσα στην αντίσταση όπως στην Γαλλία, ή στην Ελλάδα με τις μαθητικές κινητοποιήσεις. Κοινό χαρακτηριστικό και στις τρεις περιπτώσεις είναι η προσπάθεια αποδόμησης. Μια αποδόμηση που μέσα από την προπαγάνδα και την κοινωνική μηχανική, συντελείται με το να κατηγορούνται οι αντιδράσεις ως αποτέλεσμα λαϊκισμού και εθνικισμού. Η μεγαλοαστικές τάξεις, μαζί με τα ενεργούμενα ΜΜΕ, τους ελεγχόμενους και διεφθαρμένους πολιτικούς και με την συνδρομή του μεγαλύτερου τμήματος της Αριστεράς, επιχειρούν την ανακοπή του φαινομένου που λαμβάνει διαστάσεις ντόμινο.

Αυτή η ανίερη συμμαχία όμως, φαίνεται ότι επιτυγχάνει τα ακριβώς αντίθετα αποτελέσματα. Και ο λόγος είναι απλός. Οι πολίτες κατανοούν ότι για μεν την άρχουσα τάξη, δεν είναι τίποτε άλλο από αθύρματα στην ικανοποίηση των αναγκών της, για δε την Αριστερά, μια χρονικά στατική απεικόνιση, όπου δοκιμάζονται θεωρίες και συμπεράσματα δύο αιώνων πριν.

Και για να φτάσουμε και στα δικά μας, αλλά όχι μόνο δικά μας, όλη αυτή η ιστορία, αναπτύσσει ένα υβριδικό διεθνισμό. Όχι αυτόν που θα ήθελε η Αριστερά, με πολυπολιτισμικές κοινωνίες και την γη ένα τεράστιο χωριό, γιατί ένα τέτοιο πείραμα, απλά θα οδηγούσε στην κυριαρχία κάποιων ομάδων με ισχυρό δέσιμο (λόγω θρησκείας πιθανότατα), απέναντι σε όλες τις άλλες και αυτό δεν είναι διεθνισμός, αυτό είναι φασισμός.

Ένας διεθνισμός που εξάγεται μέσα από τον πατριωτισμό, γιατί όταν αγαπάς την πατρίδα σου, καταλαβαίνεις την αγάπη του άλλου για την δική του.

Οι γαλλικές σημαίες μαζί με τα κίτρινα γιλέκα, είναι ο ορισμός του παντρέματος του εθνικού με το ταξικό, και σηματοδοτεί την ανάγκη για επιστροφή της Γαλλίας, στις ξεχασμένες αρχές, μια ένδοξης επανάστασης και ενός διαφωτισμού.

Στις μαθητικές κινητοποιήσεις, που δεν φυλλορροούν αλλά αυξάνονται, φαίνεται το ίδιο ελπιδοφόρο μήνυμα και η κραυγή των παιδιών... «Δεν μπορείτε να μας αγνοείτε άλλο και να αποφασίζετε ερήμην μας. Δεν θέλουμε τίποτε από καμία άλλη πατρίδα. Απαιτούμε αυτά που θεωρούμε δίκια και το δικαίωμα να αποκαλούμε την Μακεδονία σήμερα, και όποια άλλη περιοχή αύριο, ελληνική. Και δεν μας νοιάζει πως θα λέγονται, απλά εμείς δεν θα τους πούμε ποτέ Μακεδόνες.»

Και ο καλύτερος τρόπος να νικήσεις τον φασισμό, για τον οποίο κάποιοι πτωχοί τω πνεύματι κατηγορήσαν τα παιδιά, είναι ο πατριωτισμός και η απαίτηση για δημοκρατία.

01 παραπολιτική

Για τον φόνο στη Λευκίμμη

Μια αποτρόπαια δολοφονία εξιχνιάστηκε αυτή τη βδομάδα. Ομολόγησε ο 44χρονος που στις 25 Νοεμβρίου είχε δολοφονήσει εν ψυχρώ με κυνηγετική καραμπίνα τον Αλβανό Πετρίτ Ζίφλε στη Λευκίμμη της Κέρκυρας. Το συμβάν πήρε άλλες διαστάσεις όταν αποκαλύφθηκε ότι ο δράστης ήταν υποστηρικτής της Χρυσής Αυγής (εκλογικός της αντιπρόσωπος το 2014) και είχε διαφωνήσει με το θύμα για το Μακεδονικό πριν προχωρήσει στο έγκλημα. Στην περίπτωση αυτή, ο δράστης οδηγείται στη φυλακή, αφού πρόκειται για περιστατικό εκτός του «κέντρου των εξελίξεων» και για έναν απλό υποστηρικτή ή μέλος της οργάνωσης. Για την πολύκροτη δίκη της ηγεσίας της Χ.Α., ακόμα αναζητείται δικαστική αίθουσα, ενώ τα τελευταία δικαστικά νέα αναφέρουν την αθώωση του Κασιδιάρη για τη διέγερση σε βία κατά των Τσιγγάνων, το 2011 στον Ασπρόπυργο. Έχει φανεί στο πρόσφατο παρελθόν ότι δεν χρειάζονται πολλές αφορμές οι χρυσαυγίτες για να δολοφονήσουν. Αλλά τόσο οι εξελίξεις στο πεδίο της Δικαιοσύνης –κάποιος πιο «πονηρεμένος» θα μιλούσε για αβαντάρισμα των καθυστερήσεων της δίκης λόγω εκλογών–, όσο και η γενικότερη όξυνση για την οποία πολλοί δουλεύουν, κάνουν πιο ευνοϊκό το περιβάλλον για τέτοια εγκλήματα.

Πολλοί έσπευσαν να συγκρίνουν το πρόσφατο περιστατικό με αυτό στις Βουλιαράτες για να αθώωσουν το δεύτερο, υποστηρίζοντας ότι μόνο ο ελληνικός εθνικισμός είναι πρόβλημα. Αχρείαστες συγκρίσεις και άστοχα συμπεράσματα, αφού τη δολοφονία του Κ. Κασιόρα τη διέπραξε ένα κράτος (οι ειδικές δυνάμεις της αστυνομίας του) και αποτελεί σοβαρότατο συμβάν με πολλές «ουρές» και ερωτηματικά, και για το οποίο το αναμενόμενο πόρισμα δεν έχει ακόμα βγει. Χαρακτηριστικό παράδειγμα για την ένταση που επιδιώκει η κυβέρνηση των Τσιγγάνων είναι η πρόσφατη ανακοίνωσή της που έβλεπε «εστρατεία μίσους και βίας» στην Ελλάδα πίσω από μια ακόμα δολοφονία, αυτή τη φορά στην Καβάλα, λίγες ώρες πριν γνωστοποιηθεί ότι επρόκειτο για τραγικό περιστατικό με ομοεθνείς θύμα και δράστη.

Οι εντάσεις που πυροδοτούνται από τις κυβερνήσεις και την πολιτική τους στην περιοχή (Συμφωνία Πρεσπών, αλυτρωτισμός Τσιγγάνων κ.λπ.) είναι κίνδυνος για τις τοπικές κοινωνίες. Οι απλοί άνθρωποι που συμβιώνουν σε αυτές, δεν πρέπει να παρασυρθούν από το κλίμα που διαμορφώνουν οι κυβερνήτες. Στην περίπτωση του εγκλήματος στη Λευκίμμη, η παραδειγματική τιμωρία του δράστη είναι μονόδρομος.

Γ. Πατ.

Σχόλια: και διηγώντας τα να κλαίς...

Ο Λυσσασμένες ύαινες

Σαν λυσσασμένοι γράφουν και ξαναγράφουν για τις συντάξεις, ότι πρέπει να κοπούν, να κοπούν και να κοπούν. Με ναυαρχίδα την «Καθημερινή» μια ατελείωτη σειρά συντακτών και εξωτερικών συνεργατών των εφημερίδων πιέζουν και ξαναπιέζουν την κυβέρνηση, τα κόμματα και τους ξένους προς αυτή την κατεύθυνση. Καλλίτσος, Παπαδημητρίου, Ξαφά, η λίστα είναι πολύ μεγάλη, με κάθε είδους τρομοκρατικά επιχειρήματα, ενώ και ο πιο αδαής αντιλαμβάνεται ότι αφενός κανένας δεν μπορεί να ζήσει με ψίχουλα και αφετέρου οι συντάξεις, με την ανεργία και τους μισθούς πείνας που κυριαρχούν, αποτελούν τον πιο σταθερό παράγοντα στήριξης της αγοράς, του εμπορίου, της παιδείας και κάθε τομέα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής του τόπου. Με μείωση των συντάξεων όλη η οικονομία θα βυθιστεί ακόμα πιο κάτω.

Αλλά είναι φανερό ότι αυτό επιδιώκουν. Είναι οι εκηρόσωποι εκείνων που μ' αυτό το θανατηφόρο μοντέλο του καπιταλισμού επωφελοούνται και αυξάνουν τα πλούτη τους. Μισούν τον καπιταλισμό που στηρίζεται στο κοινωνικό κράτος, μισούν την ίδια την κοινωνία που απομυζούν. Μπορεί ο Τσίπρας να τους έδωσε γη και ύδωρ, αλλά θέλουν τα πάντα, θέλουν κι αυτά τα λίγα που έχουν απομείνει στους πολίτες που επιβιώνουν πολύ δύσκολα. Και γι' αυτό θέλουν και τον Κούλη. Για να αρπάξουν και τα ρέστα.

Ρούλα Ματθαίου

Ο Φασίστρια και η Ζ. Κωνσταντοπούλου

Φασίστρια και εθνικίστρια χαρακτηρίστηκε από διάφορους κυβερνητικούς, και όχι μόνο, η Ζ. Κωνσταντοπούλου για την υποστήριξη της στις κινητοποιήσεις των μαθητών για το Μακεδονικό. Με λίγα λόγια όσοι δεν υποστηρίζουν το ΝΑΤΟϊκό κατασκεύασμα της Συμφωνίας των Πρεσπών είναι τέτοιοι. Φασίστες και όχι μόνο...

Μ.Α.

Ο Συμπλέουν στα σαπιοκάναλα

Μα αναρωτιόταν οι πιο άσχετοι και αφελείς: Γιατί φάνηκε αδιάλλακτος ο Τσίπρας με το Mega και γιατί άφησε ο μεγαλομέτοχος Βαρδινγιάννης να το κλείσουν; Γιατί, αγαπητοί μου, ήταν όλα προσυμφωνημένα! Τα χρέη του καναλιού χάθηκαν στο κενό, οι εργαζόμενοι που ήταν πάρα πολλοί έμειναν χωρίς αποζημίωση στο δρόμο

Μπαγλαμάδες

ΣΥΡΙΖΑ της εξυγίανσης

Τσυμβαίνει με τον Μελισσανίδη, τον αγαπημένο του Αλέκου Φλαμπουράρη; Πήγε να κάνει τον έξυπνο και στους Αμερικάνους που τον έχουν αβαντάρει στο παρελθόν; Σιγή στον φιλοκυβερνητικό Τύπο, μιλά στα κανάλια. Κάνει τζιζ η υπόθεση μιας απάτης 300 εκατομμυρίων δολαρίων, που μπορεί να φτάσει και το 1 δισ. δολάρια, σε βάρος επενδυτών στο

Η ανάγκη του νερού, σκίτσο του Πίτε Κρέινερ

και η κυβέρνηση έκανε παιχνίδι με τις άδειες για να τακimiάσει με μερικούς ολιγάρχες, για λεοντοφιλίες, σου δίνω μου δίνεις. Και ο Βαρδινγιάννης, απαλλαγμένος υποχρεώσεων, κράτησε το Star και πριν λαλήσει τρις τσέπωσε και το Alpha! Τόση διαφάνεια στα ΜΜΕ είχαμε να δούμε από το 1989. Όσο για την ποιότητά τους, τι να πούμε; Άλλη μια επιτυχία του ΣΥΡΙΖΑ!

Ανέστος Μπέζος

Ο Ο πολύς κ. Κοτζιάς

«Θα του τράβαγα τα αυτιά (του Ζάεφ) με όλους τους τρόπους», είπε «γρτζουνώντας» ο πρώην ΥΠΕΞ Ν. Κοτζιάς με αφορμή τις τελευταίες δηλώσεις του πρωθυπουργού της ΠΓΔΜ. Βέβαια όταν ήταν στο υπουργείο Εξωτερικών έκανε το «γατάκι» αλλά αυτό φαίνεται ότι δεν το πολυθυμάται.

Ν.Τ.

Ο Shit overdose

Όλη αυτή σαβούρα που κυριαρχεί στο πολιτικό, οικονομικό και δημοσιογραφικό εποικοδόμημα δεν δημιουργήθηκε από τον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά ξαναζωντάνεψε από τον ΣΥΡΙΖΑ, επανατροφοδοτήθηκε και αναζωογονήθηκε από τον ΣΥΡΙΖΑ. Εκεί που το 2015 φαινόταν ότι η κοινωνία με τη στροφή της προς τα αριστερά πέταγε στα σκουπίδια όπου πραγματικά ανήκουν όλα

τα κατάλοιπα του συστήματος που είχε φέρει τη χώρα σ' αυτό το χάλι, ο ΣΥΡΙΖΑ πούλησε και την κοινωνία και τον εαυτό του για τα αργύρια της εξουσίας. Και αυτομάτως, όλο το σκουπιδιario, όλα τα λύματα, όλα τα κατακάθια αναγεννήθηκαν και ξεπετάχτηκαν με νέα ορμή και θράσος από το Βούρκο. Η κωλοτούμπα του ΣΥΡΙΖΑ έδωσε απρόσμενα ένα σωτήριο και διεγερτικό φιλι ζωής στην εθνική μας σαβούρα. Στην κυριολεξία τους έσωσε. Συνολικά σαν λαός και έθνος θα πάμε από υπερβολική δόση σαβούρας!

Ποτέ η τηλεόραση δεν ήταν τόσο άθλια όσο είναι σήμερα δηλητηριάζοντας την κοινωνία με τα πιο τοξικά υποπροϊόντα που διαθέτει το παγκόσμιο κύκλωμα αποβλάκωσης. Στις εφημερίδες, όλα τα απόβλητα του πολιτικού συστήματος βρήκαν ξανά βήμα και εξακοντίζουν τις χιλιομασημένες τους ανοσιείες. Και το δίδυμο Κούλης-Αδωνις διεκδικεί την εξουσία με αξιώσεις. Οποία κατάντια, οποίος ξεπεσμός.

Μπ. Ροιλός

Ο Ελληνοαμερικανιάκια

Τρία Αμερικανιάκια κι ένας Αμερικάνος στο Συνέδριο της Ελληνικής Οικονομίας στο Ιντερκοντινένταλ που οργάνωσε το Αμερικανοελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο: Tsipras, Mitsotakis, Pappas και Pyatt!

Μαίρη Καρβούνη

Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Κάτι πέταξε και ο Αμερικανός πρέσβης. Αλλά ο ΣΥΡΙΖΑ δεν τα πιστεύει αυτά. Προστατεύει την υγιή επιχειρηματικότητα και ξεπλένει τους επιχειρηματίες με τους οποίους οι υπουργοί έχουν αλισβερίσια. Πρώτη σειρά ο κυρ-Αλέκος στο Μουσείο της Ακρόπολης για την παρουσίαση του Μουσείου Προσφυγικού Ελληνισμού που εξάγγειλε ο φίλος του ότι θα κάνει δίπλα στο γήπεδο της ΑΕΚ. Τι σημασία έχει που η Wall Street Journal και οι Financial Times έγραψαν ότι 300 εκατομμύρια δολάρια έκλεψε η διοίκηση της Aegean Marine. Όπως γράφει ο Νίκος Χασαπόπουλος στο «Βήμα», απομακρύνθηκαν ή παραιτήθηκαν πολλά στελέχη της εταιρείας μόλις αποκαλύφθηκε η απάτη, συμπεριλαμβανομένου του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου και εταιρικού γραμματέα

της Aegean Marine Σπύρου Φωκά, ο οποίος ταυτόχρονα είναι και αντιπρόεδρος του ΟΠΑΠ στον οποίο επίσης εμπλέκεται ο Μελισσανίδης με το ξεπούλημα του υπερκερδοφόρου αυτού οργανισμού που έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ! Αυτός είναι ένας από τους λόγους, λέγεται στην πιάτσα, που ο ΟΠΑΠ ρίχνει πάρα πολύ χρήμα στις διαφημιστικές καταχωρήσεις για να βουλώσει τα στόματα των εκδοτών των εφημερίδων που διψάνε για ζεστό ευρώ! Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ ερευνούν την υπόθεση, αλλά ο Φλαμπουράρης νιώθει άνετα με τον «τίγρη». Εξάλλου, στου Μαξίμου χτίζουν τη νέα Ελλάδα με τους φίλους τους.

Γ. Παπαδόπουλος

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Κίτρινα Γιλέκα, ένα σημαντικό κίνημα

δρόμος

ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

«Θα θριαμβεύσουμε!»

Το περασμένο Σάββατο δόθηκε πραγματική μάχη κάτω από την Αψίδα του Θριάμβου στο Παρίσι μεταξύ διαδηλωτών και ΜΑΤ. Οι εικόνες έκαναν τον γύρο του κόσμου, και τις είδαν εκατομμύρια άνθρωποι, αλλά μάλλον λιγότεροι γνωρίζουν την αφορμή. Τα Κίτρινα Γιλέκα είχαν βαλθεί να «βεβηλώσουν» την αψίδα που κατασκεύασε ο Ναπολέοντας γράφοντας επάνω της ένα λιτό σύνθημα: «Θα θριαμβεύσουμε!». Κατά κύματα προχωρούσαν και υποχωρούσαν, τραβώντας συλληφθέντες από τα χέρια των αστυνομικών, μέχρι που οι πιο τολμηροί κατάφεραν να αποτυπώσουν την οργή τους πάνω στον γρανίτη του μνημείου. Πίσω από αυτό το στιγμιότυπο κρύβεται μια βαθιά οργή των ξεχασμένων της γαλλικής κοινωνίας, που θρεφόταν επί πολλά χρόνια. Και καθώς αυτοί πλήθαιναν εξαιτίας της πολιτικής διαδοχικών κυβερνήσεων και της ευρωκρατίας, και οι υποτιθέμενοι εκπρόσωποι του λαού νοιάζονταν να υπηρετήσουν μονάχα τη σύγχρονη ολιγαρχία, δημιουργούνταν οι όροι ανάδυσης ενός κινήματος που, όπως λέει και ο Ερίκ Ζουγιό, «έρχεται από μακριά, υπακούει σε βαθιά αιτήματα και θα προκαλέσει ένα ωστικό κύμα, οι πολιτικές και ιδεολογικές συνέπειες του οποίου θα αναστατώσουν την εδώ και δεκαετίες

κατεστημένη τάξη» (σελ. 19). Δηλαδή ενός κινήματος ιστορικής σημασίας.

Όταν γράφαμε, πριν εβδομάδες, το πρώτο άρθρο για τα Κίτρινα Γιλέκα, φαινόταν ήδη ότι πρόκειται για ένα εντελώς νέου τύπου ξέσπασμα, στο οποίο πρωταγωνιστούν μάζες που μέχρι τώρα ήταν άορατες. «Εβλεπα σώματα ανθρώπων που σχεδόν ποτέ δεν εμφανίζονται στο δημόσιο χώρο και στα ΜΜΕ. Σώματα που υποφέρουν, ρηγμαγμένα από τη δουλειά, την κούραση, την πείνα, από τη διαρκή ταπείνωση των κυριαρχούμενων από τους κυρίαρχους, από τον κοινωνικό και γεωγραφικό αποκλεισμό- έβλεπα σώματα κουρασμένα, χέρια κουρασμένα, πλάτες σκυμμένες, ματιές εξαντλημένες», γράφει ο Εντουάρ Λουί (σελ. 16). Βέβαια τις δύο πρώτες εβδομάδες μεγάλο τμήμα της ελλαδικής αριστεράς προτιμούσε να περνάει από κόσκινο τα Γιλέκα, όπως κάνει με κάθε αυθεντικό λαϊκό κίνημα που θέτει τους δικούς του στόχους (σελ. 17), ανακαλύπτει τις δικές του μορφές πάλης, και υιοθετεί τους δικούς του κανόνες...

Αλλά ίσως κανείς μας δεν περίμενε την έκταση που θα έπαιρνε αυτός ο «ξεσηκωμός των απλών ανθρώπων ενάντια στο σημερινό πολιτικό σύστημα που –όπως και σε πολλές ακόμη δυτικές χώρες–

τα βρίσκει με την ελίτ και περιφρονεί τους ίδιους τους πολίτες του» (αυτό το έγγραφε η Αμερικανίδα ηθοποιός Πάμελα Άντερσον, βλ. σελ. 21). Πρόκειται για μια εξέγερση που πλέον απειλεί ευθέως όχι μόνο τον πρόεδρο Μακρόν, έναν εντελώς αντιδημοφιλή πια εγκάθετο της ελίτ, αλλά συνολικά αυτό το καθεστώς που έχει εγκαταλείψει στην τύχη της την πλειοψηφία της γαλλικής κοινωνίας. Και μια άρχουσα τάξη που, μέχρι προχτές, δεν έκρυβε την περιφρόνησή της προς τις λαϊκές τάξεις, καθώς και τις όποιες νέες διευθετήσεις ονειρευόταν να κάνει η ήδη αδυνατισμένη ευρωκρατία.

Όμως οι καιροί της αλαζονείας παρήλθαν. Αφού δοκιμάστηκε –και απέτυχε παταγωδώς– η συκοφάντηση των Κίτρινων Γιλέκων ως ακροδεξιών ή οργάνων ξένων δυνάμεων, αφού έπεσε στο κενό και η καθυστερημένη απόπειρα κατευνασμού της λαϊκής οργής με την ακύρωση του νέου φόρου στα καύσιμα, έχει έρθει η ώρα της γυμνής καταστολής. Ήδη σε χιλιάδες μετριοίται οι συλληφθέντες και οι τραυματίες, ιδίως αφότου η μαθητική –κυρίως– νεολαία και άλλα λαϊκά στρώματα (εργάτες, αγρότες) φουσκώνουν το κύμα του ξεσηκωμού. Σήμερα, τέταρτο Σάββατο πανεθνικής κινητοποίησης των Κίτρινων Γιλέκων, «η κυβέρνηση παρατάσει στους

Μετάφραση-Επιμέλεια: Ερρίκος Φινάλης

δρόμους του Παρισιού κι άλλων πόλεων 90.000 πάνοπλους αστυνομικούς, δεκάδες τεθωρακισμένα της στρατοχωροφυλακής, εκατοντάδες ελεύθερους σκοπευτές και άγνωστο αριθμός μυστικών πρακτόρων και παρακρατικών» (σελ. 18). Ενώ τίποτα δεν αποκλείει και μια μεγάλη προβοκάτσια του καθεστώτος Μακρόν, ώστε να μπορέσει να επιβάλει σιγή νεκροταφείου στη γαλλική κοινωνία... Στο φύλλο αυτό ο Δρόμος συνεχίζει την προβολή αυτού του ιστορικού κινήματος με μια σειρά κείμενα και αναλύσεις που αποσπασμάτ τους ήδη παραθέσαμε, καθώς και μια γενικότερη –αλλά πολύ σχετική με τις αιτίες του γαλλικού ξεσπάσματος– προσέγγιση του «νέου παγκόσμιου καπιταλισμού της αρπαγής» από τον Γιάννη Δουλφή (σελ. 20). Έχουν ήδη κυκλοφορήσει στα ελληνικά και άλλα ενδιαφέροντα κείμενα Γάλλων, που ενόχλησαν την ευρισκόμενη σε βαθεία κατάψυξη σκέψη ορισμένων – όπως η «επιστολή» του Ζαν-Κλοντ Μισεά για το κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων (θα τη βρείτε στο μπλογκ «Περγάδι»: pergadi.blogspot.com). Ο vous και η καρδιά όλων των ανθρώπων καλής θέλησης, όλων των «αόρατων», «ξεχασμένων» και καταπιεσμένων, είναι και σήμερα στην πατρίδα της Γαλλικής Επανάστασης.

αφιέρωμα Κίτρινα Γιλέκα, ένα σημαντικό κίνημα

Μερικές σκέψεις για το κίνημα των Κίτρινων

Η σπουδαιότητά του και η ακραία βία εναντίον των λαϊκών τάξεων

■ ΤΟΥ **Εντουάρ Λουί***

Ο Εντουάρ Λουί είναι ένας από τους πιο πολυδιαβασμένους και πολυμεταφρασμένους σύγχρονους Γάλλους συγγραφείς. Παιδί φτωχής οικογένειας, γεννήθηκε το 1992 με το όνομα Εντύ Μπελγκέλ και σπούδασε κοινωνικές επιστήμες. Το πρώτο του βιβλίο, «Να τελειώσουμε με τον Εντύ Μπελγκέλ», δημοσιεύθηκε το 2014. Κυκλοφορεί και στα ελληνικά από τις εκδόσεις Αντίποδες (www.antipodes.gr). Τα δύο επόμενα είναι η «Ιστορία της βίας» (2016) και «Ποιος σκότωσε τον πατέρα μου» (2018). Λέει χαρακτηριστικά ο Λουί σε μια συνέντευξή του στην εφημερίδα *Libération*:

«Ανακάλυπτα βιβλία, διάβαζα, και συνειδητοποιούσα όλο και περισσότερο πως η φτώχεια ή η βία που είχα γνωρίσει εγώ στην παιδική μου ηλικία δεν υπήρχαν πουθενά. Ότι κάποιος σαν τον πατέρα μου ή τη μητέρα μου δεν εμφανίζεται ποτέ στα βιβλία. Αυτός είναι ο λόγος που γράφω, για να εκδικηθώ τη λογοτεχνία. Οι αστοί μιλούν συνεχώς για τη λογοτεχνία ως κάτι που σώζει, που «διευρύνει το πνεύμα». Αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις η λογοτεχνία είναι ένας τρόπος για να αποκλείεις και να ταπεινώνεις τους κυριαρχούμενους. Θα πρέπει πάντοτε να θέτουμε το ερώτημα: τι είναι αυτό που αποκλείει η λογοτεχνία για να συγκροτηθεί ως λογοτεχνία; Ποιες πραγματικότητες, ποιες ζωές;»

✓ Όταν οι άρχουσες τάξεις και ορισμένα ΜΜΕ μιλούν για ομοφοβία και ρατσισμό στο κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων, δεν μιλούν για ομοφοβία και ρατσισμό. Λένε απλώς: «Φτωχοί, βουλώστε το!»

Εδώ και λίγες μέρες προσπαθώ να γράψω ένα κείμενο για τα Κίτρινα Γιλέκα, αλλά δεν τα καταφέρνω. Κάτι στην ακραία βία και την ταξική περιφρόνηση με την οποία αντιμετωπίζεται αυτό το κίνημα με παραλύει. Διότι, κατά κάποιον τρόπο, νιώθω ότι είμαι εγώ ο ίδιος στο στόχαστρο αυτής της βίας και της περιφρόνησης.

Δυσκολεύομαι να περιγράψω το σοκ που ένιωσα όταν είδα τις πρώτες εικόνες των Κίτρινων Γιλέκων. Έβλεπα, στις φωτογραφίες που συνόδευαν τα άρθρα, σώματα ανθρώπων που σχεδόν ποτέ δεν εμφανίζονται στο δημόσιο χώρο και στα ΜΜΕ. Σώματα που υποφέρουν, ρημαγμένα από τη δουλειά, την κούραση, την πείνα, από τη διαρκή ταπείνωση των κυριαρχούμενων από τους κυρίαρχους, από τον κοινωνικό και γεωγραφικό αποκλεισμό. Έβλεπα σώματα κουρασμένα, χέρια κουρασμένα, πλάτες σκυμμένες, ματιές εξαντλημένες. Αυτό που μου προκάλεσε αναστάτωση ήταν βέβαια η απέχθειά μου για τη βία του κοινωνικού κόσμου και των ανισοτήτων. Αλλά επίσης, και ίσως πάνω απ' όλα, το γεγονός ότι τα σώματα που αντίκριζα στις φωτογραφίες μου θύμιζαν τον πατέρα μου, τον αδελφό μου, τη θεία μου... Έμοιαζαν με τα σώματα της οικογένειάς μου, των κατοίκων του χωριού όπου έζησα τα παιδικά μου χρόνια, αυτών των ανθρώπων που η μιζέρια και η φτώχεια κατέστρεψαν την υγεία τους. Και τους οποίους θυμάμαι σ' όλη μου την παιδική ηλικία, κάθε μέρα, να λένε ξανά και ξανά: «Εμάς δε μας υπολογίζει κανείς· κανείς δεν μιλάει για εμάς». Αυτή η ανάμνηση με έκανε να νιώθω ότι η καταφρόνια και η βία της άρχουσας τάξης, που από την πρώτη στιγμή χτύπησαν αυτό το κίνημα, στόχευαν κι εμένα προσωπικά. Επειδή, για μένα, καθένας που πρόσβαλλε ένα Κίτρινο Γιλέκο, πρόσβαλλε και τον πατέρα μου.

Τα «γρυλίσματα» και η «βία» των Κίτρινων Γιλέκων

Με το που εμφανίστηκε το κίνημα αυτό, είδαμε στα ΜΜΕ «ειδικούς» και «πολιτικούς» να μειώνουν, να καταδικάζουν και να περιγελούν τα Κίτρινα Γιλέκα και την εξέγερση που ενσαρκώνουν. Έβλεπα στα κοινωνικά δίκτυα να παρελαύνουν οι λέξεις «βάρβαροι», «ηλίθιοι», «αγροίκοι», «ανεύθυνοι». Τα μέσα ενημέρωσης μιλούσαν για τα «γρυλίσματα» των Κίτρινων Γιλέκων· επειδή τα λαϊκά στρώματα δεν εξηγούνται, παρά μόνο «γρυλίζουν» σαν ζώα. Άκουγα για τη «βία αυτού του κινήματος», όταν κάηκε ένα αυτοκίνητο ή όταν έσπασε ένα παράθυρο ή όταν βεβηλώθηκε ένα άγαλμα. Πρόκειται για σύνθηρες φαινόμενο διακριτικής αντίληψης της βίας: ένα μεγάλο μέρος του πολιτικού κόσμου και των ΜΜΕ μας κάνουν να πιστέψουμε ότι βία είναι μερικά

καμένα αυτοκίνητα και όχι οι χιλιάδες ζωές που καταστρέφονται και εξαθλιώνονται από την πολιτική. Ειλικρινά, θα πρέπει κάποιος να μην έχει ζήσει ποτέ τη δυστυχία για να πιστεύει ότι ένα στένσιλ πάνω σε ένα ιστορικό μνημείο είναι πιο βαρύ από την αδυναμία να φροντίσεις τον εαυτό σου, να ζήσεις, να φας ή να ταΐσεις την οικογένειά σου. Τα Κίτρινα Γιλέκα μιλούν για πείνα, για επισφάλεια, για τη ζωή και το θάνατο. Οι «πολιτικοί» και ένα μέρος των δημοσιογράφων απαντούν: «Τα σύμβολα της Δημοκρατίας μας βεβηλώθηκαν». Αλλά για τι μιλούν αυτοί οι άνθρωποι; Πώς τολμούν; Από πού προέρχονται;

Τους λένε απλώς: «Φτωχοί, βουλώστε το!»

Τα ΜΜΕ κατηγορούν επίσης τα Κίτρινα Γιλέκα για ρατσισμό και ομοφοβία. Ποιον κοροϊδεύουν; Δεν θέλω να μιλήσω για τα βιβλία μου, αλλά είναι ενδιαφέρον το γεγονός ότι κάθε φορά που εξέδιδα ένα μυθιστόρημα, κατηγορούμουν για στιγματισμό της φτωχής και αγροτικής Γαλλίας – ακριβώς επειδή ανέφερα την ομοφοβία και τον ρατσισμό που έβλεπα να υπάρχει στο χωριό της παιδικής μου ηλικίας. Οι δημοσιογράφοι, που δεν είχαν κάνει ποτέ τίποτα για τις λαϊκές τάξεις, αγανακτούσαν και ξαφνικά παρίσταναν τους υπερασπιστές των λαϊκών τάξεων.

Για τους κυβερνώντες, οι λαϊκές τάξεις αντιπροσωπεύουν την κατ' εξοχήν τάξη-αντικείμενο, για να χρησιμοποιήσω την έκφραση του Πιερ Μπουρντιέ· ένα χειραγωγήσιμο δια του λόγου αντικείμενο: τη μια μέρα είναι οι αυθεντικοί

καλοσυνάτοι καημένοι άνθρωποι, και την άλλη γίνονται ρατσιστές και ομοφοβικοί. Και στις δύο περιπτώσεις, η υποκείμενη βούληση είναι η ίδια: να εμποδιστεί η ανάδυση ενός λόγου των λαϊκών τάξεων για τις ίδιες. Δεν τους πειράζει τους από πάνω που τη μία μέρα διαψεύδουν αυτό που έλεγαν την προηγούμενη – αρκεί οι λαϊκές τάξεις να το βουλώσουν.

Φυσικά και εκδηλώθηκαν ομοφοβικά και ρατσιστικά λόγια και ενέργειες στους κόλπους των Κίτρινων Γιλέκων. Αλλά από τότε αυτά τα ΜΜΕ και αυτοί οι «πολιτικοί» ανησυχούν για το ρατσισμό και την ομοφοβία; Από τότε; Τι έχουν κάνει για να καταπολεμήσουν τον ρατσισμό; Χρησιμοποίησαν την ισχύ τους για να μιλήσουν για τη δολοφονία του Αντάμα Τραορέ** και την Επιτροπή Αντάμα; Μίλησαν για την αστυνομική βία που πλήττει καθημερινά τους Μαύρους και τους Άραβες στη Γαλλία; Μήπως αυτοί δεν έδωσαν βήμα στην Φριζίντ Μπαρζό και στον τελευταίο επίσκοπο και δεν ξέρω κι εγώ σε ποιους άλλους όταν συζητιόταν η καθιέρωση γάμου για όλους, νομιμοποιώντας έτσι την ομοφοβία στα τηλεοπτικά πλατό; Όταν οι άρχουσες τάξεις και ορισμένα ΜΜΕ μιλούν για ομοφοβία και ρατσισμό στο κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων, δεν μιλούν για ομοφοβία και ρατσισμό. Λένε απλώς: «Φτωχοί, βουλώστε το!».

Εξάλλου, το κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων εξακολουθεί να είναι κίνημα υπό διαμόρφωση. Η γλώσσα επικοινωνίας του δεν έχει ακόμη σταθεροποιηθεί: αν υπάρχει ομοφοβία ή ρατσισμός μεταξύ τους, είναι δική μας ευθύνη να μετασηματίσουμε αυτό το λεξιλόγιο.

Κίτρινα Γιλέκα, ένα σημαντικό κίνημα

αφιέρωμα

Γιλέκων

Αυτό το κίνημα πρέπει να συνεχιστεί

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι να πει κανείς: «Υποφέρω». Και ένα κοινωνικό κίνημα αναδύεται εκείνη ακριβώς τη στιγμή όπου δίνεται η δυνατότητα σε όσους υποφέρουν να μην λένε πλέον: «Υποφέρω λόγω της μετανάστευσης και του γείτονά μου, ο οποίος λαμβάνει επίδομα κοινωνικής πρόνοιας», αλλά: «Υποφέρω εξαιτίας εκείνων που κυβερνούν. Υποφέρω εξαιτίας του ταξικού συστήματος, εξαιτίας του Εμανουέλ Μακρόν και του Εντουάρ Φιλίπ». Το κοινωνικό κίνημα είναι μια στιγμή ανατροπής της γλώσσας, μια στιγμή που οι παλιές γλώσσες μπορεί να κλονιστούν.

Αυτό συμβαίνει και σήμερα: παρακολουθούμε εδώ και λίγες μέρες μια αναδιατύπωση του λεξιλογίου των Κίτρινων Γιλέκων. Αρχικά ακούγαμε να μιλούν αποκλειστικά και μόνο για τη βενζίνη, και μερικές φορές εμφανίζονταν δυσάρεστες λέξεις, όπως «οι επιδοτούμενοι». Τώρα ακούμε να μιλάνε για ανισότητες, για αύξηση των μισθών, για αδικίες.

Αυτό το κίνημα πρέπει να συνεχιστεί, επειδή ενσαρκώνει κάτι δίκαιο, επείγον, βαθιά ριζοσπαστικό. Επειδή τα πρόσωπα και οι φωνές που συνήθως μένουν στην αφάνεια είναι επιτέλους ορατά και ακούγονται.

Ο αγώνας δεν θα είναι εύκολος: όπως μπορούμε να δούμε, τα Κίτρινα Γιλέκα εκπροσωπούν ένα είδος τεστ Ρόρσαχ*** για μεγάλο μέρος της μπουρζουαζίας. Την υποχρεώνουν να εκφράσει την ταξική της περιφρόνηση – που συνήθως δεν εκφράζεται παρά συγκαλυμμένα – και να εκδηλώσει τη βία της. Είναι αυτή η περιφρόνηση που έχει καταστρέψει τόσες ζωές γύρω μου, που συνεχίζει να καταστρέφει, όλο και περισσότερο. Είναι αυτή η περιφρόνηση που επιβάλλει τη σιωπή. Που με παραλύει σε βαθμό να μην καταφέρνω να γράψω το κείμενο που ήθελα να γράψω, να μην καταφέρνω να εκφράσω αυτό που ήθελα να εκφράσω.

Πρέπει όμως να νικήσουμε: είμαστε πολλές και πολλοί που νιώθουμε ότι δεν θα αντέχαμε άλλη μια ήττα της Αριστεράς, δηλαδή άλλη μια ήττα αυτών που υποφέρουν.

* Ο Εντουάρ Λουί ανέρτησε αυτό το κείμενο στην ιστοσελίδα του στο facebook στις 4 Δεκεμβρίου. Οι μεσόπλοι είναι της Σύνταξης.

** Ο 24χρονος Αντάμα Τραορέ, μέλος οικογένειας μεταναστών από το Μαλί, πέθανε το 2016 σε τμήμα της γαλλικής χωροφυλακής λίγο μετά τη σύλληψή του. Ο θάνατός του προκάλεσε επεισοδιακές διαδηλώσεις. Μέχρι σήμερα η οικογένειά του και η Επιτροπή Αντάμα μιλούν για κρατική δολοφονία και ζητούν την τιμωρία των ενόχων.

*** Το τεστ Ρόρσαχ χρησιμοποιείται από τους ψυχολόγους για να διαγνωστεί, μεταξύ άλλων, εάν υφίσταται πράγματι ψυχιατρικός τρόπος σκέψης όταν ο εξεταζόμενος αρνείται ότι η σκέψη του είναι ψυχιατρική.

Τα 42 συγκεκριμένα αιτήματα των Κίτρινων Γιλέκων διαψεύδουν όσους κατηγορούν το κίνημα ότι ασχολείται μόνο με την τιμή των καυσίμων, και επιβεβαιώνουν την πυκνωση των γραμμών του από όλο και ευρύτερα λαϊκά τμήματα. Οπότε η εκ του ασφαλούς κριτική πλέον κατακεραυνώνει τόσο τον ετερόκλητο χαρακτήρα των αιτημάτων όσο και, κυρίως, την «αφέλεια» και τον «μαξιμαλισμό» τους. Έτσι μιλούν βέβαια όσοι ποτέ δεν αναγκάστηκαν να μετράνε και το τελευταίο ευρώ, όσοι ποτέ δεν κινδύνευσαν να μείνουν χωρίς δουλειά, στέγη, περιθαλψη ή κι ένα πιάτο φαί. Για τις λαϊκές τάξεις, τα αιτήματα αυτά είναι και δίκαια και ρεαλιστικά. Άλλωστε, παρόλο που ορισμένα παρατίθενται χωρίς σαφή κατηγοριοποίηση και ιεράρχηση, διαπερνώνται και ενοποιούνται από την κοινή αγωνία των εκατομμυρίων «ξεχασμένων» μιας άλλης Γαλλίας, κακοκρυμμένης στην εγκαταλελειμμένη ενδοχώρα και στα προάστια των μεγαλουπόλεων. Η οποία ενώνεται στο βασικό αίτημα-σύνθημα που κυριαρχεί παντού: «Macron, dégage!». Μακρόν, δίνε του!

Τα αιτήματα των Κίτρινων Γιλέκων

1. Κανένας άστεγος: ΕΠΕΙΓΟΝ!
2. Πιο προοδευτικός φόρος εισοδήματος.
3. Ελάχιστος μισθός 1.300 ευρώ καθαρά.
4. Ενίσχυση των μικρών επιχειρήσεων σε χωριά και πόλεις (παύση κατασκευής γιγάντιων εμπορικών κέντρων). Δωρεάν πάρκινγκ στο κέντρο των πόλεων.
5. Εθνικό σχέδιο ενεργειακής μόνωσης των κατοικιών (οικολογική πολιτική με ταυτόχρονη οικονομία για τα νοικοκυριά).
6. Φορολογία: Οι ΜΕΓΑΛΟΙ (Mc Donalds, Google, Amazon, Carrefour κ.λπ.) να πληρώνουν ΠΟΛΛΑ, οι μικροί (βιοτέχνες, πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις) λίγα.
7. Ενιαίο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης για όλους (περιλαμβανομένων των βιοτεχνών και αυτοαπασχολούμενων).
8. Το σύστημα συνταξιοδότησης πρέπει να παραμείνει αλληλέγγυο, άρα κοινωνικοποιημένο (όχι σύνταξη βάσει ατομικής μοριοδότησης).
9. Πάγωμα των φόρων στα καύσιμα.
10. Καμία σύνταξη κάτω από 1.200 ευρώ.
11. Όλοι οι εκλεγμένοι εκπρόσωποι θα λαμβάνουν τον μέσο μισθό. Τα έξοδα μετακίνησής τους θα ελέγχονται και, εφόσον δικαιολογείται, θα επιστρέφονται. Θα δικαιούνται «κουπόνια εστιατορίου» και «τσεκ διακοπών».
12. Οι μισθοί, οι συντάξεις και τα επιδόματα θα πρέπει να αναπροσαρμόζονται βάσει του πληθωρισμού.
13. Προστασία της γαλλικής βιομηχανίας (απαγόρευση των μετεγκαταστάσεων σε τρίτες χώρες), που ισοδυναμεί με προστασία της τεχνολογίας μας και των θέσεων εργασίας μας.
14. Τέλος της «μεταφερόμενης» εργασίας. Κάθε άνθρωπος που έχει άδεια να εργάζεται σε γαλλικό έδαφος θα πρέπει να είναι σε σχέση ισότητας με τον Γάλλο πολίτη, και ο εργοδότης του θα πρέπει να τον αμείβει και να τον ασφαλίζει με τον ίδιο τρόπο που το κάνει και για έναν Γάλλο εργαζόμενο.
15. Να μειωθεί ο αριθμός των συμβάσεων ορισμένου χρόνου για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Θέλουμε περισσότερες συμβάσεις αορίστου χρόνου.
16. Κατάργηση της έκπτωσης φόρου στις μεγάλες επιχειρήσεις. Αξιοποίηση αυτών των χρημάτων για το λανσάρισμα μιας γαλλικής βιομηχανίας αυ-

- τοκινίτου υδρογόνου (πραγματικά οικολογικό, σε αντίθεση με το ηλεκτρικό αυτοκίνητο).
17. Τερματισμός της πολιτικής λιτότητας. Να πάψουμε να πληρώνουμε τους τόκους που έχουν κριθεί παράνομοι και να αποπληρώνουμε το χρέος χωρίς να παίρνουμε τα χρήματα από τους φτωχούς και τους λιγότερο φτωχούς. Να αναζητήσουμε τα 80 δισεκατομμύρια της φοροδιαφυγής.
18. Να αντιμετωπιστούν οι αιτίες της αναγκαστικής μετανάστευσης.
19. Οι αιτούντες άσυλο να έχουν καλή μεταχείριση. Τους οφείλουμε στέγη, ασφάλεια, διατροφή, καθώς και παιδεία στους ανηλίκους. Συνεργασία με τον ΟΗΕ έτσι ώστε να δημιουργηθούν χώροι υποδοχής σε πιο πολλές χώρες του κόσμου, ενόσω οι άνθρωποι περιμένουν την απόφαση για το αίτημα ασύλου.
20. Να οδηγούνται στις χώρες προέλευσής τους εκείνοι που λαμβάνουν αρνητική απάντηση στο αίτημα ασύλου.
21. Να υλοποιηθεί μια πραγματική πολιτική ένταξης. Το να ζει κάποιος στη Γαλλία σημαίνει να γίνεται Γάλλος (πιστοποιημένη παρακολούθηση μαθημάτων γαλλικών, ιστορίας και πολιτικής αγωγής).
22. Ο ανώτατος μισθός να οριστεί στα 15.000 ευρώ.
23. Να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας για τους ανέργους.
24. Αύξηση των αναπηρικών επιδομάτων.
25. Μείωση των ενοικίων, περισσότερα σπίτια με μειωμένο ενοίκιο (ιδίως για τους φοιτητές και τους «ευέλκτους» εργαζόμενους).
26. Απαγόρευση της πώλησης αγαθών που ανήκουν στη Γαλλία (π.χ. φράγματα, αεροδρόμια κ.λπ.).
27. Παροχή των αναγκών μέσω της δικαιοσύνης, την αστυνομία, τη χωροφυλακή, την πυροσβεστική και τις ένοπλες δυνάμεις. Να πληρώνονται ή να αποζημιώνονται με άδεια οι υπερωρίες τους.
28. Το σύνολο των κερδών από τα διόδια θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τη συντήρηση των αυτοκινητόδρομων και των δρόμων, καθώς και για την οδική ασφάλεια.
29. Να μειωθεί δραστηκιά η τιμή του φυσικού αερίου και του ηλεκτρικού ρεύματος, που αυξήθηκε μετά τις ιδιωτικοποιήσεις. Να γίνουν ξανά δημόσιες οι επιχειρήσεις αερίου και ηλεκτρισμού.

30. Τέλος στα λουκέτα των τοπικών μέσων μαζικής μεταφοράς, ταχυδρομείων, σχολείων και παιδικών σταθμών.
31. Εξασφάλιση ευζην για τους ηλικιωμένους. Να μην υπάρχει κερδοσκοπία εις βάρος της τρίτης ηλικίας.
32. Ανώτατο όριο 25 μαθητών ανά τάξη, από τον παιδικό σταθμό μέχρι την τελευταία τάξη του λυκείου.
33. Αύξηση των πόρων για ψυχιατρική πρόνοια και περιθαλψη.
34. Το δημοψήφισμα κατόπιν λαϊκής πρωτοβουλίας να μπει στο Σύνταγμα. Δημιουργία ενός εύχρηστου ιστότοπου, υπό την επίβλεψη ανεξάρτητου ελεγκτικού μηχανισμού, στον οποίο οι πολίτες θα μπορούν να καταθέτουν προτάσεις νόμου. Εάν μια πρόταση συγκεντρώνει 700.000 υπογραφές, η βουλή θα πρέπει να τη συζητά / συμπληρώνει / τροποποιεί, και θα έχει την υποχρέωση (μέσα σε έναν το πολύ χρόνο από τη μέρα συμπλήρωσης των 700.000 υπογραφών) να την υποβάλει προς έγκριση στο σύνολο των Γάλλων πολιτών.
35. Επιστροφή στην επταετή προεδρική θητεία (Η εκλογή των βουλευτών δύο χρόνια μετά την εκλογή Προέδρου λειτουργούσε ως εκπομπή ενός –θετικού ή αρνητικού– σήματος όσον αφορά την πολιτική του). Υιοθέτηση του αναλογικού εκλογικού συστήματος με στόχο τη δικαιότερη εκπροσώπηση του γαλλικού λαού στη Βουλή.
36. Συνταξιοδότηση στα 60 έτη για όλους και στα 55 έτη για τα άτομα που έχουν εργαστεί σε χειρωνακτικό επάγγελμα (π.χ. οικοδόμοι).
37. Δεδομένου ότι ένα 6χρονο παιδί δεν μπορεί να μείνει μόνο του, να επεκταθεί ως την ηλικία των 10 ετών το σύστημα φύλαξης παιδιών εργαζομένων.
38. Να ευνοηθεί η σιδηροδρομική μεταφορά των εμπορευμάτων.
39. Όχι παρακράτηση του εισοδήματος στην πηγή.
40. Τέλος στις προεδρικές αποζημιώσεις εφ' όρου ζωής.
41. Απαγόρευση της καταβολής ειδικού τέλους στις εμπορικές επιχειρήσεις όταν οι πελάτες πληρώνουν με κάρτα.
42. Νέος φόρος στα ναυτιλιακά καύσιμα και στην κηροζίνη αεροσκαφών.

Πηγή: mediapart.fr

αφιέρωμα Κίτρινα Γιλέκα, ένα σημαντικό κίνημα

Ούτε ένας από τις εκατοντάδες συλληφθέντων του προηγούμενου Σαββάτου δεν ήταν «σεσημασμένος». Κανείς δεν είχε συλληφθεί ποτέ στο παρελθόν, και κανείς δεν ήταν μέλος ακροδεξιάς, αναρχικής ή ακροαριστερής (σύμφωνα με την επίσημη ορολογία...) οργάνωσης. «Περιμέναμε μπακαλάκιδες και βρεθήκαμε μπροστά σε εργάτες, τεχνίτες, βιοτέχνες, νοικοκυρές, τραπεζοϋπαλλήλους», ομολογούσε στο Mediapart ένας μάρτυρας της προσαγωγής συλληφθέντων. Αυτό δεν εμποδίζει βέβαια τα αυτόφωρα δικαστήρια να μοιράζουν απλόχερα ποινές...

Τα Κίτρινα Γιλέκα αποδομούν την κατηγορία ότι δεν νοιάζονται για τη ρύπανση: κοινοποίησαν οδηγία με την οποία καλούν τους διαδηλωτές να ρίχνουν στα ΜΑΤ μόνο οικολογικές μπουγιές, που ξεπλένονται με νερό. Ντουκόκρωμα, τέλος!

Τραμπιστές, πουτινικοί και ακροδεξιοί...

Ο πανικός οδηγεί σε γελοιοποίηση: τα Κίτρινα Γιλέκα δουλεύουν για λογαριασμό του Πούτιν. Ή του Τραμπ. Διαλέγετε και παίρνετε! Επάνω αριστερά, το tweet του Μπρις Κουτιριέ, ενός διάσημου και σοβαρού, υποτίθεται, δημοσιογράφου της κρατικής τηλεόρασης: «Πρόκειται για δάκτυλο του Πούτιν. Θα τον βόλευε ένας μικρός εμφύλιος πόλεμος στη Γαλλία»... Επάνω δεξιά, το tweet της ομάδας επικοινωνίας του Μακρόν, που «αποκαλύπτει» ότι τα Κίτρινα Γιλέκα προετοιμάζονταν, με τη βοήθεια του περιβάλλοντος Τραμπ, ήδη λίγο μετά την εκλογή του Μακρόν! Το συγκεκριμένο tweet «εξαφανίστηκε» βέβαια μέσα σε λίγες ώρες, αφού το μόνο που προκάλεσε ήταν τρανταχτά γέλια. Κάτω, ο υπουργός Ζεράντ Νταρμανέν, ένας από τους τελευταίους που επέμειναν στον ισχυρισμό ότι πρόκειται για κινητοποίηση της Ακροδεξιάς: «Δεν είναι κίτρινα γιλέκα αυτοί που διαδηλώνουν. Είναι φασιστική πανούκλα. Το κίτρινο γιλέκο δεν μπορεί να κρύψει το ποικίμο του φαιοκίτωνα», ισχυρίστηκε με τουπέ σε τηλεοπτική συνέντευξή του στο κανάλι RTL. Το σύνθημα για την επιχείρηση αποδόμησης του κινήματος το είχε δώσει ο ίδιος ο Μακρόν, από τον οποίο πήρε την σκυτάλη ο υπουργός Εσωτερικών Κριστόφ Καστανέρ, που έλεγε ότι «τα επεισόδια τα προκαλούν ακροδεξιοί που υπάκουσαν στο κάλεσμα της Λεπέν»... Όλη αυτή η προπαγανδιστική καμπάνια κατέρρευσε με πάταγο.

Στιγμιότυπα ενός πανικόβλητου συστήματος

Τα Κίτρινα Γιλέκα ταράζουν συθέμελα το σύστημα που ανέδειξε τον Μακρόν

Σε μια προσπάθεια κατευνασμού του κινήματος των Κίτρινων Γιλέκων, ο Μακρόν έβαλε τον πρωθυπουργό Εντουάρ Φιλίπ να ανακοινώσει, στις αρχές της εβδομάδας, την αναστολή επιβολής του νέου φόρου στα καύσιμα - που αποτέλεσε το έναυσμα για το λαϊκό ξεσπάσμα. Ήταν μια κίνηση «φτωχή», κι επιπλέον ήρθε πολύ αργά. Καθώς η πρώτη αυτή υποχώρηση έγινε αντιληπτή από τις λαϊκές τάξεις ως απόπειρα κοροϊδίας, ο πανικός εισέβαλε για τα καλά στο γαλλικό προεδρικό μέγαρο. Έτσι προχθές ο Μακρόν προέβη σε μία ακόμη απελπισμένη κίνηση: «αδειάζοντας» τον πρωθυπουργό του, ανακοίνωσε ότι ο νέος φόρος δεν αναβάλλεται απλώς, αλλά ακυρώνεται. Πολύ αργά πια. Μάλλον ο Μακρόν και τα δυναμικά κέντρα που τον στηρίζουν δεν είχαν κατανοήσει το βάθος του προβλήματος και το εύρος της οργής.

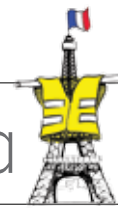
Έτσι όλοι προετοιμάζονται για τη σημερινή τέταρτη πανεθνική κινητοποίηση. Το στρατόπεδο των από πάνω φαίνεται να έχει εξαντλήσει τα βέλη της προπαγανδιστικής φαρέτρας του: η κατασυκοφάντηση των Κίτρινων Γιλέκων έχει γυρίσει μπουμέρανγκ. Η λαϊκή υποστήριξη προς το κίνημα ξεπερνά το 70%, και η δημοτικότητα του Μακρόν έχει κατακυβηθεί σε ποσοστά που, από όλους τους μεταπολεμικούς Γάλλους προέδρους, μόνο ο Ολάντ είχε «πετύχει». Όταν όλο το προπαγανδιστικό οικοδόμημα έχει καταρρεύσει

και κανείς δεν δείχνει πρόθυμος να δαγκώσει τα καχεκτικά καρότα που πρόσφερε η κυβέρνηση, τι μένει; Η παλιά καλή καταστολή! Η κυβέρνηση παρατάσσει σήμερα στους δρόμους του Παρισιού κι άλλων πόλεων 90.000 πάνοπλους αστυνομικούς (έναντι 60.000 το περασμένο Σάββατο, που είχαν ήδη αυξηθεί από τις 45.000 του προπερασμένου κ.ο.κ.). Στο πλάι τους θα παραταχθούν, για πρώτη φορά, και δεκάδες τεθωρακισμένα της στρατοχωροφυλακής (διαθέτει 80 σε όλη τη Γαλλία), εκατοντάδες ελεύθεροι σκοπευτές και άγνωστος αριθμός μυστικών πρακτόρων και παρακρατικών - όπως ένας πρώην σύμβουλος του Μακρόν που είχε πιαστεί να «βοηθά την αστυνομία» χτυπώντας διαδηλωτές...

Πανστρατιά ενάντια στον «εσωτερικό εχθρό»

Η προετοιμασία αυτή τη φορά είναι μεθοδική: μεταξύ άλλων, προετοιμάζουν χώρους μαζικής κράτησης εκατοντάδων διαδηλωτών, καθώς το προηγούμενο Σάββατο τα κελιά των αστυνομικών τμημάτων αποδείχτηκαν ανεπαρκή. Η γενική εισαγγελία επιτρέπει την «προληπτική κράτηση» (!) ανθρώπων που «η συμπεριφορά τους θα μπορούσε να θεωρηθεί απειλητική» - άλλη μια πρόνοια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης και του λεγόμενου αντιτρομοκρατικού νόμου, που υποτίθεται ότι αποσκοπούν στην καταπολέμηση των τζιχαντιστών. Αλλά χρησιμοποιούνται

ενάντια στα Κίτρινα Γιλέκα, τον νέο «εσωτερικό εχθρό». Αν θα μπορέσουν όλα αυτά να κάμψουν την εξέγερση, και τα νέα τμήματα των λαϊκών τάξεων και της νεολαίας που πυκνώνουν τις γραμμές της, είναι αμφίβολο. Ήδη την Τετάρτη ο Μακρόν κυνηγήθηκε από εξαγριωμένους πολίτες όταν επισκέφθηκε μια πυρπολημένη νομαρχία. Πανεπιστήμια και σχολεία βρίσκονται σε αναβρασμό και αποφασίζονται καταλήψεις, συναντώντας μια πρωτοφανή καταστολή από τα ΜΑΤ. Είναι εκατοντάδες οι μαζικές συλλήψεις και οι σοβαροί τραυματισμοί νέων, που προστίθενται στα θύματα της καταστολής ενάντια στις κινητοποιήσεις των Κίτρινων Γιλέκων. Όλα αυτά βέβαια αποσιωποούνται ή υποβαθμίζονται από τα γαλλικά και διεθνή ΜΜΕ. Σιωπή για την 8οχρονη Μαρσεγιέζα που πέθανε από καρδιακή ανακοπή όταν τα ΜΑΤ έριξαν δακρυγόνα χειροβομβίδα μέσα στο διαμέρισμά της, απ' όπου παρακολούθουσε κινητοποίηση των Κίτρινων Γιλέκων. Τσιμουδιά για τον 28χρονο στην Τουλούζη, που βρίσκεται σε κώμα αφότου χτυπήθηκε από κοντά στο κεφάλι με flash-ball (την εξέλιξη μιας πιο ακίνδυνης, υποτίθεται, πλαστικής σφαίρας). Η άρχουσα τάξη αναγκάζεται να χρησιμοποιήσει όλο το ιδεολογικό αλλά και στρατιωτικό οπλοστάσιό της ενάντια στους σύγχρονους αβράκωτους. Αλλά η «τεχνογνωσία» της έχει στομώσει. Ο βασιλιάς είναι γυμνός!

Κίτρινα Γιλέκα: Το νόημα μιας εξέγερσης ■ ΤΟΥ Ερίκ Ζουγιό*

Είναι ήδη δυνατόν να διαβεβαιώσει κανείς, χωρίς να ακούγεται υπερβολικός, ότι το κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων κατάφερε μέσα σε δύο εβδομάδες να σφραγίσει για τα καλά την πολιτική ζωή στη χώρα μας. Όλα επιτρέπουν τη σκέψη ότι θα προκαλέσει έναν μεγάλο αναπροσανατολισμό του ρου της ιστορίας μας, παρόλο που σε αυτό το στάδιο είναι αδύνατο να προσδιοριστεί ο ρυθμός και οι τρόποι που θα συμβεί αυτό. Αυτό το κίνημα έρχεται από μακριά, υπακούει σε βαθιά αιτήματα και θα προκαλέσει ένα ωστικό κύμα, οι πολιτικές και ιδεολογικές συνέπειες του οποίου θα αναστατώσουν την εδώ και δεκαετίες κατεστημένη τάξη.

Ένα κίνημα δίχως προηγούμενο

Ο καθένας μπόρεσε να διαπιστώσει ότι το κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων δεν έχει προηγούμενο όσον αφορά τη μορφή του, για τουλάχιστον τρεις λόγους. Πρώτον, γεννήθηκε αυθόρμητα από την αγανάκτηση και τον θυμό που βιώνουν συλλογικά εκατομμύρια Γάλλων. Δεύτερον, αναπτύσσεται εκτός οποιουδήποτε θεσμικού πλαισίου και εκφράζει δυναμικά την άρνησή του να «κεφαλαιοποιηθεί» από τα κόμματα ή τα συνδικάτα – που όλα θεωρούνται α priori ύποπτα ότι θα επιχειρήσουν να αλλάξουν τη φύση του, καθώς (στην καλύτερη περίπτωση) αποτελούν τη βιτρίνα αντιπολίτευσης ενός μισητού συστήματος. Τρίτον, αποτελεί γέννημα απλών πολιτών που, στην πλειοψηφία τους, δεν ανήκαν ποτέ σε κάποιον πολιτικό σχηματισμό και δεν είχαν καν τη συνήθεια να διαδηλώνουν. Τέλος, έχει μια εθνική διάσταση, λόγω της επέκτασής του σε όλη την επικράτεια (περιλαμβανομένων των υπερπόντιων εδαφών) και της κοινωνικής ποικιλομορφίας των διαδηλωτών. Διαθέτει λοιπόν όλα όσα χρειάζονται για να αιφνιδιάσει και να αποσταθεροποιήσει τους πολιτικούς υπεύθυνους της χώρας, που είχαν καλομάθει εδώ και δεκαετίες να κυβερνούν εναλλάξ σε έναν ιδεολογικό μικρόκοσμο.

Ένας λαός που επανασυντίθεται

Το πιο εντυπωσιακό όταν παίρνεις μέρος στις αυθόρμητες συναθροίσεις σε όλους τους οδικούς κόμβους της χώρας είναι ίσως, πέρα από τον θυμό, η χαρά των ανθρώπων. Δες και μόνο το γεγονός του να βγεις από το σπίτι σου, να καταλάβεις τον δημόσιο χώρο και να κουβεντιάζεις πολιτικά με αγνώστους είναι ήδη, αυτό καθαυτό, ένας σκοπός. Η αρχή μιας αναγέννησης. Όλα τα Κίτρινα Γιλέκα νιώθουν, συγκεχυμένα, ότι ξαναγίνονται, για πρώτη φορά εδώ και δεκαετίες, λαός. Ότι ένα σύστημα που μισούν, το οποίο νόμιζε ότι τους νίκησε, έχει εμφανώς απονομιμοποιηθεί εξαιτίας της εμφάνισής τους. Ότι από εικονικοί πολίτες ξαναγίνονται πραγματικοί. Η αδελφούσύνη που γεννιέται αυθόρμητα στις πολιτικές συζητήσεις, η πηγαία χαρά που αναβλύζει από τον ελεύθερο διάλογο

μεταξύ πολιτών, είναι η πρώτη εκδήλωση μιας συλλογικής ορμής ιστορικής εμβέλειας. Πράγματι, έχοντας κορυφωθεί, η γενική κρίση αντιπροσώπευσης επιλύεται μπροστά στα μάτια μας μέσα σε μια θεαματική διαδικασία αυθόρμητης ενσάρκωσης του λαού, ο οποίος απορρίπτει χωρίς δικαιώμα έφεσης όλους αυτούς που εδώ και πολύ καιρό ισχυρίζονταν ότι τον εκπροσωπούν – μόνο και μόνο για να τον μικρύνουν.

Τριάντα χρόνια μαζεμένου θυμού

Η φορολογία δεν αποτελεί παρά την άμεση αιτία του λαϊκού ξεσηκωμού. Αυτό που δεν κατανοούν οι ηγέτες μας είναι ότι ο θυμός που εκφράζεται τώρα έχει συσσωρευθεί εδώ και πάνω από τριάντα χρόνια. Τριάντα χρόνια απογοήτευσης, δυσaráσκειας και πικρίας μπροστά στην παρακμή των δημόσιων υποθέσεων, η οποία επιβλήθηκε σε μια απρόθυμη Γαλλία από συμβιβασμένους και ασπόνδυλους ηγέτες, στο όνομα μιας δίχως τέλος προσαρμογής στην παγκοσμιοποίηση και της αναγκαίας υποταγής σε μια δήθεν σωτήρια ευρωπαϊκή οικοδόμηση. Τριάντα χρόνια κοινωνικής οπισθοχώρησης, χρηματοπιστωτικής απορρύθμισης, οικονομικής αποδυνάμωσης και κρατικής υποχώρησης σε όλους τους τομείς. Τριάντα χρόνια μαζεμένου θυμού που ξαφνικά εκρήγνυται στο πρόσωπο των ηγετών μας, έκπληκτων από την απροσδόκητη ανάσταση του λαού ως άμεσης και ενεργούς πολιτικής δύναμης.

Μακρόν: νόμιμος αλλά όχι νομιμοποιημένος πρόεδρος

Σήμερα, καθώς τα πράγματα ξαναμπαίνουν στη σωστή θέση τους, συνειδητοποιούμε ότι δεν υπάρχει δημοκρατία χωρίς το λαό στους δρόμους. Ότι χρειάστηκε να θυμηθούμε το αυταπόδεικτο, λέει πολλά για τον πολιτικό εκφυλισμό και την απονέκρωση της δημοκρατίας τις τελευταίες τρεις δεκαετίες.

Για να επιτευχθεί αυτή η συνειδητοποίηση, έπρεπε το σύστημα να φτάσει στα άκρα την καταστροφική του δυνατότητα: εκλεγμένος από το 16% των εγγεγραμμένων, ο Εμανουέλ Μακρόν εφάρμοσε εδώ και 18 μήνες μια πολιτική που ωφελεί μόνο τους πλουσιότερους – δηλαδή το 10 με 15% του πληθυσμού... Ο Μακρόν είναι οπωσδήποτε νόμιμος, αλλά όχι νομιμοποιημένος πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας, με μια πολιτική που πλήττει τη συντριπτική πλειοψηφία των Γάλλων. Σε αυτή τη διαδικασία αργής καταστροφής αντιτίθεται σήμερα ο λαός, και τα Κίτρινα Γιλέκα δεν είναι παρά η ενεργητική πρωτοπορία του.

Υποχρεωμένοι να επιλέξουν

Σήμερα όλοι οι πολιτικοί και συνδικαλιστικοί ηγέτες είναι άνευ όρων υποστηρικτές της ευρωπαϊκής οικοδόμησης. Όλοι είναι τυφλοί μπροστά στις αποτυχίες της. Όλοι δείχνουν προς το είδωλό τους μια πίστη παγανιστική, που ξεπερνά αυτήν των πρωτόγονων. Σε όλα τα σημαντικά ζητήματα έχουν συνήθει να θυσιάζουν συστηματικά το λαό για χάρη του ευρωπαϊστικού σχεδίου. Υπονόμευσαν μεθοδικά, στο όνομα της «Ευρώπης», τις αναγκαίες συνθήκες για την ανάπτυξη και την έκφραση της δημοκρατίας στη Γαλλία. Αυτό δεν μπορεί πλέον να συνεχιστεί αφού, πέρα από τα λαϊκά στρώματα, και οι μεσαίες πλέον τάξεις αποσυντίθενται και διαμαρτύρονται. Στριμωγμένοι μεταξύ του λαού και της Ε.Ε., οι επικεφαλής είναι υποχρεωμένοι να επιλέξουν. Διότι, εδώ και δύο εβδομάδες, έχει παρέλθει ανεπιστρεπτή η εποχή που την έβγαζαν καθαρή με προσποιήσεις.

* Ο Ερίκ Ζουγιό είναι καθηγητής ιστορίας. Το πλήρες άρθρο, από το οποίο εδώ παρατίθενται ορισμένα μόνο αποσπάσματα, δημοσιεύθηκε στις 4 Δεκεμβρίου στον δικτυακό τόπο «Οι Κρίσεις» (www.les-crisis.fr).

Καύσιμα:

Για μια λαϊκή οικολογία

Η μεγάλη αύξηση των φόρων επί των καυσίμων πραγματοποιείται στο όνομα της οικολογίας. Αλλά πρόκειται για μια ανεύθυνη απόφαση, που δεν εγγράφεται σε μια παγκόσμια στρατηγική οικολογικής μετάβασης. Είναι βάσιμη η υποψία ότι αυτοί οι φόροι χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση φοροαπαλλαγών για τους πιο πλούσιους και τις επιχειρήσεις (χωρίς καμία θετική επίδραση στην απασχόληση). Εξάλλου οι δαπάνες για την οικολογία δεν αυξάνονται:

- Οι οικοδομές (θέρμανση οικιών και γραφείων) αντιστοιχούν στη Γαλλία στο 20% των εκπομπών αερίων ρύπων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Όμως η κυβέρνηση μείωσε τις επιδοτήσεις για τη θερμική ανακαίνιση των παλιών οικοδομών. Με τον ίδιο τρόπο, φρενάρει την κατασκευή νέων – λιγότερο ενεργοβόρων – κατοικιών, τόσο από ιδιώτες όσο και, πολύ περισσότερο, για τις κατασκευασόμενες από το Δημόσιο λαϊκές κατοικίες με χαμηλό ενοίκιο.
 - Οι μεταφορές αντιστοιχούν στο 30% των εκπομπών αερίων ρύπων. Τίποτα δεν έχει προβλεφθεί για τη μείωση της μεταφοράς εμπορευμάτων με νταλίκες μέσω των αυτοκινητοδρόμων – η οποία ευθύνεται για το ένα τρίτο των εκπομπών. Το μερίδιο των σιδηροδρομικών μεταφορών εμπορευμάτων κατέρρευσε στο 10% σήμερα, από 24% που ήταν το 1990. Οι σιδηρόδρομοι υποφέρουν από τον αθέμιτο ανταγωνισμό των αυτοκινητοδρόμων.
 - Τίποτα δεν έχει προβλεφθεί για την προώθηση των εμπορευματικών μεταφορών μέσω σιδηροδρόμων και τη φορολόγηση των οδικών εμπορευματικών μεταφορών μώστε να καταστούν λιγότερο ελκυστικές. Βέβαια η καταπολέμηση του αθέμιτου ανταγωνισμού που ασκούν οι εταιρίες οδικών μεταφορών (χάρη στη χρησιμοποίηση φτηνών ξένων οδηγών και στη δίχως επιπτώσεις ρύπανση που προκαλούν) θα στρεφόταν κατά της αρχής του «ελεύθερου ανταγωνισμού»...
 - Το λεγόμενο άνοιγμα στον ανταγωνισμό έβλαψε σοβαρά τις σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές. Σαν να μην έφτανε αυτό, η κυβέρνηση επέκτεινε το άνοιγμα και στη μεταφορά επιβατών. Συνείπια θα είναι να καταργηθούν κι άλλες «ζημιογόνες» σιδηροδρομικές γραμμές, ιδίως «μικρές κλίμακας». Κατά τον ίδιο τρόπο, δεν έχει προβλεφθεί καμία επιβολή φόρου στην ιδιαίτερα ρυπογόνα κηροζίνη που χρησιμοποιούν τα αεροσκάφη.
- ...Η οικολογία πρέπει να είναι λαϊκή. «Χάρη» στον Μακρόν, παραμένουμε όσο πιο μακριά γίνεται από αυτόν τον στόχο.

* Απόσπασμα από άρθρο του Κριστόφ Ραμό, μέλους της ομάδας «Οι Εμβρόντιοι Οικονομολόγοι / Les Économistes Atterrés», που δημοσιεύθηκε στην ηλεκτρονική εφημερίδα «Η Εποχή της Πράξης» (www.lagedefaire-lejournal.fr)

αφιέρωμα

Κίτρινα Γιλέκα, ένα σημαντικό κίνημα

Το πλασματικό κεφάλαιο και ο νέος παγκόσμιος καπιταλισμός της αρπαγής

■ του Πάννη
Δουλφί

Οποιαδήποτε, κατά την άποψή μου, απόπειρα επαναπροσδιορισμού και διαμόρφωσης του κοινωνικο-πολιτικού υποκειμένου που θα επιχειρήσει την ανατροπή της άθλιας πραγματικότητας που βιώνουμε – υπερβαίνοντας το ρηχό, το τετριμμένο και το εφήμερο –, θα πρέπει να αναμετρηθεί με τη διαύγηση της συγκεκριμένης σημερινής πραγματικότητας, σε παγκόσμιο και ελληνικό επίπεδο. Καταθέτω στη συνέχεια κάποιες σκέψεις στην κατεύθυνση αυτή για ένα γόνιμο διάλογο.

✓ Στη σημερινή πραγματικότητα η γεωπολιτική (ως διεθνές πεδίο άσκησης ισχύος και συγκρούσεων για την κατάκτηση πόρων και εδαφών), η οικονομία (με κυρίαρχους τους μηχανισμούς λεηλασίας και υφαρπαγής) και τα ζητήματα που άπτονται της εθνικής υπόστασης (εστίες των ανθρώπων και μεγάλη εστία της εδαφικής επικράτειας και ακεραιότητά της) είναι απολύτως αλληλένδετα

Η παγκόσμια Νέα Τάξη που ξεδιπλώνεται μπροστά στα μάτια μας αποτελεί την επιθετική απάντηση των, σε παγκόσμια κλίμακα, κυρίαρχων ελίτ στην εξάντληση του μεταπολεμικού κοινωνικο-οικονομικού υποδείγματος του φορντισμού, (μαζική παραγωγή, διευρυμένη αναπαραγωγή του καπιταλισμού, σοσιαλδημοκρατική συναίνεση με το κοινωνικό κράτος, κενσιανή οικονομική διαχείριση) και τη διεθνή ισορροπία των μεγάλων δυνάμεων μεταξύ των ιμπεριαλιστικών χωρών του καπιταλιστικού κέντρου με τις λεγόμενες χώρες του πρώην «υπαρκτού σοσιαλισμού» (βλ. κρατικού καπιταλισμού).

Σε μια πρώτη φάση, με την εξάπλωση του νεοφιλελευθερισμού, αρχικά στη «Δύση» και στη συνέχεια παγκοσμίως με την κατάρρευση και μεταλλαγή των καθεστώτων του κρατικού καπιταλισμού, εγκαθιδρύθηκε η λεγόμενη παγκοσμιοποίηση – δηλαδή η συσσώρευση του κεφαλαίου στον χρηματοπιστωτικό τομέα, η χρηματιστικοποίηση της οικονομίας, η απορρύθμιση των αγορών κεφαλαίου, χρήση και των ρυθμίσεων του κοινωνικού κράτους και των εργασιακών δικαιωμάτων, η μείωση των πραγματικών αμοιβών της εργασιακής δύναμης σε εθνικό

και παγκόσμιο επίπεδο, η διόγκωση και έντονη διεθνοποίηση των ροών χρηματικού κεφαλαίου (πραγματικό και πλασματικό κεφάλαιο), η χρεοκρατία με την μεγάλη παράλληλη συσσώρευση κρατικών και ιδιωτικών χρεών, επιχειρήσεων και νοικοκυριών, η επιλεκτική μετατόπιση της παραγωγικής βάσης στην Ανατολή και τον Νότο – βλ. Ινδία, Κίνα, Βραζιλία και μερικές ακόμη χώρες του πρώην «τρίτου κόσμου» –, οι μαζικές μεταναστευτικές ροές προς τη Δύση (1) και η συρρίκνωση της εθνικής κυριαρχίας των εθνικών κρατών της περιφέρειας, παράλληλα με τη συγκρότηση περιφερειακών κρατικών λιγότερο ή περισσότερο ολοποιητικών ενοποιήσεων.

Το πλαίσιο αυτό (1974-2008) που διατηρήθηκε για 35 περίπου χρόνια, έφθασε κι αυτό σε κάποια όρια με το ξέσπασμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008 αρχικά στις ΗΠΑ και στη συνέχεια εξαπλώθηκε παγκοσμίως με ιδιαίτερη έμφαση στους «αδύναμους κρίκους» του συστήματος. Η σημερινή γενικευμένη άγρια επίθεση των ελίτ σε παγκόσμιο επίπεδο υπήρξε αποτέλεσμα των ορίων αυτών. Αξιοποιώντας τα σύγχρονα χρηματοοικονομικά και νομισματικά μέσα, παράλληλα με τα εξελιγμένα στρατιωτικά-πολεμικά μέσα, επιδίδονται σε μια άνευ προηγουμένου αποικιοποίηση των συνθηκών της ανθρώπινης ύπαρξης, με την εξάρθρωση κρατικών υποστάσεων και την αλλαγή συνόρων, την υφαρπαγή των υλικών περιουσιακών στοιχείων των λαϊκών στρωμάτων στις νέο-αποικιοκρατούμενες και όχι μόνο χώρες, τις μαζικές κοινωνικές και εθνικές γενοκτονίες, τον πολιτισμικό και οικονομικό εξανδραποδισμό, τη δημιουργία νέων απόκληρων, ξεριζωμένων και χρεωμένων ανθρώπων, με στόχο την κατάκτηση και συγκέντρωση του υλικού πλούτου στη διεθνή ολιγαρχία του «χρηματιστικού κεφαλαίου» και την ολοκληρωτική εγκαθίδρυση ενός νεοπαγούς οικονομικού συστήματος με «νέο-φεουδαρχικά» χαρακτηριστικά. Η διαδικασία αυτή της γενικευμένης κοινωνικής αποστέρησης, αποτελεί την κυριαρχία του πλασματικού κεφαλαίου – δηλαδή της «μη δυνάμενης να πραγματοποιηθεί αξίας της νεκρής εργασίας» στις ανθρώπινες ζωές.

Έτσι, σήμερα, αυτό που ονομάζεται καπιταλισμός ή το διαμορφωμένο υπό την κυριαρχία του κεφαλαίου νεωτερικό κοινωνικό-οικονομικό σύστημα, έχει εισέλθει σε μια νέα τροχιά, όπου η διαδικασία της εκμετάλλευσης μέσω της καπιταλιστικής παραγωγικής διαδικασίας του βιομηχανικού τομέα, δεν αποτελεί πλέον το κυρίαρχο στοιχείο κοινωνικής αναπα-

ραγωγής, αλλά επικρατεί η λεηλασία και η υφαρπαγή, η καταστροφή έναντι της «ανάπτυξης» και ο αποκλεισμός έναντι της ενσωμάτωσης. Σε αυτό το πλαίσιο οι προηγούμενες κοινωνικές διαστρωματώσεις διαλύονται και ρευστοποιούνται σε αδιανόητες για τα υφιστάμενα εννοιολογικά πλαίσια κοινωνικές υποστάσεις, οι παλιές διαχωριστικές διαιρέσεις του κοινοβουλευτισμού και του νεωτερικού τόξου «Αριστερά»-«Δεξιά» (και Κέντρου στη συνέχεια) απογυμνώνονται πλήρως, και ο ίδιος ο κοινοβουλευτικός δημοκρατισμός εξαλείφεται με διάφορους τρόπους (μέσα από την επικράτηση υπερεθνικών δεσμευτικών κανόνων και τους μηχανισμούς πίεσης των διεθνοποιημένων αγορών κεφαλαίου και χρήματος), παράλληλα με τον περιορισμό ή τη στέρση της εθνικής κυριαρχίας των περιφερειακών εθνικών κρατών, σε μια μόνιμη «κατάσταση εξαίρεσης», στην οποία οι πολιτικοί διαχωρισμένοι απολύτως από οποιαδήποτε έννοια εκπροσώπησης, συμμετέχουν ενεργά με ίδιο όφελος, ως μια πραγματική κοινωνική τάξη (2). Παρά το γεγονός ότι η, ατελής, ούτως ή άλλως, μαρξική ταξική θεώρηση της καπιταλιστικής (και όχι μόνο) κοινωνίας μέσα από το διπολικό σχήμα αστική-εργατική τάξη, έστω και δυνάμει, δεν επιβεβαιώθηκε σε καμιά κοινωνική πραγματικότητα έκτοτε, στη σημερινή εποχή ζούμε έναν κοινωνικό διπολισμό, που επιβάλλει τη διαμόρφωση νέων θεωρήσεων, που θα διευκολύνουν την ενοποίηση, των κατακερματισμένων κυριαρχούμενων στρωμάτων στον κοινωνικά πλειοψηφικό αυτόν πόλο αυτό, μέσα από μια νέα συνείδηση ταυτότητας.

Έτσι, στη σημερινή πραγματικότητα η γεωπολιτική (ως διεθνές πεδίο άσκησης ισχύος και συγκρούσεων για την κατάκτηση πόρων και εδαφών), η οικονομία (με κυρίαρχους τους μηχανισμούς λεηλασίας και υφαρπαγής) και τα ζητήματα που άπτονται της εθνικής υπόστασης (εστίες των ανθρώπων και μεγάλη εστία της εδαφικής επικράτειας και ακεραιότητά της) είναι απολύτως αλληλένδετα.

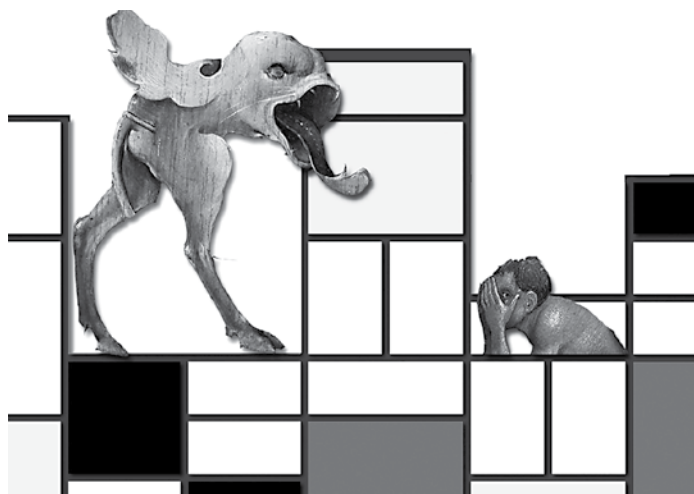
Αν η παραπάνω συνοπτική ανάγνωση της σημερινής πραγματικότητας ευσταθεί, τίθεται το ζήτημα της συλλογικής ταυτότητας που μπορεί να αξιώσει αποτελεσματικά την ανατροπή της, το πεδίο αυτής (εθνικό, περιφερειακό ή παγκόσμιο) και τα μέσα της (υπέρβαση του υφιστάμενου πολιτικού στοιχείου), επικεντρώνοντας στη χώρα και στο έδαφος που ζούμε και

σε ορατό από μας χρονικό ορίζοντα. Δεν είναι του παρόντος κειμένου η ανάλυση αυτή, αλλά σημειώνω ότι η προσωπική μου πεποίθηση είναι ότι το πεδίο είναι το «εθνικό», αφού μόνο σε τέτοιο έδαφος είναι εφικτή κατ' αρχάς η απαιτούμενη πολιτική ανασυγκρότηση σε πραγματική δημοκρατική βάση, με την αποδέσμευση από τους διεθνείς καταναγκασμούς που περιγράφηκαν και τη συμφιλίωση του έθνους με το κράτος που το υποσκάπτει από γεννήσεώς του, το δε κοινωνικό υποκείμενο δεν μπορεί να συγκροτηθεί σε «ταξική» βάση (έστω και με «κοινωνικές συμμαχίες»), αλλά ως ετερογενές κοινωνικό σώμα με διακυβευόμενη από τις σημερινές πολιτικές ύπαρξη, που μπορεί να ενοποιηθεί και να αποκτήσει ενεργητική-ανατρεπτική υπόσταση, ανιχνεύοντας το εθνικό πολιτισμικό ίχνος μέσα από μια διαδικασία αφύπνισης και αναγέννησης.

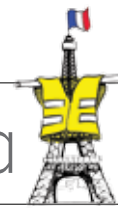
Σημειώσεις

(1) Η διόγκωση των μεταναστευτικών ροών προς τις χώρες κυρίως του «καπιταλιστικού κέντρου» από τη δεκαετία του 1980, που ήταν το παράλληλο και αντίστροφο φαινόμενο με τη μετατόπιση παραγωγικών δραστηριοτήτων στην Ανατολή, θα πρέπει να θεωρηθούν ως ενιαίο φαινόμενο-χαρακτηριστικό της παγκοσμιοποίησης, που τη διαφοροποιεί από προηγούμενες ιστορικές τάσεις μεγάλης διεθνοποίησης, έχοντας ως επίκεντρο το «απόλυτο» έναντι του «συγκριτικού» πλεονεκτήματος στον διεθνή καταμερισμό της εργασίας. Παρά το γεγονός ότι ο ίδιος ο Μαρξ και ο Ένγκελς στην Α' Διεθνή, είχαν λάβει σαφή αρνητική θέση, εξηγώντας το αποκλειστικό όφελος των μεγάλων καπιταλιστών μέσω της υπονόμευσης των εργασιακών δικαιωμάτων, η μεγάλη πλειονότητα της σημερινής Αριστεράς του δικαιωτισμού, των μειονοτήτων και των ανοικτών συνόρων, συντάσσεται με τον παγκοσμιοποιητικό νεοφιλελευθερισμό, γεγονός που την περιθωριοποιεί σε όφελος των νέων πολιτικών μορφωμάτων, δημαγωγικού, στις περισσότερες περιπτώσεις, χαρακτήρα, σε μια αλληλοτροφοδοτούμενη πλασματική και αδιέξοδη διεκυστίδα. Ο νέος εχθρός της «πολιτικά ορθής» Δεξιάς και της «παγκοσμιοποιητικής Αριστεράς», είναι η Ακροδεξιά.

(2) Άλλωστε το νεωτερικό κοινωνικό-οικονομικό σύστημα στην ιστορική του διαδρομή υπήρξε απόλυτα συνυφασμένο με την κατάκτηση, την υποταγή, την λεηλασία, τον ξεριζωμό, τους αποκλεισμούς και τις γενοκτονίες, με τη λεγόμενη πρωταρχική συσσώρευση (που δεν ήταν μια, όπως ο Μαρξ την εντόπισε στην Αγγλία του 18ου αιώνα), την αποικιοκρατία, τη δουλεία, την εξολόθρευση των αυτοχθόνων γηγενών στον νέο κόσμο, στις αποικίες και αλλού και τους πολέμους. Έτσι θα μπορούσε κάποιος να υποστηρίξει βίαια ότι «κατάσταση εξαίρεσης» ήταν το μεταπολεμικό καπιταλιστικό κοινωνικό-οικονομικό υπόδειγμα.

Κίτρινα Γιλέκα, ένα σημαντικό κίνημα

αφιέρωμα

Μπορεί πολλοί να θεωρήσουν περίεργο ότι περιλαμβάνουμε στο παρόν αφιέρωμα για τα Κίτρινα Γιλέκα την τοποθέτηση μιας Αμερικανίδας ηθοποιού, διάσημης μιν, αλλά όχι για την πολιτική της δράση. Όμως ακριβώς το γεγονός πως ένας τέτοιος άνθρωπος νιώθει την ανάγκη να τοποθετηθεί για το κίνημα που εξελίσσεται στη Γαλλία δείχνει, πρώτον, ότι πρόκειται για ένα ξέσπασμα που δίκαια προκαλεί την προσοχή και γεννά τη συμπάθεια κάθε ανθρώπου καλής θέλησης όπου γης. Δεύτερον, ότι ακόμη και διαισθητικά καταλαβαίνει κανείς ότι δεν πρόκειται για μια συνηθισμένη

διαμαρτυρία, καθώς βάσει στο στόχαστρο την αφρόκρεμα των πολιτικών και των δογμάτων μιας νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης διεθνώς μισητής, αφού ισοπεδώνει χώρες, ανατινάζει κοινωνίες και καταργεί δικαιώματα σε όλο τον πλανήτη.

Γίνεται εμφανές από το κείμενο (που δημοσιεύθηκε αυτήν την εβδομάδα στην ιστοσελίδα www.pamelaandersonfoundation.org) ότι γράφτηκε μετά τις οξυτάτες και προσβλητικές επιθέσεις που δέχτηκε η Πάμελα Άντερσον εξαιτίας ενός σχολίου της στο twitter. Σε αυτό επεσήμαινε ότι τα Κίτρινα

Γιλέκα γεννήθηκαν μέσα από την αντιπαράθεση «μεταξύ των πολιτικών που εκπροσωπεί ο Μακρόν από τη μια, κι από την άλλη του 99%, που έχει κουραστεί από την ανισότητα – όχι μόνο στη Γαλλία αλλά σε όλον τον κόσμο». Απαντώντας θαρραλέα στις κατηγορίες ότι είναι υποστηρίκτρια της βίας, της... μόλυνσης του περιβάλλοντος κ.λπ., η Πάμελα Άντερσον τοποθετείται με τρόπο «ακραίο» για τα δεδομένα των ΗΠΑ και του κοινού που την παρακολουθεί. Είναι λοιπόν μια εξαιρετική και ευχάριστη έκπληξη, που αξίζει να μοιραστήσουμε!

■ της Πάμελα Άντερσον

Τα Κίτρινα Γιλέκα κι εγώ

Είμαι ικανοποιημένη που τα ΜΜΕ πρόσεξαν το σύντομο τιτίβισμά μου στο twitter για την κατάσταση στη Γαλλία, τη δεύτερη πατρίδα μου, η οποία βιώνει μαζικές διαμαρτυρίες τις τελευταίες εβδομάδες. Ορισμένοι με κατηγορήσαν ότι υποστηρίζω τις ταραχές και τη βία και ισχυρίστηκαν ότι δεν κατανοώ το πρόβλημα. Γιατί τόση προκατάληψη; Ας δούμε λοιπόν, γιατί ξεσπούν τώρα αυτές οι διαμαρτυρίες; Διότι, αντί να υπνωτιστώ από τις φλεγόμενες φωτογραφίες, προτιμώ να αναρωτηθώ: «Από πού ξεφύτρωσαν οι κινητοποιήσεις;». Τα Κίτρινα Γιλέκα είναι ένα μαζικό λαϊκό κίνημα ενάντια στο σημερινό καταστημένο. Είναι μια εξέγερση που σιγόβραζε στη Γαλλία εδώ και χρόνια. Ένας ξεσηκωμός των απλών ανθρώπων ενάντια στο σημερινό πολιτικό σύστημα που –όπως και σε πολλές ακόμη δυτικές χώρες– τα βρίσκει με την ελίτ και περιφρονεί τους ίδιους τους πολίτες του. Η διαμαρτυρία ξεκίνησε όταν ο πρόεδρος Μακρόν ανακοίνωσε αύξηση των «αντιρρυπαντικών» φόρων, που θα έμπαινε σε ισχύ τον Ιανουάριο. Αποσκοπεί σε μεγαλύτερα έσοδα για τον δημόσιο προϋπολογισμό, καθώς και να λειτουργήσει ως κίνητρο ώστε οι άνθρωποι να εγκαταλείψουν τα πετρελαιοκίνητα οχήματα. Ο Μακρόν θέλει να τα καταργήσει εντελώς ως το 2040.

Όμως για πολλά χρόνια το γαλλικό κράτος ενθάρρυνε τους πολίτες να αγοράζουν πετρελαιοκίνητα οχήματα. Έτσι, το 2016 το 62% των αυτοκινήτων στη Γαλλία ήταν πετρελαιοκίνητα, ενώ το ποσοστό εκτινάσσεται στο 95% όσον αφορά τα βανάκια. Άρα δεν πρέπει να προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι νιώθουν προδομένοι. Πιθανότατα η αγορά ενός νέου αυτοκινήτου δεν είναι και μεγάλο πρόβλημα για τον πρόεδρο Μακρόν και τους υπουργούς του. Αλλά συνιστά ανυπέρογκτο εμπόδιο για πολλούς ανθρώπους που ήδη τα βγάζουν πέρα δύσκολα. Το αποτέλεσμα θα είναι πολλοί φτωχοί άνθρωποι να μην μπορούν να πάνε στη δουλειά τους, ιδίως όταν δεν υφίσταται αξιόπιστες δημόσιες μεταφορές.

Και τι λες για τη βία;

Πολλά ΜΜΕ αντιμετωπίζουν τους διαδηλωτές με τα κίτρινα γιλέκα ως εγκλημα-

τίες που προκαλούν καταστροφές. Εγώ πάλι βλέπω καταστροφικές δυνάμεις στην απέναντι πλευρά. Και τι λες για τη βία, με ρωτούν. Είμαι μια πεπεισμένη πασιφίστρια. Απεχθάνομαι τη βία. Αλλά την ίδια στιγμή γνωρίζω ότι όταν οι διαμαρτυρίες καταλήγουν βίαιες, αυτό πολύ συχνά αποτελεί αποτυχία και ευθύνη του κράτους. Μιλάμε για αποτυχία του κράτους να επιτρέψει στους πολίτες του να εισακούονται. Αυτή είναι η θέση πολλών διεθνών οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, περιλαμβανομένης της Διεθνούς Αμνηστίας.

Κάτι ακόμη: οι επικριτές των «βίαιων ταραχών» παριστάνουν ότι η σημερινή καπιταλιστική κοινωνία είναι μη βίαιη. Όμως η βία αποτελεί κομμάτι της σύγχρονης κοινωνίας, και παίρνει πολλές μορφές. Για παράδειγμα ο Φίλιπ Μπουργκουά αναγνωρίζει τέσσερις τύπους βίας:

1) Πολιτική βία, η οποία ασκείται στο όνομα κάποιας κρατικής εξουσίας ή ιδεολογίας.

2) Δομική βία, που αφορά την πολιτική και οικονομική τάξη μιας κοινωνίας στην οποία οι συνθήκες ανισότητας και εκμετάλλευσης θεσμοποιούνται – περιλαμβανομένης της εκμετάλλευσης φτηνής εργασίας και φυσικών πόρων στον αναπτυσσόμενο κόσμο.

3) Συμβολική βία, η οποία υφίσταται όταν οι καταπιεσμένοι και οι αδύναμοι εσωτερικεύουν την ταπείνωση και την ανισότητά τους.

4) Και, τελικά, καθημερινή βία – αυτή είναι η βία της «καθημερινότητας», όπως η εγκληματικότητα και η ενδοοικογενειακή βία. Αυτός ο τύπος βίας συχνά σχετίζεται με τη δομική βία (για παράδειγμα, η εγκληματικότητα με τη φτώχεια) ή με τη συμβολική (η ενδοοικογενειακή βία μπορεί να συνδεθεί με την ανισότητα των φύλων). Πόσο λοιπόν βαραινουν η βία που ασκούν ορισμένοι διαμαρτυρόμενοι και μερικά καμμένα πολυτελή αυτοκίνητα σε σύγκριση με τη δομική βία των γαλλικών και παγκόσμιων ελίτ; Όταν μερικοί διαδηλωτές καταστρέφουν αυτοκίνητα και καίνε μαγαζιά, επιτίθενται συμβολικά στην ατομική ιδιοκτησία – τη βάση του καπιταλισμού. Όταν συγκρούονται με αστυνομικούς, συμβολικά απορρίπτουν

και προκαλούν τις καταπιεστικές κρατικές δυνάμεις – δηλαδή δυνάμεις που προστατεύουν καταρχήν το κεφάλαιο. Άρα, είναι άστοχο να μου κάνουν μαθήματα ηθικής σε σχέση με καμένα αυτοκίνητα και σπασμένες τζαμαρίες τραπεζών. Αυτά πρέπει να διαβαστούν στο φόντο του σημερινού στάτους κβο. Ενός στάτους κβο στο οποίο διατηρείται η δύναμη των ισχυρών και η αδυναμία των ανίσχυρων. Ενός στάτους κβο κοινωνιών στις οποίες ελάχιστοι κερδίζουν και οι πολλοί χάνουν.

Και τι λες για την κλιματική αλλαγή;

Ορισμένοι μπορεί να νομίζουν ότι τα Κίτρινα Γιλέκα μάχονται εναντίον αγαθών πολιτικών, που αποσκοπούν στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Αλλά ας μην ξεχνάμε ότι το πλουσιότερο 10% ευθύνεται για σχεδόν 50% των εκπομπών, που οφείλονται σε ένα συγκεκριμένο καταναλωτικό τρόπο ζωής. Επίσης, η διακηρυγμένη καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής είναι συχνά μια πολύ επικερδής επιχείρηση και χρησιμοποιείται ως βιτρίνα για προνομιούχα σχέδια που διαφορετικά, λόγω του κόστους τους, δεν θα ήταν βιώσιμα. Αυτά τα σχέδια συχνά επιλέγονται με τρόπους διόλου διαφανείς.

Δεν πιστεύω ότι τα Κίτρινα Γιλέκα υποστηρίζουν βλαβερές πολιτικές που προκαλούν κλιματική αλλαγή. Στρέφονται ενάντια στο πολιτικό σύστημα και τις πολιτικές που υπηρετούν πολύ περισσότερο τους πλούσιους παρά τους φτωχούς.

Και μετά;

Το πραγματικό ερώτημα είναι εάν οι τωρινές διαμαρτυρίες μπορούν να μετασηματιστούν σε κάτι εποικοδομητικό. Είναι το τι φέρνει η επόμενη μέρα και εάν οι προοδευτικοί άνθρωποι στη Γαλλία, και σε όλον τον κόσμο, θα καταφέρουν να βρουν λύσεις στην κατεύθυνση της οικοδόμησης κοινωνιών ισότητας και ισοτιμίας.

Τα Κίτρινα Γιλέκα καλούν για μια νέα κατάσταση κοινωνικής δικαιοσύνης, για το δικαίωμα μιας ζωής αξιοπρεπούς, που θα βασίζεται σε δίκαιους μισθούς και σε ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα. Η μόνη λύση είναι να δημιουργήσουμε ένα τέτοιο σύστημα. Ένα σύστημα που θα στηρίζει και θα σέβεται τη ζωή της κοινότητας. Που θα αναδιανέμει τον πλούτο προς όφελος του λαού και του έθνους. Διότι, μέχρι στιγμής, οι άνθρωποι έχουν αποκλειστεί από την αναδιανομή του πλούτου. Κι έχουν εγκαταλειφθεί σε καθεστώς φτώχειας. Αλλά όλα αυτά θα ξανασυζητήσουμε...

✓ Είναι άστοχο να μου κάνουν μαθήματα ηθικής σε σχέση με καμένα αυτοκίνητα και σπασμένες τζαμαρίες τραπεζών. Αυτά πρέπει να διαβαστούν στο φόντο του σημερινού στάτους κβο. Ενός στάτους κβο στο οποίο διατηρείται η δύναμη των ισχυρών και η αδυναμία των ανίσχυρων. Ενός στάτους κβο κοινωνιών στις οποίες ελάχιστοι κερδίζουν και οι πολλοί χάνουν

02 διεθνή

Σύνοδος μηδέν

Η 13η Σύνοδος της ομάδας G20, δηλαδή των 19 ισχυρότερων οικονομιών του κόσμου συν της Ε.Ε. (εκπροσωπούν το 85% του παγκόσμιου ΑΕΠ) ολοκληρώθηκε πριν μια εβδομάδα στην Αργεντινή. Αποτέλεσμα; Μηδέν, πλην των γνωστών γενικόλογων διακηρύξεων. Τα μεγάλα παγκόσμια προβλήματα που υποτίθεται ότι θα εξετάζαν (ανισότητα, ανάπτυξη, διατροφική επάρκεια, εμπορικοί πόλεμοι, μετανάστευση κ.λπ.) έμειναν ως είχαν. Στην πραγματικότητα αυτή η Σύνοδος, περισσότερο από κάθε άλλη, χρησίμευσε ως φόντο για επίσημες, ανεπίσημες και μυστικές διμερείς επαφές και παζάρια, αφού κάθε ηγέτης που συμμετείχε ασχολούνταν πιο εμφανώς παρά ποτέ με τη δική του ατζέντα. Η πιο σημαντική στιγμή ήταν, για πολλούς, η ανεπίσημη συνάντηση Τραμπ-Πούτιν. Κι αυτή χωρίς αποτέλεσμα, αφού δεν προσέγγισαν καν μια λύση στις μεταξύ τους διαφορές – από το ουκρανικό ζήτημα ως τη συνέχιση της συνθήκης περιορισμού των πυρηνικών πυραύλων μέσου βεληνεκούς. Τελικά, οι μόνοι που μάλλον έμειναν ευχαριστημένοι πρέπει να ήταν οι ξενοδόχοι του Μπουένος Άιρες, και οι 23.000 αστυνομικοί που έβγαλαν τρελές υπερωρίες για να προστατεύσουν το ανφάν-γκατέ του διεθνούς πολιτικού προσωπικού από τους διαδηλωτές.

Διεθνές Σύμφωνο για τη Μετανάστευση

Υποκριτικός ανθρωπισμός με στόχο την εξυπηρέτηση της αγοράς

■ του Γιώργου Αναστασίου

Για πάνω από εννέα χρόνια οι υπηρεσίες του ΟΗΕ ετοίμαζαν μια διεθνή συμφωνία που θα επιχειρούσε να θέσει κανόνες για την «ασφαλή, συντεταγμένη και νόμιμη» μετανάστευση. Οι εργασίες αυτές κατέληξαν σε ένα σχέδιο 34 σελίδων* που δόθηκε στη δημοσιότητα στις 11 Ιουλίου 2018 και πρόκειται να υπογραφεί σε πανηγυρική Διάσκεψη του ΟΗΕ στην πόλη Μαρακές (Μαρόκο) στις 10-11 Δεκεμβρίου.

Όχι τυχαία, το σχέδιο αυτό επιχειρήθηκε να περάσει απαρατήρητο από τη κοινή γνώμη σε παγκόσμιο επίπεδο. Η παγκόσμια αναστάτωση που προκαλούν τα πρωτοφανή μεταναστευτικά ρεύματα και οι πολιτικές και κοινωνικές αναταράξεις που γεννούν οδήγησε στην απόφαση ότι η έγκρισή του θα ήταν πιο ανώδυνη αν οι διαδικασίες γίνονταν χωρίς δημοσιότητα, μακριά από τα κοινοβούλια και μια δημοκρατική δημόσια συζήτηση. Άλλωστε οι εμπνευστές του φρόντισαν από την αρχή να ξεκαθαρίσουν ότι οι προβλέψεις του σχεδίου είναι «μη δεσμευτικές νομικά» για τις χώρες μέλη του ΟΗΕ και ότι, στην πραγματικότητα, πρόκειται για μια «απλή δήλωση προθέσεων».

Η προσπάθεια αυτή της γραφειοκρατίας του ΟΗΕ, και του πόλου της παγκοσμιοποίησης που στηρίζει τη «βιομηχανία» της μετανάστευσης, θα γινόταν πραγματικότητα αν στις, αναμενόμενες, αντιδράσεις των ΗΠΑ του Τραμπ και του γνωστού κύκλου των ευρωπαϊκών χωρών του Βίσεγκραντ (Ουγγαρία, Πολωνία, Τσεχία, Σλοβακία) δεν έρχονταν να προστεθούν οι αντιδράσεις πολλών ακόμα ευρωπαϊκών χωρών – μεταξύ των οποίων η προεδρεύουσα της Ε.Ε. Αυ-

στρία, η Κροατία, η Βουλγαρία, η Ιταλία και η Ελβετία, η Σλοβενία, το Βέλγιο και η Δανία. Εκτός από αυτές, ενστάσεις έχει υποβάλλει η Βραζιλία, ενώ έχουν δηλώσει ότι δεν θα παραστούν στη Διάσκεψη η Αυστραλία και το Ισραήλ.

Οι προτάσεις του ΟΗΕ

Ο ΟΗΕ και η λεγόμενη «διεθνής κοινότητα» παρακολουθούν απαθείς και αδιάφοροι τη Μέση Ανατολή να φλέγεται, τις χώρες της να καταστρέφονται και τους λαούς της να εξανδραποδίζονται – στο φόντο του εντεινόμενου ιμπεριαλιστικού ανταγωνισμού για τον έλεγχο του φυσικού της πλούτου. Με την ίδια απάθεια και αδιαφορία παρακολουθούν και την οικονομική λεηλασία των χωρών της Αφρικής, της Ασίας, της Λατινικής Αμερικής. Όχι μόνο δεν είναι σε θέση να βάλουν φραγμό στις πολιτικές λεηλασίας και τοπικών ή γενικευμένων πολέμων, όχι μόνο δεν είναι σε θέση να καταγγείλουν τις αιτίες των παγκόσμιων μεταναστευτικών ροών, αλλά αδυνατούν και να διαχειριστούν στοιχειωδώς όσες σήμερα υπάρχουν. Ο χορός διασεκατομμυρίων που έχει στηθεί παγκόσμια διοχετεύεται σε μια παγκόσμια συντροφία κρατών, ιδρυμάτων τύπου Σόρος και «μη» κυβερνητικών οργανώσεων που ελέγχουν, στηρίζουν και επεκτείνουν την «παγκόσμια βιομηχανία» μετανάστευσης.

Όλοι αυτοί μαζί, υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, επιχειρούν τώρα να βάλουν κανόνες στο παιχνίδι τους και να νομιμοποιήσουν την παγκόσμια μετανάστευση ως «ανθρώπινο δικαίωμα». Ως «μοναδική» λύση προβάλλουν την οργανωμένη μαζική μετακίνηση

ανθρώπων από τις καταδικασμένες, από τους ίδιους, σε φτώχεια γειτονιές του πλανήτη προς τις χώρες της «ευημερίας», εκεί δηλαδή που παρατηρείται δημογραφική υποχώρηση, γήρανση του πληθυσμού και έλλειψη εργατικού δυναμικού. Πίσω από τον υποκριτικό τους ανθρωπισμό κρύβεται η εξυπηρέτηση των αναγκών της βιομηχανίας των ανεπτυγμένων χωρών του πλανήτη. Κρύβεται η επιθυμία των αγορών για φθηνό εργατικό δυναμικό αλλά και η μεγέθυνση της προσφοράς εργασίας ώστε να μειωθούν οι αμοιβές. Το πραγματικό ζητούμενο του σχεδίου του ΟΗΕ είναι η επιβολή ενός «εξισωτισμού» προς τα κάτω, προς την εξασθίωση της ζωντανής εργασίας.

Μαζί με αυτά προωθείται η διάλυση των κοινωνικών δομών, των παραδόσεων και του πολιτισμού κάθε χώρας σε ένα παγκόσμιο δήθεν πολυπολιτισμικό «χυλό», ικανό να υποδαυλίζει αντιθέσεις και να γεννά οξύτητα μεταξύ των υποτελών κοινωνικών στρωμάτων και τάξεων. Αντιθέσεις που εκμεταλλεύεται αποτελεσματικά και συγκροτεί παγκόσμια ένα ακροδεξιό, ρατσιστικό και ξενοφοβικό ρεύμα. Η μοναδική επιλογή που είναι ικανή να αντιμετωπίσει τα προβλήματα τα οποία γεννούν τα ιστορικών διαστάσεων σύγχρονα μεταναστευτικά ρεύματα είναι ένα παγκόσμιο κίνημα που θα αγωνίζεται για την εξασφάλιση όρων ώστε οι λαοί να ζουν ελεύθεροι σε ελεύθερες χώρες.

* Οι 23 προτάσεις-στόχοι του ΟΗΕ για «ασφαλή, συντεταγμένη και νόμιμη μετανάστευση» θα δημοσιευθούν, μαζί με το παρόν άρθρο, στην ηλεκτρονική έκδοση του Δρόμου.

γυρίζει

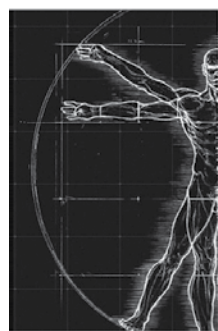
Ποιο Brexit;

Η πλειοψηφία των Βρετανών που ψήφισε υπέρ του Brexit, αλλά Brexit δεν βλέπει, έχει ένα τεράστιο πρόβλημα: δεν υπάρχει σχεδόν κανείς στο βρετανικό πολιτικό προσωπικό που να θέλει να υλοποιήσει την απόφαση του δημοψηφίσματος. Ακόμα και οι Συντηρητικοί ευρωσκεπτικιστές, με επικεφαλής τον πρώην ΥΠΕΞ Μπόρις Τζόνσον, περισσότερο σκέφτονται το πολιτικό μέλλον τους παρά να υπηρετήσουν τη σαφή λαϊκή εντολή. Στο δε Εργατικό Κόμμα αυτοί που είχαν το θάρρος να ταχθούν στο πλευρό των πιο λαϊκών στρωμάτων, τα οποία υποστήριξαν το Brexit, είναι ελάχιστοι και δακτυλοδεικτούμενοι. Έτσι κάθηκαν δύομιση χρόνια από τη μέρα διεξαγωγής του δημοψηφίσματος, οι Βρυξέλλες προετοιμάστηκαν όσο καλύτερα μπορούσαν, και το αρχικά σοκαρισμένο μπλοκ των ευρωπαϊκών πέρασε στην αντεπίθεση.

Στο ουσιαστικά ακέφαλο στρατόπεδο των ψηφοφόρων του Brexit επικρατεί απογοήτευση και οργή. «Όλοι αυτοί εκεί πέρα στη Βουλή το μόνο που κάνουν είναι να προστατεύουν το Σίτι του Λονδίνου. Δεν τους νοιάζει τι κοστίζει αυτό σ' εμάς εδώ, μας έχουν ξεχάσει», έλεγε σε τηλεοπτικό κανάλι ένας μεσήλικος άνεργος, πρώην ανθρακωρύχος, στο Σάντερλαντ. Το μόνο που ελπίζουν πια είναι να κρατήσει τόσο σκληρή στάση η Ε.Ε. ώστε η έξοδος της Βρετανίας να πραγματοποιηθεί, «με συμφωνία ή χωρίς». Δύσκολο να συμβεί όταν ακόμη και η Μέι, που υποτίθεται ότι ανέλαβε την πρωθυπουργία για να υλοποιήσει το Brexit, φέρνει μια συμφωνία που ουσιαστικά το ξεδοντιάζει. Το μήνυμα προς τους πολίτες ξεχειλίζει από όλες τις μάντες του βρετανικού πολιτικού συστήματος: «Δεν έχει σημασία τι ψηφίσατε, εμείς θα κάνουμε ό,τι νομίζουμε». Φυσικά η Βρετανή πρωθυπουργός έτσι ρισκάρει πολλά, καθώς οι πάντες δηλώνουν δυσαρεστημένοι. Έτσι εξηγούνται και οι αλληπάλληλες κοινοβουλευτικές ήττες της την προηγούμενη εβδομάδα, στις οποίες πρωταγωνίασαν και πολλοί Συντηρητικοί Βουλευτές. Και με αυτό το βάρος πάει την επόμενη Τρίτη να αποσπάσει την έγκριση της Βουλής για τη συμφωνία της με τις Βρυξέλλες – την οποία απειλούν να καταψηφίσουν οι πάντες: οι ευρωσκεπτικιστές επειδή δεν είναι Brexit, και οι ευρωπαϊστές επειδή δεν εγκαταλείπουν τον στόχο της μια και καλή ακύρωσης της απόφασης του δημοψηφίσματος. Οι δεσμεύσεις των πάντων ότι θα σέβονταν το αποτέλεσμα έχουν βέβαια πάει προ πολλού περίπατο. Οπότε ασχολούνται με το ποιος φταίει που δεν θα γίνει το ντιμπέιτ μεταξύ της Μέι και του Κόρμπιν...

* Βλ. «Brexit στα λόγια, Ε.Ε. στην πράξη» (φύλλο 432, σελ. 15).

της επιστήμης και της κοινωνίας

■ Επιμέλεια:
Γάννης
Σχίζας

Επικίνδυνα τραγούδια

Η έρευνα της Moneybarn, για το ποια είναι τα πιο επικίνδυνα τραγούδια για οδήγηση, αποκαλύπτει ότι δεν είναι μόνο το τέμπο και η ενέργεια ενός τραγουδιού που μπορεί να επηρεάσει την οδήγηση, αλλά και η ένταση του ήχου, που θεωρείται ότι αυξάνει τους καρδιακούς παλμούς και τον χρόνο αντίδρασης του οδηγού. Γενικά, η μουσική με ρυθμό πάνω από 120 BPM (beats ανά λεπτό) μπορεί να έχει αρνητική επίδραση στην οδήγηση, με αποτέλεσμα υψηλότερες ταχύτητες και περισσότερες τροχαίες παραβάσεις. Επίσης άλλο κριτήριο επικινδυνότητας ήταν να έχουν (τα τραγούδια) energyscore μεγαλύτερο του 0.8. Ο δείκτης ενεργητικότητας σχετίζεται με το πόσο σε διεγείρει ή σε κοιμίζει ένα τραγούδι ή μια μουσική. Μάλλον δεν ενδείκνυται ο Μπάχ γιατί θα σε πάρει ο ύπνος, αλλά ούτε και τα ηπειρώτικα...

Πηγή: presspublica.gr, 21/11/2018

Η πυρηνική σύντηξη anteportas

Η σύντηξη είναι μια διαδικασία «ανάποδη» από τη σχάση, που ενοποιεί τους πυρήνες διαφόρων στοιχείων – παράδειγμα η σύντηξη του υδρογόνου και ο σχηματισμός ηλίου με την παράλληλη έκλυση ενέργειας. Σημαντική πρόοδος στον τομέα της ενέργειας από σύντηξη σημείωσε η Κινεζική Ακαδημία Επιστημών, χρησιμοποιώντας έναν «τεχνητό ήλιο». Πρόκειται για το EAST (Experimental Advanced Superconducting Tokamak), το οποίο πέτυχε θερμοκρασία ηλεκτρονίων άνω των 100 εκατομμυρίων βαθμών Κελσίου στο πλάσμα του πυρήνα του, κατά τη διάρκεια ενός πειράματος διάρκειας τεσσάρων μηνών. Όπως υπογραμμίζει η Ακαδημία σε ανακοίνωσή της, η θερμοκρασία αυτή είναι περίπου επταπλάσια αυτής του εσωτερικού του ήλιου, που είναι στα 15 εκατομμύρια βαθμούς Κελσίου. Το πείραμα αυτό πραγματοποιήθηκε από την ομάδα του EAST στα Ινστιτούτα Φυσικών Επιστημών Χεφεί, σε συνεργασία με «εγχώριους και διεθνείς συναδέλφους» και η θερμική ενέργεια που επετεύχθη ήταν στα 10 MW. Το EAST αποτελείται από ένα μεταλλικό «ντόνατ» που εκβάλλει σε κενό και μετά υποδέχεται άτομα υδρογόνου. Τα άτομα αυτά θερμαίνονται με μια σειρά διαφορετικών μεθόδων, για τη δημιουργία πλάσματος που στη συνέχεια

συμπιέζεται μέσω σειράς ισχυρών μαγνητών. Το πλάσμα αποκτά τόσο υψηλές θερμοκρασίες και συμπιέζεται τόσο πολύ, που οι συνθήκες μέσα στον αντιδραστήρια γίνονται αντίστοιχες αυτών στον ήλιο, με αποτέλεσμα να σημειώνεται σύντηξη των ατόμων υδρογόνου, απελευθερώνοντας τεράστιες ποσότητες ενέργειας. Ελπίζεται πως κάποια στιγμή θα είναι δυνατή η δημιουργία ενός αντιδραστήρα όπου η αντίδραση σύντηξης θα είναι αυτόματη, με αποτέλεσμα την παραγωγή περισσότερης ενέργειας από αυτήν που καταναλώνεται.

Το EAST πέτυχε αυτές τις, πρωτοφανείς για τα δεδομένα της έρευνας στη σύντηξη, θερμοκρασίες και πυκνότητες για περίπου 10 δευτερόλεπτα, συνδυάζοντας τέσσερις διαφορετικές μεθόδους θέρμανσης για δημιουργία του πλάσματος και έναρξη της διαδικασίας σύντηξης. Μεταξύ των σκοπών του πειράματος ήταν η μελέτη τρόπων διατήρησης της σταθερότητας και της ισορροπίας του πλάσματος, του περιορισμού και της μεταφοράς του και της αλληλεπίδρασής του με άλλα σωματίδια. Σε κάθε περίπτωση, η μεγάλη καινοτομία της υπόθεσης είναι πως αποδείχθηκε ότι είναι δυνατή η επίτευξη θερμοκρασιών άνω των 100 εκατ. βαθμών, που απαιτούνται για την ανάπτυξη και αξιοποίηση βιώσιμης τεχνολογίας πυρηνικής σύντηξης για παραγωγή ενέργειας.

Ιδιωτικοποίηση σιδηροδρόμων στην Αγγλία

Μετά από δύο δεκαετίες, ο αριθμός των Αγγλων επιβατών στους σιδηροδρόμους είναι υπερδιπλάσιος και οι διαδρομές τους έφτασαν τα 1,7 δισεκατομμύρια χιλιόμετρα την περίοδο 2016-2017, έναντι 735 εκατομμυρίων την περίοδο 1994-1995. Αλλά πίσω από τους αριθμούς υπάρχει ένα αίτημα: σε ποιον βαθμό οφείλονται στην ιδιωτικοποίηση και όχι σε δημογραφικούς παράγοντες, όπως η μετακίνηση στα προάστια, η αστυφιλία και η αύξηση του πληθυσμού; Η ιδιωτικοποίηση έχει οδηγήσει σε περισσότερες υπηρεσίες. Σύμφωνα με μια ευρωπαϊκή μελέτη του 2013, τα τραίνα και οι σιδηροδρομικές γραμμές του Ηνωμένου Βασιλείου χρησιμοποιούνται περισσότερο εντατικά από οποιαδήποτε άλλη αναπτυσσόμενη αγορά της Ευρώπης – με εξαίρεση εκείνη της Ολλανδίας – και αυτό έχει οπωσδήποτε

συμβάλει στην αύξηση του αριθμού των επιβατών. Αυξημένες είναι οι επενδύσεις, περίπου τέσσερις φορές περισσότερο από τα 1,6 δισ. στερλίνες που ήταν στα τέλη της δεκαετίας του 1980, με τα 925 εκατ. να προέρχονται πέρυσι από τον ιδιωτικό τομέα, κυρίως για την αναχρηματοδότηση μετοχών. «Η ιδιωτικοποίηση μείωσε τη βλαβερή επιρροή του Δημοσίου, που δεν επέτρεπε ένα κατάλληλο επενδυτικό πρόγραμμα» λέει ο λόρδος Φρόντ, ένας πρώην τραπεζίτης, ο οποίος είχε ρόλο συμβούλου στις ιδιωτικοποιήσεις των σιδηροδρόμων. Το «ιδεολογικό» αυτό επιχείρημα αντικρούεται από τους αντίπαλους της ιδιωτικοποίησης. Πατί δεν είναι καθόλου ευνόητο ότι δύο δεκαετίες υπό ιδιωτικό έλεγχο έφεραν ανάλογη πρόοδο στην ποιότητα των υπηρεσιών ή ότι έκαναν το δίκτυο πιο ασφαλές και οικονομικά βιώσιμο...

Για να αποφεύγονται διαστημικά τρακαρίσματα

Μια αποστολή κόστους 800 εκατομμυρίων δολαρίων φαίνεται να συμβάλει στις προσπάθειες άμυνας της Γης έναντι μιας πιθανής μελλοντικής απειλής από πρόσκρουση αστεροειδούς...

Το σκάφος OSIRIS-REx της Αμερικανικής Διαστημικής Υπηρεσίας (NASA), που είχε εκτοξευθεί τον Σεπτέμβριο του 2016, έφθασε στον μικρό αστεροειδή Μπενού, σε απόσταση περίπου 122 εκατομμυρίων χιλιομέτρων από τη Γη, προκειμένου αρχικά να τον μελετήσει από απόσταση λίγων χιλιομέτρων και αργότερα να συλλέξει δείγμα από το έδαφός του. Θα είναι το μεγαλύτερο διαστημικό δείγμα που θα έχει συλλέξει η NASA, μετά την τελευταία αποστολή «Απόλλων» στη Σελήνη το 1972, και η πρώτη φορά που θα συλλέξει δείγμα από αστεροειδή. Προς το παρόν, η διαστημοσυσκευή κινείται παράλληλα με τον αστεροειδή, σε απόσταση λίγων χιλιομέτρων, ενώ έως το τέλος του έτους θα πλησιάσει περισσότερο. Τελικά, στις 31 Δεκεμβρίου, θα τεθεί σε κοντινή τροχιά γύρω από τον Μπενού, μελετώντας τον – διαμέτρου 500 μέτρων και σχήματος διαμαντιού – σκουρόχρωμο αστεροειδή, που

φέρει το όνομα αιγυπτιακής θεότητας. Τον Ιούλιο του 2020, το σκάφος αναμένεται να κατέβει στην επιφάνεια του Μπενού και, με τη βοήθεια ενός αναρροφητικού ρομποτικού βραχίονα, θα επιχειρήσει τη συλλογή δείγματος βάρους τουλάχιστον 60 γραμμαρίων.

Το σκάφος θα αναχωρήσει από τον αστεροειδή τον Μάρτιο του 2021 και το δείγμα θα επιστρέψει στη Γη μέσα σε μια αποστειρωμένη κάψουλα τον Σεπτέμβριο του 2023. Η μελέτη του δείγματος θα βοηθήσει τους επιστήμονες να μάθουν περισσότερα για τις πρώτες μέρες του ηλιακού μας συστήματος και θα δώσει πληροφορίες χρήσιμες σε όσους ενδιαφέρονται να εξορύξουν μέταλλα στο διάστημα. Εκτός από την αμερικανική διαστημοσυσκευή, το ιαπωνικό σκάφος Hayabusa-2 έχει ήδη φθάσει στον μεγαλύτερο (διαμέτρου ενός χιλιομέτρου) αστεροειδή Ριούγκου και ετοιμάζεται να συλλέξει επίσης ένα δείγμα στις αρχές του 2019 και θα το φέρει στη Γη στο τέλος του 2020.

Είναι η πρώτη φορά που δύο διαστημικές αποστολές διαφορετικών χωρών κάνουν παράλληλα κάτι παρόμοιο.

03 ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Μπορεί η γαστρονομία να δημιουργήσει κίνημα;

■ του **Βασίλη Λαγού***

Οι Θρακιώτες στις 4 Δεκέμβρη τρώνε «Βαρβάρα», με αφορμή την ανάλογη γιορτή της ημέρας. Τι είναι η «Βαρβάρα»; Είναι η απάντηση στην παγκοσμιοποίηση από τα πάνω στην τροφή, η αντίσταση στην ομογενοποίηση, στον χυλό. Είναι η απάντηση στο fast food. Παρακάτω θα βρείτε ένα κείμενό μου που γράφτηκε πριν μερικά χρόνια και δημοσιεύτηκε στις 29/05/2014 στο eutoriaioannina.blogspot.com. Θεωρώ ότι δεν έχει χάσει την επικαιρότητά του, ελάχιστες λέξεις θα άλλαζα. Ο ιμπεριαλισμός έχει πολλές μορφές...

«Αν ως γαστρονομία ορίζεται η τέχνη και η επιστήμη της ανθρώπινης διατροφής και με δεδομένο ότι οι γαστρονομικές συνήθειες όσο πιο ισχυρές είναι, τόσο αυτές αποτελούν δείγμα αναπτυσσόμενου πολιτισμικού επιπέδου, τότε είναι σημαντικό να συζητήσουμε σήμερα το τι τρώμε, πώς το τρώμε, πού παράγεται η τροφή, πώς διακινείται.

Ιδιαίτερα σήμερα, που τα διατροφικά και γαστρονομικά ήθη βρίσκονται υπό

διωγμό, σήμερα που η λογική fast έχει κυριαρχήσει (στη δημιουργία, στην τέχνη, στην πολιτική). Είναι αναγκαία, λοιπόν, όσο ποτέ άλλοτε η δημιουργία ενός κινήματος γαστρονομίας στον τόπο μας που θα σχετίζεται με το πώς τρέφεται ο άνθρωπος. Βέβαια, διάφορες επιστήμες εμπλέκονται και είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την τροφή. Η Γεωργία, η Χημεία, η Οικολογία, η Οικονομία, η Ιατρική, η Ανθρωπολογία, η Κοινωνιολογία.

Απαιτείται, έτσι, μια γνώση διεπιστημονική. Όμως το πρόβλημα δεν είναι επιστημονικό. Το πρόβλημα είναι Πολιτικό, γιατί η Πολιτική είναι η επιστήμη των επιστημών, είναι ανώτερη τέχνη και βέβαια η άσκηση αυτού του είδους της Πολιτικής δεν έχει καμία σχέση με αυτούς τους μικρούς ανθρώπους που ισχυρίζονται ότι μας κυβερνούν.

Έτσι, η αρχή της λύσης του προβλήματος έγκειται στην επαναφορά της

Γεωργίας που θα είναι τοπική, εποχιακή, φυσική, παραδοσιακή και βέβαια δεν θα έχει σχέση με την μαζική τυποποίηση που προκαλεί η «φορντικού τύπου» παγκοσμιοποίηση. Μια βιώσιμη Γεωργία που θα στηρίζεται σε «τυπικά» προϊόντα γεωγραφικής και παραδοσιακής ετικέτας.

Ήδη στην Ιταλία, αλλά και σε πολλές άλλες χώρες, χρόνια τώρα, αναπτύσσεται το κίνημα του slow food σε αντιδιαστολή με το fast food, με χιλιάδες μέλη που θεωρούν την πράξη της βρώσης ως αναπόσπαστο τμήμα της παραγωγής. Έτσι ο καταναλωτής μετατρέπεται σε συν-παραγωγό, έτσι η γαστρονομία παύει να είναι μια ελιτίστικη προσέγγιση και τηλεοπτικό θέαμα, αλλά μετατρέπεται σε μια δημοκρατική διαδικασία.

Γιατί η ποιότητα, η απόλαυση και η ακεραιότητα της διατροφής είναι δικαίωμα όλων και η γαστρονομία αποτελεί εργαλείο για τη διεκδίκηση της πολιτισμικής μας ταυτότητας και την αντιπαράθεση με τη διαδικασία της παγκοσμιοποίησης από τα πάνω, ανήκοντας έτσι στο πεδίο της πολιτι-

κής, των επιστημών, της κουλτούρας. Γιατί η ενασχόληση με την τροφή είναι μια πολιτική πράξη με βαθύ περιεχόμενο»

Βέβαια, υπάρχει κι αυτή η διάσταση: «Εμείς οι αληθινοί ιστορικοί κοσμοπολίτες τρώμε “Βαρβάρα” κατά την Θρακική-Ανατολικορωμυλιώτικη ονομασία ή τα “Βάρβαρα” κατά την Κώα και όχι κόρν φλέικς. Αυτά τα αφήνουμε στους επαρχιώτες. Τους κακούς χωριάτες δηλαδή.

Η “Βάρβαρα” ανακτά την ιστορική γεωγραφία της και διαχέει την μοναδική γεύση της. Το δίκτυο “Βάρβαρα” οικοδομείται και επεκτείνεται. Έως τους Φούρνους του Αιγαίου, της Ιωνίας φθάσαμε, ξεκινώντας από την Ορεστιάδα της Άννας Κομνηνής. Ενάντια στην ολοκληρωτικού τύπου ομοιογενοποιητική παγκοσμιοποίηση από τα πάνω που καταργεί τις γεύσεις.» (Μιχάλης Χαραλαμπίδης, polis-agera.blogspot.com)

* Ο Βασίλης Λαγός

είναι πολιτικός μηχανικός και μέλος της Ομάδας Πολιτών «Ευτοπία»

Σε αδιέξοδο τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας

Επιστολή 48 διευθυντών στο υπουργείο Παιδείας

48 Διευθυντές Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας σε επιστολή που στέλνουν προς τον πρόεδρο του Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης, Δημήτρη Ζέρβα, τον γενικό γραμματέα Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, Παισάνια Παπαγεωργίου και τον υπ. Παιδείας, Κώστα Γαβρόγλου αναφέρουν πως η λειτουργία των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) που διευθύνουν έχει φτάσει σε τραγικό αδιέξοδο. Τα νέα δε ΣΔΕ δεν έχουν την παραμικρή χρηματοδότηση. Στο κείμενο που έστειλαν στο alfavita.gr αναφέρουν πως σε πολλά ΣΔΕ δεν υπάρχει καθαριότητα ενώ η τεχνολογική υποδομή είναι απαρχαιωμένη, οι διευθυντές και οι εκπαιδευτικοί πολλές φορές βάζουν το χέρι στην τσέπη για τις άμεσες λειτουργικές ανάγκες ενώ δεν είναι λίγοι οι απλήρωτοι προμηθευτές των σχολείων. Παρακάτω ολόκληρη η επιστολή των 48 διευθυντών.

«Οι Διευθυντές των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας, μοιραζόμενοι την κοινή μας ανησυχία και ορμώμενοι από αγάπη για το λειτουργημά μας, αποφασίσαμε μέσω της επιστολής αυτής να σας υπενθυμίσουμε άλλη μια φορά το τραγικό αδιέξοδο στο οποίο έχουν περιέλθει τα σχολεία μας και να σας ζητήσουμε να παρέμβετε άμεσα και δραστηρικά για την εξομάλυνση της κατάστασης. Ίσως, θεωρήσετε ότι παραβιάζουμε

ανοιχτές πόρτες αναφερόμενοι σε καταγεγραμμένα προβλήματα αλλά η εκπαιδευτική μας συνείδηση και η ευαισθησία μας για τους εκπαιδευόμενους και το έργο μας, μάς αναγκάζει να αποταθούμε σε σας. Βρισκόμαστε στα τέλη του Νοέμβρη και, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, η απαραίτητη χρηματοδότηση του καινοτόμου αυτού θεσμού είναι απόλυτα μηδενική! Στα ήδη οξυμμένα οικονομικά προβλήματα με τις ελλείψεις κονδυλίων των προηγούμενων δύο χρόνων, έρχεται να προστεθεί η ανύπαρκτη χρηματοδότηση της τρέχουσας, μέχρι σήμερα τουλάχιστον χρονιάς. Καθημερινά ερχόμαστε αντιμέτωποι με σωρεία οικονομικών δυσχερειών οι οποίες σύντομα θα καταστήσουν τη λειτουργία των Σ.Δ.Ε. απαγορευτική κι αδύνατη καθώς σε πάρα πολλές περιπτώσεις λειτουργούν αποκλειστικά χάρη στο φιλότιμο και τον εθελοντισμό των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευομένων.

Είναι αξιοσημείωτο ότι η χρηματοδότηση για τις άμεσες λειτουργικές ανάγκες (φωτοτυπικό χαρτί, μελάνια, μαρκαδόρους, είδη υγιεινής και καθαρισμού) γίνεται σε πολλές περιπτώσεις από εμάς τους ίδιους τους Διευθυντές, τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευομένους!

Όσον αφορά τις νεοσύστατα ΣΔΕ που ιδρύθηκαν φέτος, ζητείται να ξεκινήσουν τη λειτουργία τους

χωρίς να έχουν την παραμικρή αρχική χρηματοδότηση. Φρονούμε ότι ένα σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα, που ευαγγελίζεται πως λειτουργεί κάτω από την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα είχε κατορθώσει να επιλύσει καθημερινά προβλήματα που όχι απλά παρακλύδουν την απρόσκοπτη λειτουργία αλλά προσβάλλουν και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Ενδεικτικά αναφέρουμε την απουσία υπαλλήλων καθαριότητας σε αρκετά από τα σχολεία μας! Το έργο της άσκησης της διεύθυνσης κάτω από αυτές τις συνθήκες καθίσταται εξαιρετικά δύσκολο καθώς προσπαθούμε να υπηρετήσουμε επάξια τον θεσμό, να διασφαλίσουμε την ποιότητα στην μάθηση και το εκπαιδευτικό μας έργο και να μεταλαμπαδεύσουμε το αρχικό μας «όραμα». Καλούμαστε καθημερινά να θέσουμε σε λειτουργία την απαρχαιωμένη τεχνολογική υποδομή (φορητοί υπολογιστές, προβολικά μηχανήματα, εκτυπωτές, φωτοτυπικά) και να επιστρατεύουμε όλη μας την εφευρετικότητα για να δώσουμε εμβληματικές λύσεις. Μεγάλο πρόβλημα αποτελεί και η πάρα πολύ μεγάλη καθυστέρηση εξόφλησης των υποχρεώσεών μας για παλιές προμήθειες. Δεχόμαστε καθημερινά την πίεση των προμηθευτών, οι οποίοι έχουν απολέσει την εμπιστοσύνη τους και δεν πρόκειται να λάβουν μέρος ξανά σε αντίστοιχο διαγωνισμό.

Κάθε στιγμή εν τέλει διαπιστώνουμε ότι είμαστε απλοί διαχειριστές μιας зоφερής πραγματικότητας ουσιαστικά μόνοι και χωρίς την ηρέπυσα στήριξη από τον φορέα, και επι ουδενί στελέχη που καλούνται να υλοποιήσουν το μεγαλεπήβολο εκπαιδευτικό έργο. Σίγυρα, ως θεσμός αναπέμπουμε μια εικόνα παράταιρη με τον κοινωνικό ρόλο που καλείται να διαδραματίσει το Σ.Δ.Ε. και έχει τόσο μεγάλη ανάγκη σήμερα η κοινωνία μας.

Ως Διευθυντές είμαστε επιφορτισμένοι με την υποχρέωση να σας μεταφέρουμε τον αντίκτυπο της απουσίας οικονομικών πόρων στο εκπαιδευτικό κλίμα του Σχολείου. Οι εκπαιδευόμενοι μας προερχόμενοι από μειονεκτικές κοινωνικές ομάδες νοιώθουν ότι η φροντίδα του Κράτους προς αυτούς είναι για άλλη μια φορά ανύπαρκτη και αισθήματα ανασφάλειας κι αγωνίας για την συνέχιση της λειτουργίας των ΣΔΕ τους κατακλύζουν.

Εν κατακλείδι, μέσω αυτής της επιστολής, επιθυμούμε να ευαισθητοποιήσουμε όλους τους αρμόδιους που είναι υπεύθυνοι για τη χρηματοδότηση των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες και να αναλάβουν την πολιτική και ουσιαστική ευθύνη που έχουν απέναντι στους ενήλικες πολίτες αυτής της χώρας.»

Πηγή: alfavita.gr

04 πολιτισμός

Ένα Φεστιβάλ με σοσιαλιστικό πρόταγμα, για ανοιχτόμυαλα παιδιά και όχι μόνο...

Ανταπόκριση από το 21ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για παιδιά και νέους (1-8/12/2018)

■ της **Ιφιγένειας Καλαντζή***

Οκαθιερωμένος πλέον, εδώ και 21 χρόνια, διεθνής θεσμός του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας φέρνει το σινεμά κοντά στις νέες γενιές, προβάλλοντας με ελεύθερη είσοδο επιλεγμένες ταινίες, παράλληλα με τη διεξαγωγή κινηματογραφικών εργαστηρίων. Οι γεμάτοι ενθουσιασμό μαθητές παρακολουθούν μεθοδικά τα εργαστήρια και δημιουργούν τις δικές τους ταινίες, που προβάλλονται το ίδιο βράδυ, στο τοπικό κινηματοθέατρο.

Ψυχή αυτού του σημαντικού παιδαγωγικού οράματος είναι ο καλλιτεχνικός διευθυντής Δημήτρης Σπύρου, που μαζί με τον Νίκο Θεοδοσίου, υπεύθυνο των εργαστηρίων Camera Zizania, μεταλαμπαδεύουν τον κινηματογραφικό πυρετό τους στις νέες γενιές, ενώ εξασφαλίστηκε επιτέλους, με πρωθυπουργική εξαγγελία, η μετεγκατάσταση του φεστιβάλ στις αποθήκες του παλιού σταφιδεργοστασίου ΑΣΟ, στο κέντρο του Πύργου.

Το Διεθνές Διαγωνιστικό τμήμα του φεστιβάλ διατηρεί πολυπολιτισμικό χαρακτήρα, με επίκεντρο παιδικούς φόβους και εφηβικές ανησυχίες, αναδεικνύοντας συχνά τριτοκοσμικές συνθήκες διαβίωσης, κόντρα στην εμπορευματοποιημένη και απολίτικη αισθητική των τηλεοπτικών παραγωγών. Από το Διαγωνιστικό ξεχωρίσαμε τρεις ταινίες.

📺 Στο *Περιστέρι*, τούρκικη ταινία της Μπιανού Σιβατσί, παρακολουθούμε την εμμονική σχεδόν σχέση ενός ευαίσθητου νεαρού, του Γιουσούφ, με τα περιστέρια που εκτρέφει στην ταράτσα του. Το ιδιαίτερο σφύριγμα, που μόνο αυτά αναγνωρίζουν, αναδεικνύει τη συναισθηματική φύση της επικοινωνίας τους. Κοιμάται μαζί τους και τα ταιΐζει στοργικά, επιφυλάσσοντας ωστόσο ιδιαίτερο κανάκεμα σε μια μοναχική, όπως αυτός, περιστέρα.

Σε μια προσπάθεια να τον σκληραγωγήσει, ο δεσποτικός μεγάλος αδερφός του αποφασίζει να τον στείλει μεροκαματιάρη σε μάντρα ανταλλακτικών. Όταν όμως βρέθηκε από εκεί, μαζί με άλλους, «δανεικός» εργάτης υπό άθλιες συνθήκες, στην επιχείρηση καθαρισμού ενός εγκαταλελειμμένου εργοστασίου, σε μια μακρινή επαρχία της Τουρκίας, η αγωνία του Γιουσούφ για τα περιστέρια του χτύπησε κόκκινο.

Εφηβική αβεβαιότητα και δυσπιστία αποτελούν στα χέρια της Σιβατζί τα υλικά για μια δυνατή ταινία, με ήρωα έναν αγνό νέο με εκφραστικό και δυνατό πρόσωπο, με την κάμερα διαρκώς κολλημένη πάνω του. Τσαρουχική μορφή, ο ισχνός και μελαχρινός Γιουσούφ εμφανίζεται σιωπηλός, με ανάκατα μαλλιά, διαπεραστικό βλέμμα και φιλήδονα χείλη, στο χρώμα της

τριανταφυλλί μπλούζας που φοράει συνεχώς. Η λαχτάρα του για μια όμορφη τσιγγανοπούλα διακρίνεται σε μετρημένες σκηνές, με αργή κίνηση. Η μαγική αίσθηση του πρώτου έρωτα υπογραμμίζεται ενίοτε με το πνίξιμο των φλογερών βλεμμάτων μέσα στο σύννεφο καπνού κάποιου περαστικού οχήματος. Θυμίζοντας αρχαία τραγωδία, η συναισθηματική κορύφωση συντελείται σε δύο κομβικές σκηνές που σηματοδοτούν την αναπόφευκτη βίαιη ηλικίωση του ήρωα, συμπαρασύροντας και τον συμπάσχοντα θεατή.

Εξαιρετική σκηνοθετική πρόταση εβδομήντα έξι μόλις λεπτών, η ταινία καταφέρνει να αποδώσει τον ψυχισμό ενός λιγομίλητου εφήβου, μέσα από το δυνατό βλέμμα του, με τη συμβολή και της διακριτικής χρήσης μουσικής με ευαίσθητο έγχοροδο ηχόχρωμα, καθώς και της μουσικής της Ισλανδής πειραματικής συνθέτριας Χίλντουρ Γκουντταντότι.

Αξιοσημείωτη είναι και η αναφορά στις εργασιακές αυθαιρεσίες ενός κατώτερου προλεταριάτου, στην Τουρκία, με την εξαιρετική σκηνή γύρω από τη φωτιά το βράδυ, όπου οι εργάτες τρώνε αποκαμωμένοι, ανταλλάσσοντας τις πικρές εμπειρίες τους.

📺 Οι μπόμπιρες της γαλλικής ταινίας *Κλεό και Πολ*, του Στεφάν Ντεμουσιέ, κάνουν άνω-κάτω τους πάντες. Με σεναριακή ιδέα τη γλυκιά αναστάτωση μιας νεαρής γυναίκας, που ανέλαβε ένα μικρό κορίτσι που χάθηκε, ο Ντεμουσιέ χαμηλώνει στο ύψος των παιδιών, για να αφουγκραστεί πώς φαντάζει στα μάτια τους ο απέραντος κόσμος των μονίμως βιαστικών και μη διαθέσιμων μεγάλων.

Καλοκαιρινό πρωινό στο αχανές πάρκο της Βιλέτ, η τριάμιση ετών Κλεό απομακρύνεται ασυναίσθητα από την ηλικιωμένη γιαγιά της και περιπλανιέται ανέμελη ανάμεσα στο πλήθος, εντυπωσιάζοντας τους πάντες με τον αυθορμητισμό και την αμεσότητα επικοινωνίας της. Ενώ η γιαγιά και ο αδερφούλης της Πολ την αναζητούν εναγωνίως, η Κλεό πέφτει αποκαμωμένη στην

αγκαλιά μιας νέας γυναίκας, της μοναδικής που προθυμοποιήθηκε να την βοηθήσει. Μετά από άγονη αναζήτηση και τη σχετική αδιαφορία των αρχών, η νεαρή αποφασίζει να πάρει μαζί της την Κλεό, σε μια κρίσιμη συνάντηση, ενώ ο Πολ επιχειρεί κι αυτός τη δική του περιπλάνηση, αναζητώντας την αδερφή του.

Βασιμένος στη γαλλική παράδοση του σινεμά βεριτέ, ανάμεσα στο σουρεαλιστικό δημιουργικό χάος της *Ζαζί στο μετρό* (1960 / Λουί Μαλ) και στον αναρχικό αυθορμητισμό στο *Διαγωγή μηδέν* (1933 / Ζαν Βικτό), ο Ντεμουσιέ αφήνει το λόγο στα παιδιά, σε μια πρωτότυπη ιστορία με απίστευτη φρεσκάδα, καταγράφοντας μέσα από κοφτά πλάνα και κάμερα που ακολουθεί διαρκώς από κοντά, την περιπλάνηση των μικρών πρωταγωνιστών. Επιλέγοντας μάλιστα για πρωταγωνιστές τα δικά του παιδιά, καταφέρνει να εκμαιεύσει εξαιρετικές ρεαλιστικές ερμηνείες.

📺 Η ιρανική ταινία της Φερεντούντ Ναγιατζί *Ο σκιέρ* περιέχει μεν πινελιές από την παλιότερη νεορεαλιστική άποψη γύρω από μικρά παιδιά στις επαρχίες του Ιράν και τα παθήματά τους, είναι ωστόσο εμπλουτισμένη και με μια νότα σύγχρονων ζητημάτων, αναδεικνύοντας νέες μορφές σεναριακής πλοκής και συμβολικής αισθητικής προσέγγισης.

Με φόντο τις χιονισμένες βουνοπλαγιές, ένα μικρό αγόρι σέρνει σαν έλκθηρο με το ένα χέρι μια μεγάλη σαμπρέλα, ενώ με το άλλο οδηγεί, με μισή καρδιά, την αγαπημένη του κατσικούλα για σφάξιμο, όπως επιτάσσει το έθιμο προσφοράς στο πένθος συγγενών. Στο διάβα του συναντά μια νεαρή πρωτευουσιάννα τουρίστρια, που στέλνει με το κινητό της φωτογραφίες του όμορφου τοπίου, έναν πλανόδιο μουσικό και κάποιους επιτηδείς, που του προτείνουν να κρατήσουν την κατσικούλα, για να γλυτώσει, δήθεν, από τη σφαγή.

Με εναλλασσόμενα μακρινά και κοντινά πλάνα, τότε στο απόκοσμο χιονισμένο τοπίο και άλλοτε στις επαφές του αγοριού με όσους συναντά,

το σενάριο αγγίζει ονειρική διάσταση. Ξεχωρίζουν όμορφες εικόνες όπου οι γυναίκες του ορεινού χωριού με τις πολύχρωμες φορεσιές και μαντήλες αποχαιρετούν τα ζώα που φορτώνουν στο έλκθηρο για σφαγή, με φόντο τη χιονισμένη βουνοπλαγιά. Αντίστοιχα μαγικά αντανακλούν στο λευκό φόντο και τα έντονα χρώματα μάλλινων κουβαριών για ύφανση χαλιών, που έπεσαν και σκορπίστηκαν, αλλά και ο πολύχρωμος χιονάνθρωπος από βαμμένο χιόνι, κατά το βάψιμο μάλλινων κλωστών.

📺 Η αξιόλογη ολιγοσέλιδη δωρεάν έκδοση του φεστιβάλ περιλαμβάνει τρία ξεχασμένα κείμενα του οραματιστή Κωστή Παλαμά για τον κινηματογράφο, που αναδεικνύουν την εκπαιδευτική αξία του, κόντρα στην κοντόφθαλμη ελίτ διανοήση της χώρας μας, που δεν εκτίμησε τη δυνατότητα να αναχθεί σε τέχνη. Τα κείμενα αυτά, που έναν αιώνα μετά αποδεικνύονται προφητικά, ανέσυρε από τη λήθη ο Νίκος Θεοδοσίου, ενώ ο Θανάσης Ρεντζής επιμελήθηκε την ανατύπωσή τους στην πρωτότυπη, πολυτονική μορφή.

*Η Ιφιγένεια Καλαντζή είναι θεωρητικός-κριτικός κινηματογράφου, ifigenia.kalantzi@gmail.com

04 πολιτισμός

δρόμος
ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Τράβα το δρόμο σου

του Δημήτρη Μακρίδη

Διάβασα το κείμενο σας για τον παλιό ελληνικό κινηματογράφο το περασμένο Σάββατο. Διαφωνώ με όλη την προσέγγιση του θέματος. Η δε φωτογραφία από την ταινία «ο Λουστράκος» είναι τουλάχιστον ατυχής. Ωραία είναι μία μελό ταινία με όχι πολύ καλό μοντάζ. Είναι όμως μία καλή –για τα δεδομένα της εποχής– ταινία της Μαρίας Πλυτά που κάτι σου μένει μαζί με το σφύριγμα από τη μουσική του Γιάννη Μαρκόπουλου. Επιπλέον είναι η μόνη που βλέπουμε εμείς οι νεώτεροι την μεγάλη θεατρική ηθοποιό Ρίτα Μυράτ ως παρουσία και παίξιμο.

Θεωρούμε δικές μας όλες αυτές τις ταινίες, κτήμα μας. Αυτές τις αστικές όπως λανθασμένα κατακρίθηκαν, αστείες όπως τις κατέταξε ο χρόνος. Σε αυτές χωνόμαστε όταν η καθημερινότητα βαραίνει. Για μία ανάσα δροσιάς όταν η ξηρασία μας έχει σχεδόν αγγίξει. Για να απλοποιήσουμε τα πράγματα σε μπερδεμένους καιρούς. Να μπουν οι σκέψεις σε μία σειρά και να συγκολληθούν τα δεδομένα. Για να ακούσουμε τα σύκα-σύκα και τη σκάφη-σκάφη. Την αλήθεια κατάματα χωρίς υπεκφυγές. Για να βρούμε αλήθειες τόσο παλιές όσο η ανθρωπότητα, για το χρήμα, τη ματαιοδοξία, τα πάθη και τον έρωτα. Είτε απλά «να ξεσκάσουμε» όπως πήγαιναν οι θεατές στις πρώτες προβολές των ταινιών.

Τους είδαμε και όσους δεν παρακολούθησαν τέτοιες ταινίες. Κάποιους πιο ψαγμένους και ευαίσθητους που μίλαγαν για συλλογικότατες που αποδείχτηκαν βαρβάτες ατομικότατες. Εμείς θα τους κατατάξουμε με τον απλοϊκό διαχωρισμό στα τσογλάνια των πλούσιων οικογενειών που βλέπουμε στις ταινίες. Που μόλις «έπιπασαν την καλή» βρέθηκαν ευθύς με την Φαρλάκαινα που τους ρούφαγε το αίμα και έγιναν κυριολεκτικά ξιπασμένοι Μηρούκλιδες. Ο παλιός ελληνικός κινηματογράφος ανήκει στις τρεις γενιές Ελλήνων που συνεχίζουν να το βλέπουν. Είναι δε από τα ελάχιστα πράγματα σε αυτή τη χώρα που ενώνουν και καλλιεργούν την κοινωνική συνοχή. Αλήθεια ποιος δεν θα απολαύσει τον τροσκιστή Χρήστο Τσαγανέα ως συντηρητικό γυμνασιάρχη στο «Ξύλο βγήκε από το Παράδεισο»; Ή την καταδικασμένη από στρατοδικείο σε θάνατο Μαρία Φωκά ως τσιγγούνα θείτσα στον «Ιππότη της Βασούλας»;

«Τράβα το δρόμο σου Βασίλη», λέει σε κάποια στιγμή στην ταινία ο πολυγραφότατος Μήτσος Λυγίζος στον Βασίλη Καίλα. Τραβήξτε το δρόμο σας άνθρωποι του Δρόμου. Αυτόν τον δύσκολο και ανηφορικό μονοπάτι μακριά από εύκολους ίσιους δρόμους όπως αναφέρει ο Σακελλάριος και οι Πανακόπουλοι στο ομώνυμο τραγούδι. Στο σκοπό σας κάποια στιγμή θα φτάσετε. Είμαστε σίγουροι όλοι εμείς οι αναγνώστες σας.

Βέβηλος – Το βιβλίο των τεσσάρων στοιχειών

Παρουσίαση δίσκου το Σάββατο 15 Δεκεμβρίου στο Piraeus 117 Academy

Ενα live φωτιά. Μια μέρα που θα μείνει χαραγμένη στη μνήμη όσων παρακολούθησαν την συναυλία. Το Σάββατο 15 Δεκεμβρίου, ο Βέβηλος παρουσιάζει στο Piraeus 117 Academy την νέα του δουλειά, «*Το βιβλίο των τεσσάρων στοιχειών*». Δρομολόγια πάνω σε «βεβηλωμένους» δρόμους, χιλιόμετρα πάνω σε σκοτεινές οκτάβες και «ομερτά» φιλήδονων πολιτικοποιημένων πενταγράμμων, που ορκίζονται πίστη στα υπόγεια.

Μια εμβληματική, για την ελληνική hip hop, παρουσία και ένα βαρύγδουπο στίγμα στην ελίτ

των Ελλήνων MC's. Ο Βέβηλος είναι ένας από τους πιο ταλαντούχους Έλληνες MC's και ένας από τους πρώτους ράπερ της πολιτικοποιημένης ελληνικής χιπ χοπ σκηνής από το μακρινό 1993, με δεκάδες δισκογραφικές συμμετοχές και πάνω από 500 ζωντανές εμφανίσεις στο ενεργητικό του. Η μουσική του αποτέλεσε έναν από τους πυλώνες του low bar.

Ο ίδιος, έγινε γνωστός με τους Βαβυλώνα τη δεκαετία του '90, ενώ ηγήθηκε και στους Ομερτά, ένα σχήμα το οποίο δημιουργήθηκε από τον ίδιο το 2001 μέσα στη φυλακή. Ο Βέβηλος ανεβαίνει στο stage με νέο υλικό να

μας παρουσιάζει «Το βιβλίο των τεσσάρων στοιχειών» και να κάνει και πάλι τα υπόγεια να βρῖθουν ρίμες με τις ιστορίες του, μελοποιημένες μέσα από μια underground βαρύθυμη παράκληση.

Remember, remember the 15th of December...

Προώληση

Στην προώληση τα εισιτήρια κοστίζουν 8€.

Ταμείο: 10€

Ticket House, Πανεπιστημίου 42

(εντός της στοάς), τηλ. 210 3608366

«Στο γείσωμα του χρόνου ακροβάτης»

Την Τετάρτη 12/12 η παρουσίαση της ποιητικής συλλογής

Την Τετάρτη 12 Δεκεμβρίου θα γίνει η παρουσίαση της νέας ποιητικής συλλογής του Χρήστου Παναγιωτάκη με τίτλο «Στο γείσωμα του χρόνου ακροβάτης».

Θα παρουσιάσει η Άννα Παπασταύρου, μεταφράστρια και συγγραφέας.

Θα απαγγέλει η Μανία Παπαδημητρίου, ηθοποιός.

Την Τετάρτη 12 Δεκεμβρίου, στις 19:30, ονομαγειρείο «Πλατεία»,

Δεινοχάρους 3, πλατεία Μερκούρη, Άνω Πετράλωνα.

► **Ηλίας Γκότσης, συγγραφέας**

Μια μικρή άγνωστη λύπη

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ **Κώστα Στοφόρο**

Η *Μικρή Άγνωστη Λύπη* του Ηλία Γκότση, που κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδόσεις Αρμός, είναι ένα βιβλίο που δεν κατατάσσεται εύκολα σε κάποια κατηγορία. Πολυφωνικό μετα-αφήγημα το χαρακτηρίζει ο ίδιος και στην πραγματικότητα είναι μια κατάδυση στα βάθη της ανθρώπινης ψυχής. Ο καθένας μας θα ανακαλύψει δικά του κομμάτια μέσα στα πρόσωπα –αντίρωες– που διασχίζουν τις σελίδες του και ζουν μέσα στην Αθήνα της κρίσης.

Στην ουσία είναι το ψυχογράφημα μιας εποχής, αλλά και μιας γενιάς, μια εις βάθος ανάλυση της απώλειας, αλλά και των οικογενειακών σχέσεων που γίνονται τόσο ασφυκτικές καμιά φορά. Τα λόγια που δεν λέγονται, αλλά και εκείνα που εκστομίζονται και πληγώνουν.

Τι ήταν αυτό που σε ώθησε στη μυθοπλασία;

Πιστεύω ότι η ρεαλιστική αφήγηση δεν μπορεί να περιγράψει την ένταση μιας εμπειρίας και έτσι αναζητώ εναλλακτικούς τρόπους ώστε να διευρυνθούν οι δυνατότητες να αναδυθούν οι ανείπωτες ή οι περιθωριοποιημένες ιστορίες, που είναι καταδικασμένες στη σιωπή.

Καθώς το βιβλίο διερευνά ορισμένους «δύσκολους» άξονες, όπως την απώλεια ή τα συναισθήματα τα οποία αποφεύγουμε να θέσουμε στο κέντρο ενός διαλόγου, ότι η μυθοπλασία δημιουργεί δυνατότητες να υπάρξουν ρωγμές που θα επιτρέψουν την σύνδεση με αυτά.

Ως θεραπευτής, έχω έρθει σε επαφή με το πένθος, όχι μόνο προσώπων αλλά και επιθυμιών, προσδοκιών και ονείρων ζωής και πολλές φορές αισθάνθηκα να «συναντάται» η δική μου εμπειρία με την εμπειρία των ανθρώπων που με τιμούσαν με την εμπιστοσύνη να με κάνουν μέρος της ιστορίας τους.

Έτσι ξεκίνησε ένας εσωτερικός διάλογος για αυτά τα ζητήματα, οποίος αναζητούσε διέξοδο και η μυθοπλασία μου φάνηκε σαν μια δυνατότητα να συνδέσω την ιστορία μου με την ιστορία των άλλων και να προσκαλέσω με ένα τρυφερό τρόπο, εμένα και εσάς σε μία συμφιλίωση με την απώλεια, την λύπη και το φόβο και σε μία κατανόηση και αποδοχή του εαυτού μας όταν είμαστε δυσκολεμένοι.

Ταυτόχρονα η μυθοπλασία ταιριάζει με κάποιο τρόπο στις συνομιλίες στην ψυχοθεραπεία καθώς συχνά μιλάμε για τον εαυτό μας, κατασκευάζοντας μια ιστορία ή προβάλλοντας τον σε κάποιον άλλον, δημιουργώντας ένα καθρέφτη που μας επιτρέπει να μιλήσουμε για ορισμένα ζητήματα τα οποία θα ήταν πολύ δύσκολο να διατυπωθούν στο πρώτο ενικό πρόσωπο.

Ποια είναι η «μικρή άγνωστη λύπη»; Την κουβαλάμε όλοι κατά κάποιον τρόπο μέσα μας;

Το βιβλίο είναι μια απόπειρα να απαντη-

Οι σιωπές και η ερημιά των ανθρώπων. Διαβάζοντας θυμόμουνά έντονα τον τρόπο που χρησιμοποιεί ο Γκοντάρ για να αφηγηθεί τις ιστορίες του. Ακόμη και η πολιτική είναι παρούσα και όχι ως απλό φόντο.

Καθόλου τυχαία ο Ηλίας Γκότσης είναι ψυχοθεραπευτής και εργάζεται από το 1995 στον ΟΚΑΝΑ, όπου το 2002 ίδρυσε τη Μονάδα Απεξάρτησης Εφίβων και Νέων ΑΤΡΑΠΟΣ-ΟΚΑΝΑ, στην οποία υπήρξε Επιστημονικός Υπεύθυνος έως το 2015. Έκτοτε είναι υπεύθυνος για τις εκπαιδευτικές δράσεις του οργανισμού. Είναι προφανές ότι αυτή η πλούσια βιωματική εμπειρία βρίσκει την ευκαιρία να περάσει στις σελίδες του.

Ένα πραγματικά διαφορετικό και πολύ ενδιαφέρον αφήγημα...

«Το βιβλίο είναι μια απόπειρα να απαντηθούν ορισμένα ερωτήματα, που αφορούν στην υπαρξιακή αγωνία για την απώλεια, στο αναπόφευκτο κενό στην αφήγηση, στην «απροθυμία» της ενηλικίωσης και στην συμφιλίωση με την ματαιώση, στην εξημέρωση των εφιαλτικών ονείρων μας»

θούν ορισμένα ερωτήματα, που αφορούν στην υπαρξιακή αγωνία για την απώλεια, στο αναπόφευκτο κενό στην αφήγηση, στην «απροθυμία» της ενηλικίωσης και στην συμφιλίωση με την ματαιώση, στην εξημέρωση των εφιαλτικών ονείρων μας και η *Μικρή Άγνωστη Λύπη* συνδέεται με την ανάγκη να τα κατανοήσουμε βιωματικά, καθώς αυτά «διεκδικούν» μια θέση από την οποία κατανοούνται.

Έτσι η *Μικρή Άγνωστη Λύπη*, περιγράφει ένα συναίσθημα το οποίο συχνά αρνούμαστε να αναγνωρίσουμε ως την στιγμή που αυτό διεκδικήσει ένα χώρο ύπαρξης και η ιδέα να

προσωποποιηθούν τα δύσκολα συναισθήματα έχει ένα στόχο που δεν είναι άλλος παρά να τονιστεί ότι όλοι μας κουβαλάμε στην «τσέπη» μας, άλλοτε με τρυφερότητα και άλλοτε με βία μια *Μικρή Άγνωστη Λύπη*, με τον κίνδυνο αν δεν την αναγνωρίσουμε και δεν συνδεθούμε μαζί της να δυναμώσει και να κυριαρχήσει στην ζωή μας.

Θα ήθελα σε αυτό το σημείο να μοιραστώ μαζί σας μία σκέψη ενός σημαντικού δασκάλου ο οποίος έλεγε ότι κάθε πρόβλημα είναι ένα ματαιωμένο όνειρο. Με αυτή την έννοια κάθε λύπη μας προσκαλεί να συνδεθούμε με μία έλλειψη η οποία την προκαλεί και αυτή η σύνδεση είναι που θα μας επιτρέψει να φροντίσουμε αυτό που λείπει.

Γιατί ονομάζεις το βιβλίο «πολυφωνικό μετα-αφήγημα»;

Η αφορμή να συνδεθώ με την Πολυφωνία ήταν οι ιδέες του Μ. Μπαχτίν. Αυτό που με ενθουσίασε ήταν ότι θεωρούσε την πολυφωνία σαν μια σύνθεση διαφορετικών φωνών που αναδύονται ισάξια σε ένα διαλογικό τοπίο, ενώ ταυτόχρονα συγκρούονται διαλεκτικά. Καθώς λοιπόν το βιβλίο μου παίρνει αφορμές τόσο από τη σύνδεση με τις διαφορετικές εσωτερικές μου φωνές όσο και από τη σύνδεση με τις πολλές διαφορετικές φωνές των ανθρώπων, επιδίωξα να γράψω ένα κείμενο στο οποίο δεν κυριαρχεί ένας κεντρικός ήρωας ή μια ιδέα αλλά όλα τα πρόσωπα βρίσκουν ένα φιλόξενο τόπο να υπάρξουν.

Από την άλλη ο όρος μετά-αφήγημα δηλώνει μία επιθυμία να αποδομηθούν η αρμονία της αφήγησης και η έννοια του χρόνου. Έτσι υπό την επίδραση του υπερ-ρεαλισμού, μπερ-

δεύονται οι χρόνοι. Άλλοτε οι ήρωες μιλούν στο παρελθόν ή στο παρόν και άλλοτε στο μέλλον ενώ οι αφηγήσεις είναι αντιφατικές, συγκρούονται μεταξύ τους και προσκαλούν τον αναγνώστη να αφεθεί και να βυθιστεί σε μία χαστική αφήγηση.

Ένας ήρωάς σου λέει ότι «τα μεγάλα γεγονότα δεν είναι παρά μια απάτη». Εσύ συμφωνείς μ' αυτό και γιατί;

Στο βιβλίο, όλες οι ιστορίες κρίνονται ως ισότιμες και διεκδικούν ένα χώρο υποδοχής. Αυτές νομίζω πως μπορούν να περιγραφούν ως μικρές αφηγήσεις που αναδεικνύουν την μοναδικότητα της στιγμής.

Οι μεγάλες αφηγήσεις ωστόσο και τα μεγάλα γεγονότα συνιστούν μια αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα, όμως δεν αφήνουν χώρο για τις μικρές ιστορίες των ανθρώπων και τα μικρά ή μεγάλα δράματα δεν έχουν χώρο αναγνώρισης ή συχνά θεωρούνται με ένα κυνικό τρόπο αδιάφορα ή ασήμαντα.

Ίσως λοιπόν η ιδέα ότι τα μεγάλα γεγονότα δεν είναι παρά μια απάτη να είναι υπερβολική, ούτε εγώ είμαι απόλυτα συμφιλιωμένος με αυτή, αλλά τουλάχιστον μας προσκαλεί να δώσουμε μία σημασία στις μικρές καθημερινές στιγμές εκεί που παίρνονται οι αποφάσεις για την ζωή μας και να πάρουμε μεγαλύτερη ευθύνη για τις επιλογές μας. Αυτή η δυνατότητα αποτελεί ένα αισθητικό ζήτημα καθώς τα μεγάλα γεγονότα προσκαλούν συχνά σε ένα universe, σε ένα μονοσήμαντο σύμπαν, σε μια μοναδική αλήθεια, ενώ οι μικρές αφηγήσεις φέρνουν στο προσκήνιο ένα multiverse, ένα πολυσύμπαν, το οποίο βεβαίως θέτει ένα καιρίο ζήτημα και αυτό αφορά εάν ο διάλογος και η σύνδεση αυτών των μικρών καθημερινών αφηγήσεων αυτών των υποκειμενικών πραγματικοτήτων μπορούν να οδηγήσουν σε ένα καινούργιο συλλογικό φαντασιακό ή να διευκολύνουν την επικράτηση ενός ηθικού σχετικισμού.

04 πολιτισμός & βαρβαρότητα του Ηρόστρατου

Citizen Alien

Κι ενώ ο Κυριάκος Μητσοτάκης τα βάζει με το πανεπιστημιακό άσυλο, η τέχνη δίνει τη δική της απάντηση: Ακόμη μια φορά η -πάντα ανήσυχη- Ελληνοσύρια περφόρμερ Ραφίκα Σαουίς, δείχνει πώς μπορεί η τέχνη να παρεμβαίνει πολιτικά, με τη βαθύτερη έννοια του όρου. Αυτή τη φορά, επιλέγει να μας θυμίσει την άγνωστη στο ευρύ κοινό ιστορία της Ουρουγουανής ποιήτριας Alcira Scaffo, η οποία το 1968 έμεινε έγκλειστη στο αποχωρητήριο του Πανεπιστημίου στο Μεξικό, αντιδρώντας στην εισβολή των δυνάμεων ασφαλείας στο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Η Ραφίκα Σαουίς ταξίδεψε τον Σεπτέμβριο στο Μεξικό όπου και παρουσίασε την περφόρμανς *Citizen Alien*, ενταγμένη στο πλαίσιο του εορτασμού των 50 χρόνων από τα γεγονότα του 1968. Στο έργο έγινε μία εικαστική ανασύσταση του γεγονότος, θέτοντας εκ νέου τα επίκαιρα ακόμα και σήμερα ζητήματα της Alcira.

Η ψηφιακή καταγραφή της περφόρμανς παρουσιάζεται, σε επιμέλεια Μιχάλη Αργυρού, σε ένα σημείο της πόλης με έντονο κοινωνικό και εικαστικό φορτίο: το κατάστημα επί της οδού Τσιτίσα στα Εξάρχεια ιδιοκτησίας της ΔΣΚΤ, στο οποίο λειτούργησε ο πρώτος αυτοδιαχειριζόμενος χώρος τέχνης στην Αθήνα τη δεκαετία του 1970 (Τσιτίσα και Νοταρά 13, Εξάρχεια).

Τα εγκαίνια πραγματοποιήθηκαν την Παρασκευή 30 Νοεμβρίου και θα έχουμε την ευκαιρία να επισκεφθούμε τον χώρο ως τις 15 Δεκεμβρίου.

Τη Δευτέρα 10 Δεκεμβρίου θα γίνει συζήτηση με θέμα

«Μεξικό 68'- Αθήνα '73» ταυτοσημίες, ιδιαιτερότητες και κινηματική κληρονομιά

Όπως μας θυμίζει η Ραφίκα Σαουίς, το 1968 η κυβέρνηση του Μεξικό «δίνει εντολή σε χιλιάδες στρατιώτες και μέλη της παραστρατιωτικής ομάδας «Battalion Olympia» να εισβάλουν στο σημαντικότερο πανεπιστήμιο της χώρας. Σκοπός τους ήταν να καταστείλουν τις δράσεις λαού και φοιτητών ενάντια στην υπερχρέωση της χώρας για την πραγματοποίηση των Ολυμπιακών Αγώνων και την ανελεύθερη πολιτική του καθεστώτος. Στους χώρους του πανεπιστημίου βρισκόταν η Ουρουγουανή ποιήτρια Alcira Scaffo. Μέτοικος, χωρίς άδεια παραμονής στο Μεξικό, επιβίωνε μεταφράζοντας και διδάσκοντας γαλλικά. Τις κρίσιμες στιγμές δεν επέλεξε τη διαφυγή. Παράμεινε έγκλειστη σε ένα αποχωρητήριο ως πράξη διαμαρτυρίας, καθ' όλη την παραμονή των ένστολων, κρατώντας σημειώσεις και γράφοντας στους τοίχους ποιητικά συνθήματα αφιερωμένα στην ελευθερία. Η βία κορυφώθηκε ένα δεκαπενθήμερο αργότερα, όταν οι στρατιώτες στόχευσαν τα όπλα τους στα σώματα των συγκεντρωμένων φοιτητών στην πλατεία Τριών Πολιτισμών αφήνοντας πίσω τους εκατοντάδες νεκρούς». Στόχος της έκθεσης είναι να προσφέρει το έναυσμα για παράλληλες δράσεις, με σκοπό την εμπλοκή συλλογικοτήτων της περιοχής και στόχο να ανοίξει ένας διάλογος μεταξύ των διαφορετικών κοινοτήτων που μοιράζονται τον ίδιο αστικό χώρο.

Πληροφορίες: Τσιτίσα 5 και Νοταρά Εξάρχεια, Ώρες λειτουργίας: 12.00-20.00

είσοδος ελεύθερη

οδηγός για τις δωρεάν εκδηλώσεις της Αθήνας

Βιβλία

■ Τετάρτη 12 Δεκεμβρίου

Οι εκδόσεις Κέδρος και το Βιβλιοπωλείο Ευριπίδης στη Στοά (Ανδρέα Παπανδρέου 11, Χαλάνδρι) σας στις 19:00 στην παρουσίαση του βιβλίου του Κώστα Στοφόρου **Στα ίχνη του Ομήρου -περιπέτεια στη Χίο**. Για το βιβλίο θα μιλήσουν: Σέργιος Γκάκας (πρόεδρος της Ελληνικής Λέσχης Συγγραφέων Αστυνομικής Λογοτεχνίας), Μάνος Κοντολέων (συγγραφέας) και Φωτεινή Κωνσταντοπούλου (συγγραφέας-αστυνομικός) Αποσπάσματα θα διαβάσει η Αφροδίτη Χαραλαμπίκη, εκπαιδευτικός, θεατροπαιδαγωγός, αφηγήτρια.

Διάφορα

■ Σάββατο 8 Δεκεμβρίου

Ανοιχτή συζήτηση με θέμα **Η Ελληνική Επανάσταση μέσα από τη Λογοτεχνία**. Οι συγγραφείς Ισμήνη Καπάνταη και Ισίδωρος Ζουργός θα συνομιλήσουν με το κοινό για την Ελληνική Επανάσταση ως πηγή έμπνευσης για τη λογοτεχνία σήμερα, τα προβλήματα προσέγγισης μιας μακρινής ιστορικής περιόδου, την επίδραση του ιστορικού μυθιστορητήματος στη μετάδοση της ιστορικής γνώσης, το 1821 στο σήμερα και στο αύριο κ.λπ. Τη συζήτηση θα συντονίσει η δημοσιογράφος και συγγραφέας Τασούλα Επτακοίλη. Στις 12 το μεσημέρι στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, Σταδίου 13, Μέγαρο Παλαιάς Βουλής

■ Δευτέρα 10, Τετάρτη 12 Δεκεμβρίου

Από τις 5 Δεκεμβρίου και για έναν μήνα, κεντρικές δράσεις της διοργάνωσης 12 Οκτωβρίου 1944. Η Αθήνα Ελεύθερη μεταφέρονται στη Νέα Φιλαδέλφεια, στο Παγκόσμιο Πολιτιστικό Ίδρυμα Ελληνισμού της Διασποράς. Την Δευτέρα 10/12 θα προβληθεί το ντοκιμαντέρ του Ηλία Παννακάκη **Καλάβρυτα - Άνθρωποι και Σκιές**. Την Τετάρτη 12/12 θα προβληθούν τα ντοκιμαντέρ του Χρύσανθου Κωνσταντινίδη **Το Μπαλκόνι - Μνήμες Κατοχής** και του Βασίλη Λουλέ **Συναντήσεις με τη μητέρα μου: Λέλα Καραγιάννη**. Οι προβολές ξεκινούν στις 18:00 και πραγματοποιούνται στο Παγκόσμιο Πολιτιστικό Ίδρυμα Ελληνισμού της Διασποράς (Λεωφ. Δεκελείας 127).

Εκθέσεις

■ Σάββατο 8/12

Η έκθεση ζωγραφικής με τίτλο **Η αυλή των θραυσμάτων και της μνήμης** του Γιώργου Αντ. Γκέλμπεση, εγκαινιάζεται στις 19:30 στην Zivasart Gallery (Παντανάσσης 1, Μαρούσι). Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 14 Ιανουαρίου και κατά τη διάρκειά της θα γίνουν σχετικές εκδηλώσεις αναφορικά με την νεότερη Ελληνική Αρχιτεκτονική, τη μελέτη και την διαχείριση των σωζομένων μελών, αποσπασμάτων και κτιρίων. Ώρες λει.: Όλες τις ημέρες 09:00 – 21:00.

■ Έως Τετάρτη 12 Δεκεμβρίου

Ο Δήμος Αμαρουσίου, η Κοινωνική Επιχείρηση Δήμου Αμαρουσίου (Κ.Ε.Δ.Α) και ο Όμιλος για την UNESCO Βορείων Προαστίων διοργανώνουν από κοινού την Έκθεση **Όπου Ζούνη - Στα Όρια της Φαντασίας**, στην Ολυμπιακή Δημοτική Πινακοθήκη Αμαρουσίου «"Σπύρος Λούης» (Πλ. Ηρώων, έναντι Βασ. Σοφίας 85) με αφορμή τη συμπλήρωση 10 χρόνων από την απώλεια της μεγάλης Ελληνίδας εικαστικού (1941 – 2008). Ώρες λει.: Καθημερινά 10:00 – 13:00 & 17:00 – 20:00

Προβολές

■ Δευτέρα 10 – Κυριακή 16 Δεκεμβρίου

Ο Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης και Προστασίας των δικαιωμάτων των Παραγωγών Κινηματογραφικών Έργων Ερμείας ΣΥΝ.Π.Ε, διοργανώνει Φεστιβάλ Αντιναζιστικού - Αντιφασιστικού Κινηματογράφου με καθημερινές προβολές στην Αίθουσα Τέχνης Στούντιο (Σπάρτης & Σταυροπούλου 33, Πλ. Αμερικής) και ημερίδα στις 17/12, στο Αμφιθέατρο της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας (Φραγκοϋδή 11 & Αλ. Πάντου, Καλλιθέα) με θέμα **Μία προσέγγιση στον Αντιναζιστικό, Αντιφασιστικό Κιν/φο**. Οι προβολές ξεκινούν καθημερινά στις 20:30 πλην της Δευτέρας 10/12 που η προβολή θα γίνει στις 18:30.

Ένας Βουρλιώτης στα Αμελέ Ταμπουρού

Είναι πραγματικά αξιοθαύμαστη η προσπάθεια της Ένωσης Βουρλιωτών Μικράς Ασίας, αλλά και τον εκδόσεων Τσουκάτου, για τη διαφύλαξη της ιστορικής μνήμης. Η μαρτυρία του Κωνσταντίνου Αμπατζή -που δεν βρίσκεται πια στη ζωή- για τα όσα πέρασε στα ψευδεπίγραφα «τάγματα εργασίας» συγκλονίζει, όσα κι αν έχει διαβάσει κανείς για το θέμα. *Ένας Βουρλιώτης στα Αμελέ Ταμπουρού* είναι ο τίτλος του βιβλίου.

Πρόκειται για μια αφήγηση που γράφτηκε σε ένα τετράδιο, πριν ο Κ. Αμπατζής φύγει από τη ζωή, τον Απρίλιο του 2006. Η έκδοση συνοδεύεται από φωτογραφικό υλικό. Είναι η ιστορία ενός απλού ανθρώπου που βρέθηκε στη δίνη των γεγονότων και έζησε τη φρίκη που κουβαλούσε πάντα μέσα του...

Οι στίχοι στο οπισθόφυλλο, τα λένε όλα:

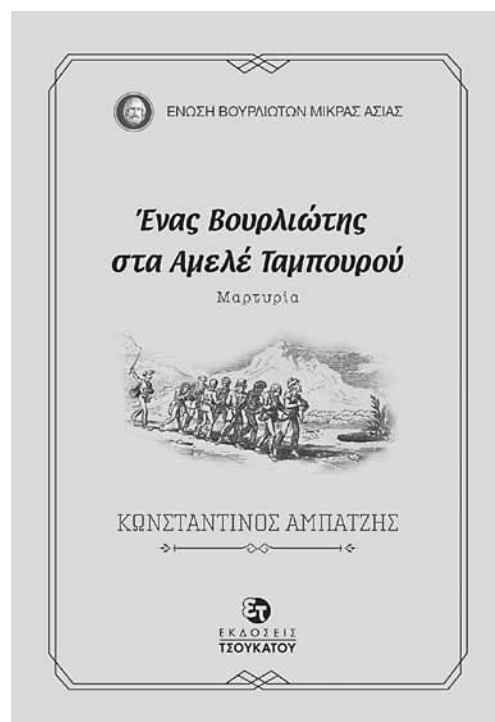
Στη Σμύρνη μας μετρήσανε χιλιάδες δέκα πέντε

Στην Μαγνησιά όταν φτάσαμε μείναμε μόνο πέντε...

Στης Μαγνησιάς μεσ' στα βουνά, κάτσε γκιαούρ' βγάλε παρά

Τα δόντια μας εβγάζανε νερό για να μας δώσουν

Συνεννοημένοι ήτανε για να μας θανατώσουν...

εκδόσεις *A/συνεχεια*
ΒΙΒΛΙΟ...παρουσίαση

Ρεθύμνου 11,
 Πεδίο του Άρεως, 10682
 210-3845870
 e-mail: info@asynechia.gr

Πιερλουίτζι Φαγκάν
**Πολυπολικός κόσμος,
 Γεωπολιτική και Ευρώπη**

Το νέο βιβλίο
 των εκδόσεων *A/συνεχεια*,
 στην σειρά *Σύγχρονος Κόσμος*,
 κυκλοφορεί
 στα κεντρικά βιβλιοπωλεία

Τιμή: 11,00€ • σελίδες: 100
 ISBN: 978-960-6625-41-1

ρίζα

Ιάσονας Θεοδωρίδης

*Πάρε τα φύλλα της κουφοξυλιάς, το ρόδι
 των αρμάτων, και κάνε τη ζωή σου αξιότερη
 Είναι μεγάλο ανάθεμα η μικρή ζωή*

ISBN: 978-960-6625-40-4 • τιμή: 9 ευρώ

**Ντομένικο
 Λοσούρντο**

**Η πάλη
 των τάξεων**

μια πολιτική
 και φιλοσοφική ιστορία
 532 σελ. - 13 ευρώ

EPT open

www.ertopen.com
 ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΦΩΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

106.7 FM

«Οι επισκέπτες του Δεκαπενταύγουστου»

Της Άννας Ετιαρίδου από την Ομάδα «Πλάνη»

Η ομάδα «Πλάνη», μετά την μεγάλη ανταπόκριση του κοινού και την περσινή επιτυχία της παράστασης, επιμένει στο σύγχρονο ελληνικό έργο και ανεβάζει για δεύτερη χρονιά το έργο της Άννας Ετιαρίδου, *Οι Επισκέπτες του Δεκαπενταύγουστου*. Ένα έργο ρεαλιστικό και συγχρόνως συμβολικό, με ήρωες-σύμβολα ενός κόσμου που –αν και είναι πλέον παρελθόν– αποτελεί μέρος της πιο πρόσφατης ιστορίας μας.

Πλοκή: Ελλάδα 1957. Δεκαπενταύγουστος. Έξι γυναίκες, εντελώς διαφορετικές μεταξύ τους, δουλεύουν σ' ένα μικρό εργοστάσιο κλωστοϋφαντουργίας και κατοικούν στις ετοιμόρροπες παράγκες που τους παραχωρεί ο ιδιοκτήτης του εργοστασίου. Τρόμος επικρατεί στην καθημερινότητά τους, καθώς, στην παραμικρή αντίδραση απέναντι στο Αφεντικό, διακυβεύεται η παραμονή τους στο εργοστάσιο και στη στέγη που τους προσφέρει. Όσοι μια σειρά από αναπάντεχα γεγονότα, φέρνει τις

έξι εργάτριες σε αδιέξοδο και ο μόνος δρόμος που τους μένει είναι η κατά μέτωπον σύγκρουση με το Αφεντικό. Στη διάρκεια ενός έτους, η μία ανατροπή διαδέχεται την άλλη και μέχρι τον επόμενο Δεκαπενταύγουστο, τίποτα δεν είναι το ίδιο...

info

Κείμενο: Άννα Ετιαρίδου
 Σκηνοθεσία: Κώστα Δελακούρας
 Ερμηνεύουν: Άννα Ετιαρίδου, Γιάννα Σκουλικάρη, Άννα Πλουμίδου, Ηλιάνα Νικολοπούλου, Κατερίνα Μητρούση, Χαρά Καραβασιλείου και ο Κώστας Δελακούρας
 Πρωτότυπη μουσική: Σέργιος Τελλής
 Βοηθός Σκηνοθέτη: Ράνια Κονδύλη
 Φωτισμοί-Ηχοληψία: Σάββας Σουρμελίδης
 Φωτογραφίες: Μάνος Γεωργίου
 Βίντεο: Πέτρος Κιοσές
 Θέατρο «Βαφείο – Λάκης Καραλής»
 Αγίου Όρους 16 & Κωνσ/λεως 115, Κεραμεικός
 Στάση Μετρό: Κεραμεικός
 Τηλέφωνο Κρατήσεων: 210 3425637
 Ημέρες παραστάσεων: κάθε Σάββατο στις 21:00 & κάθε Κυριακή στις 18:30 • Διάρκεια παράστασης: 120' Τιμές εισιτηρίων: 12 € (γενική είσοδος), 5 € (μειωμένο – ΑΜΕΑ, Φοιτητικό, Ανέργων).

ΕΚΠΩΤΙΚΟ ΚΟΥΠΟΝΙ

**Οι επισκέπτες του
 Δεκαπενταύγουστου**

στο Θέατρο «Βαφείο –
 Λάκης Καραλής»
 Αγίου Όρους 16 &
 Κωνσταντινουπόλεως 115,
 Κεραμεικός
 κάθε Σάββατο στις 21:00
 & κάθε Κυριακή στις 18:30
 Τηλέφωνο κρατήσεων:
 210 3425637

Ειδική προσφορά
 για τους αναγνώστες
 της εφημερίδας
Δρόμος της Αριστεράς

Ένα εισιτήριο
 για 2 άτομα
 (σύνολο 12 ευρώ)

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΙΔΕΩΝ

Γ' μέρος

Περιπτεράς: **Στέλιος Ελληνιάδης**
 defimag@otenet.gr
 elliniadis.wordpress.com

Σοβιετικός Φάκελος Αλέξη Πάρνη:

Τα έγγραφα που έχουμε στη διάθεσή μας δείχνουν ότι ο Αλέξης Πάρνης ήταν από την αρχή αποφασισμένος να σταθεί στο πλευρό του Νίκου Ζαχαριάδη ανοιχτά κι ανυποχώρητα. Δεν ξέρω αν είχε αισθηθεί τον κίνδυνο που αυτό συνεπαγόταν. Αυτό που φαίνεται από τα ντοκουμέντα που πλέον έχουμε στα χέρια μας από το φάκελο που εντόπισε στα σοβιετικά αρχεία ο ιστορικός Νίκος Παπαδάτος, είναι ότι υπερασπίστηκε τη θέση του με σθένος και με θάρρος. Χιλιάδες ήταν οι πολιτικοί πρόσφυγες που εναντιώθηκαν στην καθαίρεση του Ζαχαριάδη από τη θέση του Γενικού Γραμματέα του ΚΚΕ με την παρέμβαση των Σοβιετικών και άλλων πέντε αδελφών κομμάτων, αλλά αυτοί βρίσκονταν μακριά στην Τασκένδη. Ο Πάρνης ήταν στη Μόσχα και είχε να αντιμετωπίσει τους πρώην συντρόφους του που ενεργούσαν για λογαριασμό και με την κάλυψη της νέας ηγεσίας του ΚΚΕ, αλλά και με τις πλάτες των Σοβιετικών αξιωματούχων που αυτονόητο είναι ότι συντάσσονταν με την κομματική άποψη την οποία κατ' ουσίαν είχαν διαμορφώσει και επιβάλλει με την ισχύ τους. Η διάσπαση στο κόμμα ήταν γεγονός, ανομολόγητο. Η πλειονότητα των κομματικών μελών που βρίσκονταν στη Σοβιετική Ένωση με την ιδιότητα του πολιτικού πρόσφυγα είχαν αντιδράσει έντονα και αρνούσαν να αναγνωρίσουν τη νέα ηγεσία. Οι Σοβιετικοί σε συνεργασία με τους «κολιγιανικούς», όπως αποκαλούνταν όσοι συντάχθηκαν με τον Κολιγιάννη, απομόνωσαν τους «ταραξίες» και άρχισαν τις φοβέρες, τους αποκλεισμούς και τις εκτοπίσεις για να κάμψουν την αντίσταση της πλειοψηφίας. Ο Πάρνης αρνείται να συμμορφωθεί με τις παραινήσεις της νέας ηγεσίας και κάνει παρεμβάσεις στα ανώτερα κλιμάκια του ΚΚΣΕ, αξιοποιώντας τους διάσημους λογοτέχνες που τον υποστηρίζουν, προκειμένου να αποτραπεί η κακομεταχείριση των συντρόφων του στην Τασκένδη έχοντας την πληροφορία ότι μεθοδεύεται η εκτόπιση όλων των «ζαχαριαδικών» σε διάφορα μέρη του Ουζμπεκιστάν, του Καζαχστάν και της Σιβηρίας. Μάλιστα, προωθεί –μέσω φίλων του σοβιετικών συγγραφέων– τα διαβήματά τους στην Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΣΕ και στον ίδιο τον Χρουτσόφ. Μεταξύ άλλων, μεταφέρει επιστολή του Στρατηγού Γιώργη Καλιανέση που είχε τιμωρηθεί με τρία χρόνια φυλάκισης και εκτοπισμού σε στρατόπεδο της Σιβηρίας. Οι Σοβιετικοί δίνουν εντολή να σταματήσουν οι δημοσιεύσεις και οι εκδόσεις των έργων του Πάρνη που είχαν προγραμματιστεί. Πράγματι, ανατρέχοντας στη λίστα (περιλαμβάνεται στο σοβιετικό φάκελό του) των έργων που βλέπουν το φως της δημοσιότητας, είναι χαρακτηριστικό ότι στα χρόνια 1956, 1957 και 1958, δεν βγαίνει κανένα βιβλίο του ούτε δημοσιεύονται ποιήματα ή διηγήματά του στο σοβιετικό Τύπο. Ο Πάρνης είναι κομμένος, μόλις ένα χρόνο μετά

το θρίαμβο του 1955, όταν με το επικό ποίημα «Νίκος Μπελογιάννης» κερδίζει το πρώτο βραβείο στο ετήσιο φεστιβάλ των απανταχού σοσιαλιστικών νεολαίων που πραγματοποιείται στη Βαρσοβία, με μέλη της κριτικής επιτροπής τον Πάμπλο Νερούντα, τον Ναζίμ Χικμέτ κ.ά. Σύμφωνα με το σχετικό έγγραφο που υπάρχει στο ντοσιέ «Φάκελος Αλέξη Πάρνη» για την πρώτη έκδοση του «Μπελογιάννη» στην ΕΣΣΔ τυπώθηκαν 150.000 αντίτυπα. Επίσης το βιβλίο κυκλοφόρησε σε πολλές χώρες μεταφρασμένο, ακόμα και στην Κίνα.

Κόντρα από συντρόφους

Το μοναδικό δημοσιευμένο κείμενο του Πάρνη στο οποίο γίνεται αναφορά είναι η «Φιλοσοφία της λιποταξίας» στην έγκυρη φιλολογική εφημερίδα «Λιτερατούρναγια Γκαζέτα». Πρόκειται για μία ανοιχτή επιστολή που ο Πάρνης απευθύνει στον Πολωνό ποιητή Μπράουν. Ο μικρός μοσχοβίτικος κύκλος των Ελλήνων καλλιτεχνών που τον κατατρέπει ως «ζαχαριαδικό» πιάνεται απ' αυτό το «γράμμα» για να βάλει φραγή και στο τελευταίο βήμα μέσα από το οποίο μπορεί να εκφραστεί ο Πάρνης. Αμέσως μετά τη διαγραφή του Ζαχαριάδη από το ΚΚΕ στην 7η Ολομέλεια, τον Φεβρουάριο του 1957, οκτώ πρώην σύντροφοι του Πάρνη από το χώρο του πολιτισμού και της επικοινωνίας στην εφημερίδα «Λιτερατούρναγια Γκαζέτα». Μερικοί απ' αυτούς, στα χρόνια που θα ακολουθήσουν, θα διακριθούν για το καλλιτεχνικό τους έργο, αλλά την εποχή εκείνη μόνο ο Πάρνης έχει πραγματικά απογειωθεί στο σοσιαλιστικό μπλοκ με τον «Μπελογιάννη» του. Οι «8» αποδίδουν σειρά από κατηγορίες στον Πάρνη, υποβαθμίζουν το

έργο του, χρησιμοποιούν πολύ βαρείς χαρακτηρισμούς για την προσωπικότητά του και απαιτούν από τους Σοβιετικούς να μην δημοσιεύουν τα γραπτά του, γνωστοποιώντας ταυτόχρονα ότι ενημερώνουν σχετικά «πολλές σοβιετικές οργανώσεις». Αντίγραφο της επιστολής τους παραδίδεται εχέμυθα στον Πάρνη από τον υπεύθυνο Διεθνών Σχέσεων της Ένωσης Συγγραφέων Μπορίς Πολεβόι.

Ίδου ένα μέρος της επιστολής των «οκτώ»:

«Εμείς, οι κάτωθι πολιτικοί πρόσφυγες-κομμουνιστές που δουλεύουμε και σπουδάζουμε στη Μόσχα, θέλουμε να εκφράσουμε την έντονη διαμαρτυρία μας για τη δημοσιευμένη στη Φιλολογική Εφημερίδα επιστολή του Αλέξη Πάρνη με τον τίτλο «Φιλοσοφία της λιποταξίας». [...] Ο αδικαιολόγητα εγκωμιασμένος αλαζόνας Πάρνης έχει χάσει από καιρό την επαφή με το κόμμα και το λαό του. Για πολλές και διάφορες αιτίες αποφάσισε να συνδέσει την τύχη του με την κλίκα Ζαχαριάδη. Ο Πάρνης έγινε άμεσος συνεργός στην οργανωμένη απ' τον Ζαχαριάδη τεράστια αντισοβιετική προβοκάτσια σε μια απ' τις οργανώσεις των Ελλήνων Πολιτικών Προσφύγων το καλοκαίρι του 1955. Η Έκτη πλατιά ολομέλεια της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. (Μάης 1956), κατήγγειλε την εγκληματική δράση της κλίκας Ζαχαριάδη, στηριγμένη στη συντροφική βοήθεια των αδελφών κομμάτων με επικεφαλής το ΚΚΣΕ, αναγεννώντας το κόμμα μας. Οι Έλληνες κομμουνιστές στο φως των αποφάσεων του Εικοστού συνεδρίου του ΚΚΣΕ, συσπειρώθηκαν για να διορθώσουν τα λάθη της προηγούμενης κομματικής ηγεσίας, για την αποκατάσταση των Λενινιστικών αρχών. Ο Πάρνης τάχθηκε ενάντια στις αποφάσεις της 6ης Ολομέλειας, πήγε ενάντια στο κόμμα, είχε ενεργητική συμμετοχή στην οργανωμένη από το Ζαχαριάδη αντικομματική φραξιοσυντακτική εκστρατεία ενάντια στην εφαρμογή των αποφάσεων της 6ης Ολομέλειας, ενάντια στην ενότητα του κόμματος. Εντελώς πρόσφατα στην 7η Ολομέλεια της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. αποκαλύφθηκαν συμπληρωματικές πληροφορίες που φωτίζουν τις αντικομματικές δραστηριότητες του Πάρνη και τις διασυνδέσεις του με τη χρεοκοπημένη κλίκα του Ζαχαριάδη. Το φθινόπωρο του περασμένου χρόνου η Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. προσπάθησε να βοηθήσει τον Πάρνη και του ανέθεσε μια σοβαρή αποστολή, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα κάθε ευκολία για να συνεχίσει το λογοτεχνικό του έργο. Όμως ο Πάρνης δεν ήθελε να φύγει από τη Μόσχα γιατί –όπως διαπιστώθηκε στην 7η ολομέλεια– έπαιζε ρόλο συνδέσμου ανάμεσα στο Ζαχαριάδη και τους οπαδούς του, μεταβάλλοντας το διαμέρισμά του σε κέντρο αντικομματικής δράσης. Αρνήθηκε να πειθαρχήσει στο κόμμα γιατί εκτός απ' όλα τ' άλλα δεν ήθελε να χάσει το μοσχοβίτικο διαμέρισμά, φοβήθηκε να στερηθεί

τις ανέσεις που του εξασφάλισε ο σοβιετικός λαός. Μ' άλλα λόγια ο Πάρνης λιποτάκτησε, (κι άιντε ύστερα απ' αυτό να παραδεχτεί πως ήταν ο πιο κατάλληλος για να γράψει το άρθρο «Φιλοσοφία της λιποταξίας»).

Στα τέλη του 1956 ο Πάρνης διαγράφηκε από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας γιατί παρ' όλες τις προειδοποιήσεις συνέχισε την αντικομματική του δράση (που είναι επίσης και αντισοβιετική!).

Η διαγραφή από το Κόμμα δεν άλλαξε τη φραξιοσυντακτική αντικομματική συμπεριφορά του Πάρνη, που χρησιμοποιεί όλα τα διαθέσιμα σ' αυτόν μέσα για να βιάσει το κόμμα, να το διαβάσει, να το διασπάσει.

Εύκολα μπορεί να καταλάβει κανείς την έκπληξη κι αγανάκτηση που μας κυρίεψε όταν είδαμε στη «Λιτερατούρναγια Γκαζέτα» το υπογραμμένο από τον Πάρνη κείμενο. Ένας άνθρωπος που 'χει χάσει την ιδιότητα του κομμουνιστή υπερασπίζεται την... κομμουνιστική ηθική. Ο φιλοτομαριστής και καριερίστας καταφέρεται ενάντια στο «φιλοτομαρισμό» εξυμνώντας την «αυτοθυσία»; Ο Πάρνης τσαλαπατάει όλες τις βασικές αρχές της κομματικής δεοντολογίας κι έχει το θράσος να δίνει στους άλλους μαθήματα αφοσίωσης στα κομμουνιστικά ιδανικά.

Ε, όχι! Αυτό είναι σκέτη ιεροσυλία, ύβρις στα ιδανικά μας, σαρκασμός για κάποια ιερά ονόματα όπως αυτό του Μπελογιάννη. (Ο Πάρνης τα εκμεταλλεύεται κι αυτά με τον πιο ασύστολο τρόπο). [...]

Έχουμε τη γνώμη ότι ο Πάρνης δεν έχει καμιά σχέση με το συνεπή αγώνα για την καθαρότητα της Μαρξιστικής Λενινιστικής ιδεολογίας. Δεν πρέπει να εμφανίζεται στις σελίδες του Σοβιετικού τύπου γιατί δεν είναι σε θέση ν' απαντήσει στο ερώτημα «με ποιον είσαι», στο ερώτημα ποιά υπόθεση υπηρετεί η τωρινή αντικομματική του διαγωγή.

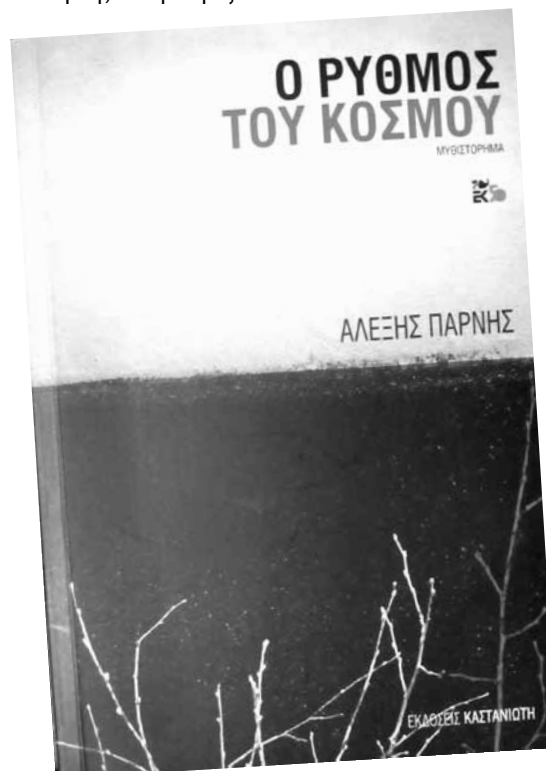
Κοντολογίς το «γράμμα» του Πάρνη είναι μια σαφώς ψεύτικη, υποκριτική ενέργεια και προσβολή για τα ιερά ιδανικά του κομμουνισμού. Έχουμε τη γνώμη ότι η σύνταξη της «Λιτερατούρναγια Γκαζέτα» έκανε λάθος δημοσιεύοντας το γράμμα του Α. Πάρνη. Οι Έλληνες κομμουνιστές-πολιτικοί πρόσφυγες έχουν ενημερώσει εγκαίρως πολλές Σοβιετικές οργανώσεις (όπως και την εφημερίδα «Λιτερατούρναγια Γκαζέτα») με σοβαρά στοιχεία σχετικά με τη διαγωγή του Πάρνη.

Παρακαλούμε τη «Λιτερατούρναγια Γκαζέτα» να προσέξει αυτή τη φορά το πρόβλημα που εκθέσαμε ώστε να μην ξανακάνει παρόμοια λάθη στο μέλλον.»

(Η επιστολή κλείνει με τα ονόματα, τις υπογραφές και τις ιδιότητες των «οκτώ»)

Αντιστροφή γεγονότων

Η πρώτη επισήμανση είναι ότι απαιτούν να

«Ας ανθίσουν εκατό λουλούδια»

Κατηγορούμενος για αντικομματική διαγωγή

εφαρμοστεί –πέρα από την καθιερωμένη λογοκρισία–, ένας απόλυτος αποκλεισμός, μία καθολική απαγόρευση των έργων του Πάρνη, ακόμα κι όταν εκθειάζει τα σοσιαλιστικά ιδεώδη. Επειδή ο Πάρνης «αποφάσισε να συνδέσει την τύχη του με την κλίκα Ζαχαριάδη» και «είχε ενεργητική συμμετοχή στην οργανωμένη από το Ζαχαριάδη αντικομματική φραξιονιστική εκστρατεία ενάντια στην εφαρμογή των αποφάσεων της 6ης Ολομέλειας, ενάντια στην ενότητα του κόμματος».

Οι υπογράφοντες θεωρούσαν φραξιονισμό την αντίθεση της πλειοψηφίας των Κουκουέδων στην αντιδημοκρατική με την παρέμβαση των «αδελφών κομμάτων» καθαίρεση του Ζαχαριάδη και όχι τις συνωμοτικές ενέργειες μιας μικρής ομάδας στελεχών που μεθόδευσαν με τους Σοβιετικούς αξιωματούχους το εσωτερικό πραξικόπημα. Αναφέρονταν στην «ενότητα και την αναγέννηση του κόμματος» την ώρα που «η εφαρμογή των αποφάσεων της 6ης Ολομέλειας» είχε προκαλέσει στο ενωμένο μέχρι τότε ΚΚΕ ένα ρήγμα τόσο βαθύ που όχι μόνο δεν θεραπεύτηκε ποτέ, αλλά τελικά άνοιξε και το δρόμο για τη μεγάλη διάσπαση του 1968, στην οποία πρωτοστάτησαν οι «αντιζαχαριαδικοί» και οι «κολιγιαννικοί» που λίγα χρόνια πριν είχαν όλοι μαζί κατηγορήσει τους «ζαχαριαδικούς» για διασπαστές. Μάλιστα, αυτοί που κατήγγειλαν τον Πάρνη, βάζοντας σε άμεσο κίνδυνο την ακεραιότητά του, για αντικομματισμό και αντισοβιετισμό, ύψωσαν οι ίδιοι –πριν λαλήσει τρις– τις σημαίες είτε του αντικομματισμού είτε του αντισοβιετισμού. Το ΚΚΕ ποτέ δεν συνήλθε πλήρως από τους φραξιονισμούς και τις διασπαστικές ενέργειες αυτών που καθαίρεσαν τον Ζαχαριάδη και έστειλαν με τις πράξεις ή την ανοχή τους στη Σιβηρία και τους άλλους τόπους εκτοπισμού πολλούς παλιούς τους συντρόφους μόνο και μόνο επειδή στάθηκαν στο πλευρό του

Ο Αλέξης Πάρνης με τον συγγραφέα Ιβάν Τζουκά που ερευνά τις διώξεις κατά των Ελλήνων (φωτό Στ. Ελληνιάδης)

Ζαχαριάδη και αρνήθηκαν να αποδεχτούν τα τελεσμένα που τους επέβαλε η νέα ηγεσία που επιλέχθηκε από τους ιθύνοντες του ΚΚΣΕ. Επίσης, όλοι αυτοί που έγραφαν κατηγορηματικά ότι ο Πάρνης «δεν πρέπει να εμφανίζεται στις σελίδες του σοβιετικού Τύπου» διεκδίκησαν στον υπόλοιπο βίο τους τη μέγιστη δυνατή ελευθερία για τη δική τους καλλιτεχνική έκφραση, χωρίς ποτέ να κάνουν αυτοκριτική ή έστω να ζητήσουν μια ταπεινή συγγνώμη απ' αυτούς που ένιωσαν την ασφυξία του αποκλεισμού και την απειλή του εκτοπισμού χάρη και στις δικές τους ενέργειες.

Εξ ιδίων τα βέλη

Γράφοντας, σ' αυτό το σημείο, για άλλη μια φορά, βρέθηκα μπροστά σε ένα λεπτό και δισεπίλυτο πρόβλημα-δίλημμα που με έχει απασχολήσει πολλές φορές και δεν θέλω να το προσπερνάω με μια στεγνή αποδοκιμασία όσο δικαιολογημένη κι αν είναι από τα γεγονότα. Επιλογές, πράξεις και συμπεριφορές που κανείς απορρίπτει ως αντιδημοκρατικές, αντισυντροφικές ή σκέτα απάνθρωπες, όπως η καταγγελία, ο αποκλεισμός κι ο εξοστρακισμός των διαφωνούντων, μπορούν να δικαιολογηθούν ή να ιδωθούν με κατανόηση και επιείκεια κάτω από ορισμένες συνθήκες και περιστάσεις; Πολύ μεγάλο θέμα στο οποίο θα προσπαθήσω να επανέλθω κάποια στιγμή με πιο αναλυτικό σχολιασμό. Για τους «οκτώ», η άποψη του Πάρνη είναι ότι οι περισσότεροι παρασύρθηκαν από τον Σταύρο ή Σταμάτη Γιαννακόπουλο, που είναι γνωστότερος ως «Πέτρος Ανταίος». Αλλά κι αυτό το ελαφρυτικό, πάνω στην κουβέντα,

σχετικοποιείται, γιατί οι καταγγέλλοντες που ανήκαν στην ίδια ΚΟΒ με τον Πάρνη και συναποφάσισαν τη διαγραφή του και ενήργησαν για την παραπέρα απομόνωσή του, δεν ήταν κάποιοι που δεν τον γνώριζαν καλά ή δεν είχαν αναπτύξει στενότερους δεσμούς μαζί του. Είχαν σχέσεις από το βουνό και από την Τασκένδη. Εργάζονταν όλοι στο ελληνόφωνο ραδιόφωνο της Μόσχας, συνάδελφοι, δηλαδή. Έναν απ' αυτούς τον είχε βοηθήσει τραυματία στο βουνό ο Πάρνης. Με τους περισσότερους είχαν από κοινού μία σημαντική καλλιτεχνική δράση στην Τασκένδη, το 1951-2, όπως μας πληροφορεί ο «Ριζοσπάστης» (12 Οχτώβρη 2003), ανεβάζοντας, μάλιστα, στο ξεκίνημα του θιάσου που είχαν δημιουργήσει, δύο θεατρικά έργα του Αλέξη Πάρνη!

«Η εναρκτήρια παράσταση δόθηκε στις 10 του Μάρτη 1951, με τα έργα των Αλ. Πάρνη «Το προχωρημένο φυλάκιο» και Γ. Σεβαστίκογλου «Να λευτερώσουμε τους αλυσωμένους». Σύμφωνα με την εφημερίδα «Προς τη Νίκη», την παράσταση παρακολούθησαν εκπρόσωποι του Μπολσεβίικου Κόμματος και της Κομσομόλ, η κομματική καθοδήγηση και πολλοί Έλληνες απ' όλες τις Πολιτείες. Την έναρξη των παραστάσεων χαιρέτισε εκπρόσωπος της κομματικής καθοδήγησης, ο οποίος τόνισε την ιδιαίτερη συμβολή του θιάσου «στο έργο της μόρφωσης και της διαπαιδαγώγησης των συντρόφων». Δύο ακόμα ελληνικά έργα με θεματολογία από την περίοδο του Εμφυλίου τροφοδότησαν το δραματολόγιο του θιάσου τον επόμενο χρόνο. Πρόκειται για το «Προγεφύρωμα» του Αλ. Πάρνη και «Η Μαρουσώ η Βαγγέλαινα δίνει όρκο» του Γ. Σεβαστίκογλου. Ο θιάσος βρισκόταν, ακόμα, στα πρώτα του βήματα και η απήχυσή του δεν ξεπερνούσε τους κόλπους της ελληνικής προσφυγικής κοινότητας.»

Αντιστροφή θέσεων και απόψεων

Ο Στ. Γιαννακόπουλος είχε κάνει πολύ θετική

παρουσίαση στην ελληνική εφημερίδα «Προς τη Νίκη» για το πρώτο βιβλίο του Αλέξη Πάρνη στην ΕΣΣΔ, μια ποιητική ανθολογία με τίτλο «Καρδιά της Ελλάδας» που εκδόθηκε προς τα τέλη του 1953 και κυκλοφόρησε σε όλη την ΕΣΣΔ σε τιράζ –σύμφωνα με το δημοσίευμα– 150.000 αντιτύπων από τον εκδοτικό οίκο «Αγκανιόκ» με πρόλογο του μεγάλου συγγραφέα Κωνσταντίν Σίμονοφ. «Το πρώτο μεταφρασμένο στα ρούσικα βιβλίο» γράφει με κεφαλαία γράμματα στον υπότιτλο του άρθρου του ο Γιαννακόπουλος και συνεχίζει: «[...] Με ικανοποίηση και χαρά βλέπει ο κάθε σύντροφός μας την ανάπτυξη μέσα απτίς γραμμές του κινήματός μας, ενός νέου ταλέντου, χάρη στην απεριόριστη στοργική βοήθεια του ΚΚΣΕ και της σοβιετικής Πατρίδας, χάρη στη φροντίδα του κόμματός μας. [...] Η ανάδειξη του Πάρνη είναι μια τιμή που γίνεται στον αγώνα του λαού μας, στους συγγραφείς μας, που παλεύουν στο ίδιο λαϊκό χαράκωμα, στο κόμμα μας, που εμψυχώνει και καθοδηγεί αυτό τον αγώνα...».

Τι μεσολάβησε, άραγε, ώστε μετά από δύο χρόνια και κάτι ο Γιαννακόπουλος να πρωτοστατεί στη διαγραφή του Πάρνη από μέλος του ΚΚΕ και να μαζεύει τους άλλους της «παρέας» για να καταγγείλουν ομαδικά τον Πάρνη, που εντωμεταξύ έχει θριαμβεύσει με το έργο του «Μπελογιάννης» (1955) αποσπώντας ύμνους από την αφρόκρεμα των σοβιετικών συγγραφέων, καθώς και από τον Ναζίμ Χικμέτ; Τι άλλαξε τόσο δραματικά ώστε ο Πάρνης από μεγάλο «ταλέντο» που «τιμάει τους αγώνες του λαού μας» να μετατραπεί αυτομάτως σε «φιλοτομαριστή» και «καριερίστα»; Η άποψη τους άλλαξε με τη στροφή του Γιαννακόπουλου και των άλλων από τον Ζαχαριάδη στον Κολιγιάννη! Ο ιστορικός ηγέτης του ΚΚΕ είχε εν μία νυκτί μεταβληθεί σε «προβοκάτορα και τυχοδιώκτη». Και όσοι αντιδρούν και τον υποστηρίζουν, γίνονται αυτομάτως εχθροί. Ο Γιαννακόπουλος ήταν καταπέλτης εναντίον των πρώην συντρόφων του που δεν ακολούθησαν τη σοβιετική επιταγή και τη νέα ηγεσία που τοποθετήθηκε εκ των άνω στο ΚΚΕ. Αυτά, βέβαια, δεν αναφέρονται στις υμνητικές για τον Γιαννακόπουλο νεκρολογίες που γράφτηκαν στην «Αυγή» και αλλού, επικεντρώνοντας μόνο στις αξιολογικές πτυχές του βίου του. Διαφωνώντας ο Πάρνης βρίσκεται ακαριαία εκτός. Εκτός παρέας, εκτός κόμματος, εκτός κυκλοφορίας. Χωρίς ελευθερία έκφρασης, χωρίς δουλειά, χωρίς πόρους, με γυναίκα και τρία μικρά παιδιά. Και με καταγγελίες των πρώην συντρόφων, συνεργατών, φίλων και συναδέλφων του στις σοβιετικές αρχές για «αντισοβιετική δράση» που αποτελεί σοβαρότατο ποινικό αδίκημα. Αλλά ο Πάρνης δεν δειλιάζει. Και αντεπιτίθεται! (στο επόμενο: Φάκελος Αλέξη Πάρνη, περίοδος απομόνωσης)

Στέλιος Ελληνιάδης

Ο Αλέξης Πάρνης υπογράφει το νέο του βιβλίο «Ο ρυθμός του κόσμου» (φωτό Στ. Ελληνιάδης)

Δέκα χρόνια μετά...

χωρίς αλπούτσα

■ Το Σάββατο, πήγα ως συνήθως στο super market για τα ψώνια της βδομάδας. Καθώς ετοιμαζόμουν να πληρώσω –σκέτη φωτιά ο λογαριασμός– βλέπω έναν κύριο να αφήνει το ταμείο και να τρέχει πίσω μου φωνάζοντας:

- Άστα κάτω ρε πούστη..

Γυρνώ και βλέπω ένα πιτσιρίκι να παίρνει μια χαλασμένη θερμάστρα από ένα κάδο ανακύκλωσης που ήταν στην είσοδο και ένα μαινόμενο πελάτη, να προσπαθεί να του την πάρει από τα χέρια του.

Πλάκωσαν υπεύθυνοι, υπάλληλοι, σεκιουριτάδες, πέσαν πάνω στο πιτσιρίκι και να σπρωξιές και να ψιλές, να του πάρουν τα σκουπίδια από τα χέρια.

Και 'κείνο να κρατά γερά τα σκουπίδια και να τρέχουν τα μάτια του.

Γεμάτο το μαγαζί με κόσμο, με απλό καθημερινό κόσμο, απλήθ κόσμο. Κόσμο αδιάφορο. Κόσμο-θεατή

Πετάχτηκα, παρά την προτροπή του μπροστινού μου:

- Μην ανακατεύετε κύριε, κλεφτρόνια εί-
ναι...

Ανακατεύτηκα.

- Πα πέταμα δεν τα έχετε; Πατί δεν αφήνετε
το παιδί να τα πάρει;

Πέσαν να με φάνε και 2-3 ήρθαν απειλητικοί.

- Πατί είναι λαθρομετανάστες και κλεφτρόνια.

Να πάει στην πατρίδα του.

-Τη διέλυσε την πατρίδα του φίλε...

- Α κατάλαβα είσαι απ' αυτούς... Πάρτον
σπίτι σου.

Οι πελάτες καθημερινοί άνθρωποι.

Μανάδες με παιδάκια στην ηλικία του πιτσι-
ρίκιου, νοικοκυραίοι της διπλανής πόρτας,
γείτονες, αξιοπρεπείς, «καλοί άνθρωποι».

Απαθείς.

Θεατές!

Μόνο ένα παιδάκι, είπε στη μάνα του:

Οι θεατές

Γράφει ο Σωκράτης Μαντζουράνης

- Κρίμα είναι, Πατί;

- Καλά του κάνουν. Γεμίσαμε από «τέτοιους». Το πιτσιρίκι έφυγε τρέχοντας, με άδεια χέρια, δακρυσιμένα μάτια και κοκκινισμένα τα μάγουλα από την ...περιποίηση των «υπευθύνων» του μαγαζιού.

Βγαίνοντας, το είδα καθισμένο σ' ένα πεζούλι. Έκλαιγε.

Τα είπαμε.

- Σας ευχαριστώ. Και να σας πω κύριε... Έλ-
ληνας είμαι.

Πριν από καιρό, ένας απελπισμένος άν-
θρωπος ανεβαίνει στο «Πεντάκυκλο», ένα
15μετρο γλυπτό στην Ομόνοια και απειλεί να
αυτοκτονήσει.

Ένας άνθρωπος...

Από κάτω μαζεύεται κόσμος.

Άλλοι άνθρωποι...

Βγάζουν τα κινητά τους και όχι, δεν ειδοποι-
ούν τους αρμόδιους.

Τραβούν βίντεο τον απελπισμένο και selfies.
Φωνάζουν.

Δεν είναι φωνές βοήθειας.

Είναι μια ρυθμική προτροπή υπανθρώπων:

- Πέσε... Πέσε...

Θέλουν να πέσει ένας άνθρωπος!

- Πέσε επιτέλους, τελειώνει και η μπαταρία
του κινητού!

Ανθρωποφάγοι «θεατές».

Η κοινωνία των «θεατών».

Ο Ζακ, ήταν ένας αγαπητός και ευγενικός
«περιθωριακός».

Ήταν gay, ήταν χρήστης, ήταν ακτιβιστής.

Με χίλια επίθετα μπορείς να τον προσδιο-
ρίσεις.

Όμως πάντα θα ξεχνάς να πεις πως ήταν
ένας άνθρωπος.

Ένας άνθρωπος τρομαγμένος, χαμένος στους
κόσμους του, εγκλωβίζεται από «νοικοκυραί-
ους» και λιντσάρεται.

- Πούστη, πρεζάκια, κλέφτη...

Από τους νορμάλ «ανθρώπους».

Και γύρω-γύρω, η «κοινωνία».

Απαθής, άβουλη, άφωνη, με το κινητό στο
χέρι να βιντεοσκοπεί τη δολοφονία ενός
«αλλιώτικου» ανθρώπου, από «κανονικούς
ανθρώπους».

Θυμάμαι πως όταν ήρθαμε από τη Μυτιλήνη
στη Ν. Σμύρνη, ο πατέρας μου είχε πάντα
στη κωλότσεπη ένα κλαδευτήρι.

Η μάννα μου, έξαλλη.

- Ρε πατέρα τι το θες; Πάει πια το κτήμα μας.

- Άκου να δεις. Βλέπω πως υπάρχουν πολλά
κλαδιά που μοποδίζουν τους ανθρώπους και
είναι και επικίνδυνα.

- Κί' εσένα τι σε νοιάζει;

- Αν δε σε νοιάζει το ένα, αν δε σε νοιάζει
το άλλο, σε λίγο δε θα σε νοιάζει τίποτα. Και
τότε θα γίνεις απλός θεατής της ζωής. Αυτό
θέλεις να γίνεις;

Ίσως να φταίει το κλαδευτήρι του Μαρίνου,
όμως πιστεύω πως ο βασικός ανομολόγητος
στόχος του συστήματος, είναι η διαμόρφωση
μιας κοινωνίας των «θεατών»
Μιας κοινωνίας, χωρίς «κλαδευτήρι».

Μιας κοινωνίας του «καθένα».

Που μεθοδικά την εκπαιδεύουν να παρακο-
λουθεί, να σχολιάζει, να καταγράφει και να
αποχωρεί στο σπιτάκι της.

Ειλικρινά σας λέω, όλα τούτα τα χρόνια της
χολέρας, δε φοβήθηκα τη φτώχεια.

Φοβάμαι πιο πολύ μη τυχόν και δε με νοιά-
ζουν πια, τούτα τα «κλαδιά» που μοποδίζουν
ανθρώπους να βαδίζουν άφοβα στους δρό-
μους.

Το έχω ακόμα το κλαδευτήρι του Μαρίνου.
Ντρέπομαι, αλλά θα σας το ομολογήσω.

Δεν το έχω βάλει στη κωλότσεπη και να βγω
για κλάδεμα.

Θα το κάνω.

Πρέπει να το κάνουμε.

Έχουμε άλλη επιλογή;

■ ΕΝ ΤΕΛΕΙ

Η στιγμή της φωσφορίζουσας αψίδας

■ ΤΟΥ Μάκη Μαλαφέκα*

Η σκηνή μεταδόθηκε ζωντανά κατά τη δι-
άρκεια των τελευταίων επεισοδίων στο
Παρίσι, και μέχρι την ώρα που γράφονταν
αυτές οι γραμμές μετρούσε οκτώ εκατομμύρια
θεάσεις στο διαδίκτυο. Καταγράφει μια σπάνια
στιγμή. Μια στιγμή σημαντική, από πολλές
απόψεις.

Τα CRS (τα γαλλικά MAT) κάνουν έφοδο για να διαλύσουν και
πιθανότατα να συλλάβουν διαδηλωτές που γράφουν συνθήματα
πάνω στην Αψίδα του Θριάμβου. Συγκεκριμένα, γράφουν «Τα
κίτρινα γιλέκα θα θριαμβεύσουν». Τους απωθούν βίαια σε πρώτη
φάση, ακινητοποιώντας αρκετούς από αυτούς, μέχρι που έρχεται
ξαφνικά ένα δεύτερο κύμα γιλέκων σχεδόν απ' το πουθενά. Αυτό,
αδιαφορώντας για την υπεροπλία των CRS, παίρνει πίσω τους
πρώτους διαδηλωτές χωρίς να αφήσει πίσω ούτε έναν, υπερφα-
λαγγίζει τη διμοιρία και της δίνει να καταλάβει ότι η διαδήλωση
δεν πρόκειται σε καμία περίπτωση να εγκαταλείψει τη θέση της.
Το πλάνο τελειώνει με την υποχώρηση των σωμάτων ασφαλείας,
τακτική στην αρχή και στη συνέχεια άτακτη, πανικόβλητη, και τη
θεαματική ανακατάληψη της περιμέτρου της Αψίδας από τους
διαδηλωτές.

Αργότερα το ίδιο απόγευμα, σε συνέντευξή του σε ιδιωτικό κανάλι,
ο υπουργός Εσωτερικών Κριστόφ Καστανέρ σχολίασε αυτές τις
εικόνες λέγοντας ότι τα κίτρινα γιλέκα «βανδαλίζουν τα σύμβολα
της Δημοκρατίας». Δεν θα γνωρίζει φαίνεται, ούτε αυτός ούτε οι
τέσσερις δημοσιογράφοι που τον περιέβαλλαν ψυχολογικά στο
στούντιο σχεδόν με κουβέρτες διάσωσης, ότι το μνημείο αυτό είναι
κατεξοχήν Ναπολέοντιο, «νεορωμαϊκό», σύμβολο απολυταρχί-
ας, ότι μνημονεύει εικονογραφικά τον στρατιωτικό θρίαμβο του
Βοναπάρτη στο Άουστερλιτς, κι ότι ολοκληρώθηκε επί Ιουλιανής
Μοναρχίας προτού το μεταμφίσει άγαρμπα η Τρίτη Δημοκρατία
σε μνημείο πεσόντων και αγαθών προθέσεων (ξέπλυμα των πολλών
αμαρτιών της στον Α' Παγκόσμιο –κυρίως ενάντια στο ίδιο της
το στράτευμα). Όλα αυτά, βέβαια, αφορούν μόνο το ξεφλημένο
δημόσιο αφήγημα της γαλλικής κυβέρνησης και όχι το σύνθημα
του διαδηλωτή. Ούτε να βανδαλίσουν τη Δημοκρατία θέλησαν
τα γιλέκα του ενός ευρώ το περασμένο Σάββατο, ούτε να σχολι-
άσουν τη γαλλική ιστορία. Θέλησαν να ενωθούν συμβολικά με
τη λέξη «θρίαμβος», αυτοί οι κοινωνικά ηττημένοι, οι μικροί, οι
συχνά εξαθλιωμένοι, οι περίγελοι της καλής πολιτικής κοινωνίας,
να κατακτήσουν έστω και πρόσκαιρα μια θέση στο ανεπαίσθητο
ύψωμα της Place de l'Étoile και να κοιτάξουν το Παρίσι από μια
διαφορετική οπτική γωνία, στιγμιαία, για πρώτη φορά, αυτήν
της δικής τους νίκης.

* Ο Μάκης Μαλαφέκας είναι συγγραφέας

